

● ఎన్.టి.పి.సి. కాంట్రాక్టు కార్మికుల పోరాటం ● అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం

కార్మికలోకం

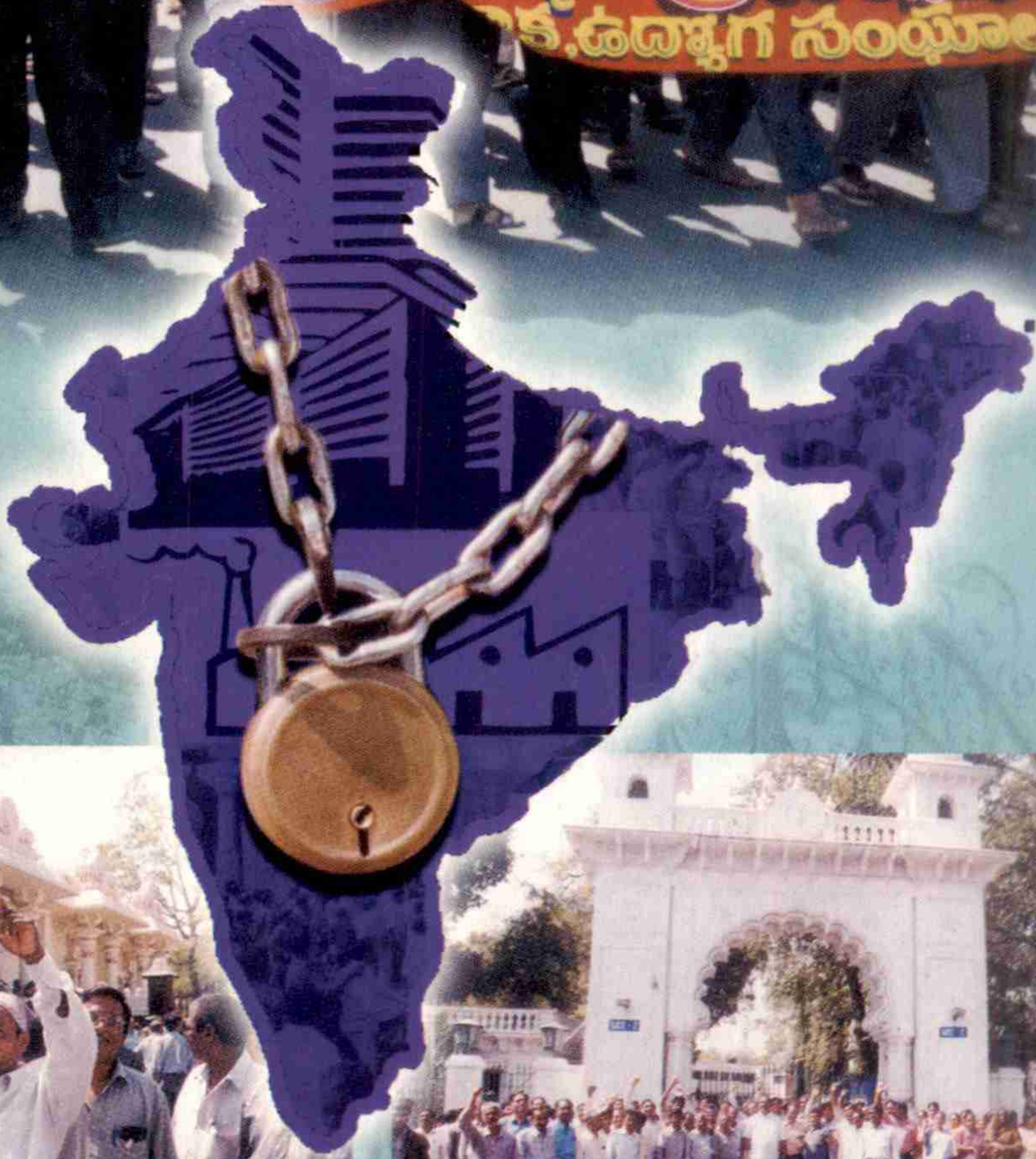
మార్చి 2004

మాసపత్రిక

వెల రు.5

భారతదేశం వెలిగి పోతోందా?

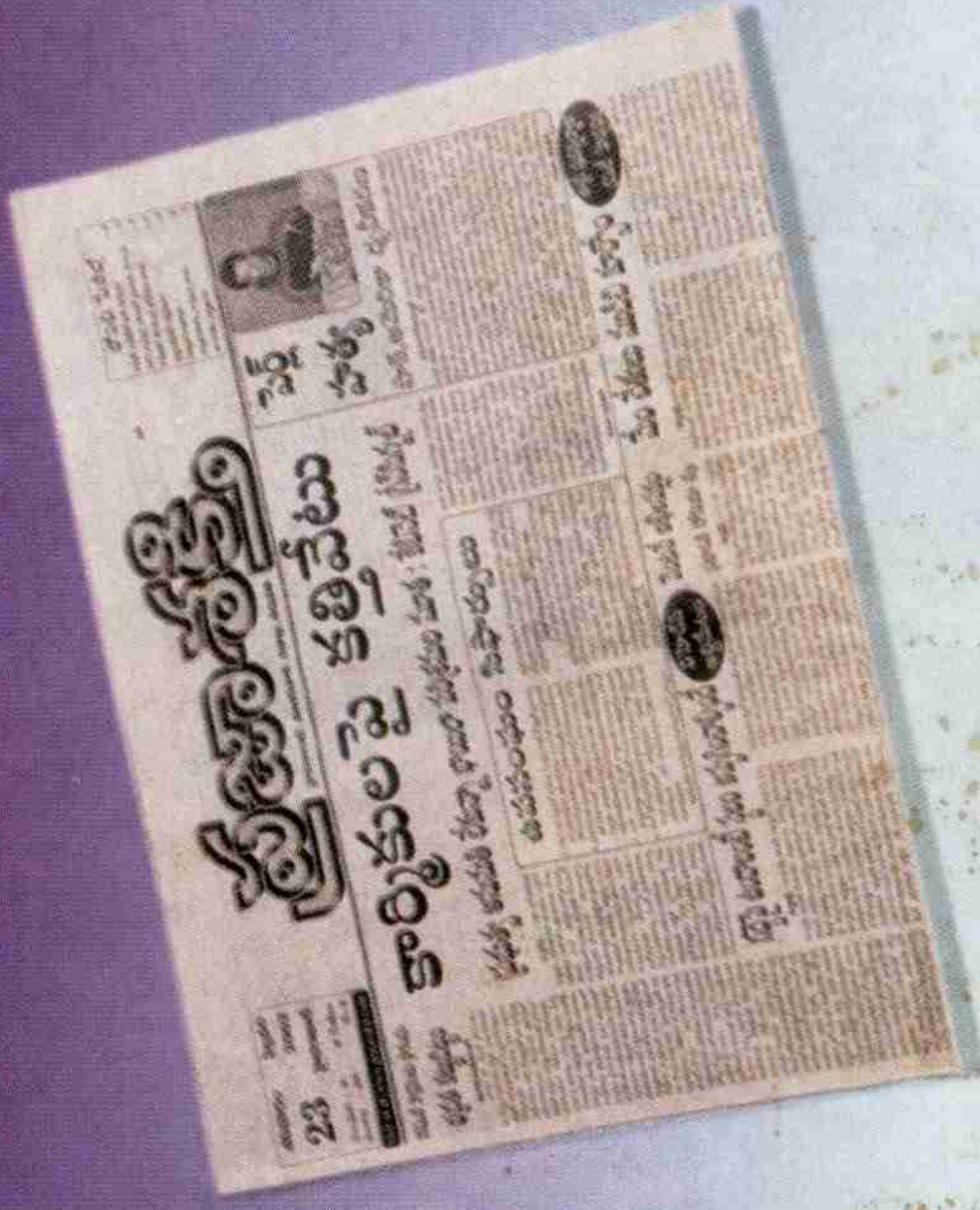

జయప్రదమైన చారిత్రాత్మక సమ్మె

భృగ్గళరల మూతలరల మూసం

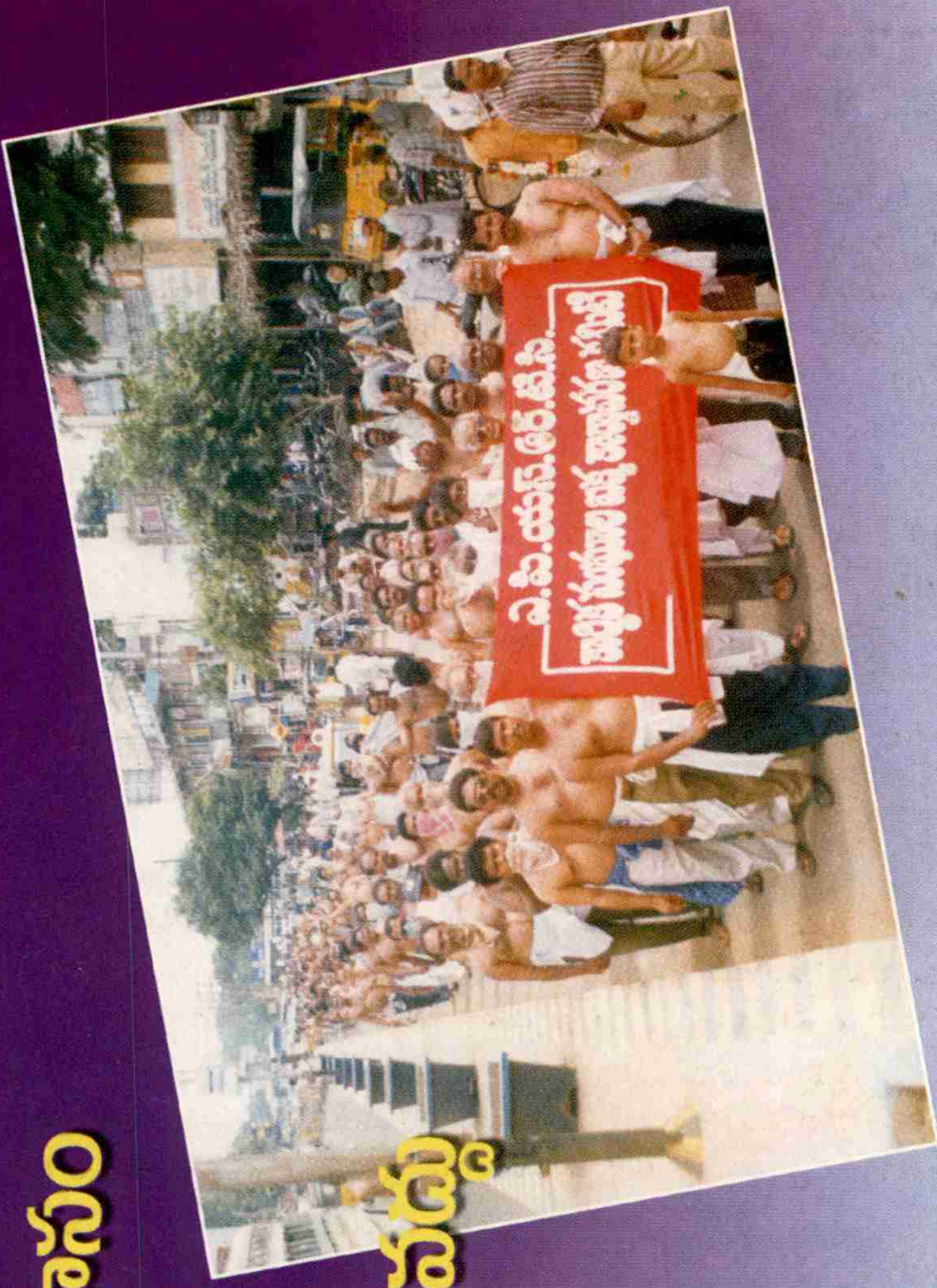
వి.ఆర్.ఎస్.లరల మర్కం

అర్థమవడాలికి ఏ కప్పం వడ్డు

సరళంగా వివరించే
ప్రజాశక్తి చాలు

Visit us at : <http://www.prajasakti.com>.

ప్రజల పత్రిక

ప్రజాశక్తి

జనపత్రిక

వైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖ, విరుపక్ష
బిష్కం, కర్నూలు

మార్చి - 2004

సంపాదకీయం

కార్మికలోకం

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి 20 సంఖ్య 3
విడి ప్రతి వెల : రూ. 5
సం||ర చందా : రూ. 50

విషయ సూచిక

సంపాదకీయం	1
కవర్ స్టోరీ-	
జయప్రదమైన చారిత్రాత్మక సమ్మె	3-5
డాక్టర్-డాక్టర్	6
ఎన్టీపిసి కాంట్రాక్టు కార్మికుల పోరాటం	7
ఉద్యమవార్తలు	8-11
మార్క్స్ శతజయంతి వ్యాసావళి	13
ఆధునిక వెట్టి-పారామెడికల్ వృత్తి	14
వెలుగుకు నోచుకోని శ్రామిక మహిళ	15
మెరిసెదంతా బంగారం కాదు	16-17
ఇస్రో దుర్ఘటన	18
దళితుల బ్రతుకులు అంధకారమే	19
కథ- ఎన్నికలు	20-21
అప్ప-బానిస	22-23
కాంట్రాక్టు కార్మిక చట్టం ఏ చేస్తోంది?	24
బడాయి కబుర్లు-నిరుద్యోగ భూతం	25
మొకుంపేట గిరిజనులపై దమనకాండ	26
నిరాశలో కూరుకుపోయిన జిజిపి	28
సమరానికి సన్నద్ధం	29
సినిమా	30
కవిత	31
కొత్త 'అమ్మ'కం	32

మేనేజర్

కార్మికలోకం

యస్.ఐ.జి. స్వారక కేంద్రం, 1-1-60/4,
అల్లసీలై రోడ్, ముప్పరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20.

ఫోన్ : 7624502, 7612474

ఫ్యాక్స్ : 7610128

సంపాదక వర్గం

సర్, సత్యనారాయణ

ఎం.ఎ. గృహ, ఎస్. వరయ్య

ఆర్. సుధాభాస్కర్, రోజా

జ్యోతి, టి.యస్.ఎ. రమణ

ఎడిటర్ : పై. సిద్ధయ్య

మేనేజర్ : పి.రాజారావు

సమ్మె స్ఫూర్తితో ఎన్నికల పోరుకు...

ఫిబ్రవరి 24 దేశవ్యాపిత సార్వత్రిక సమ్మెకు అపూర్వ స్పందన లభించింది. ఈ చారిత్రక సమ్మె పోరాటాల్లో పాల్గొని జయప్రదం చేసిన కార్మికవర్గానికి జేజేలు.

ప్రపంచవ్యాంకు సంస్కరణలకు వ్యతిరేకంగా గత పుష్కర కాలంలో జరిగిన 9వ సార్వత్రిక సమ్మె ఇది. దేశవ్యాపితంగా 5 కోట్ల మంది ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, కార్మికులు పాల్గొన్నట్లు ప్రముఖ ఆంగ్ల దినపత్రిక దిహిందూ పేర్కొంది. వామపక్షాలు బలంగా వున్న పశ్చిమబెంగాల్, కేరళ, త్రిపురలలో సమ్మె బంద్ రూపం తీసుకున్నది. ఇన్నూరెన్స్, బ్యాంకు, రంగాల కార్యకలాపాలు పూర్తిగా స్తంభించి పోయాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలో పనులు నిలిచిపోయాయి.

పాలకుల దమనీతికి బలైన ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు గతం కంటే సమ్మెతో ధీమైన సమాధానం చెప్పారు. అంతా బాగున్నదన్న పాలకుల వికృత ప్రచారాన్ని ఈ సమ్మె ఎండగట్టింది.

మన రాష్ట్రంలోనూ సమ్మె సెక్రటేరియట్ నుండి మండల కేంద్రాల వరకు జయప్రదమయింది. రాష్ట్ర ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, కార్మికుల జెఎసి రంగంలోకి రావటం సమ్మెకు ప్రత్యేక వుత్తేజాన్నిచ్చింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఫెడరేషన్ల చొరవ సమ్మె యత్నాలకు ఊపునిచ్చింది. సమ్మెకు మద్దతుగా ప్రదర్శనలు చేశారు. లారీ దెబ్బలుతీన్నారు. అక్రమ అరెస్టులై జైలుపాలయ్యారు.

బిఎంఎస్, ఐఎన్టీయూసీ, హెచ్ఎంఎస్ జాతీయ నాయకత్వం సమ్మెలో పాల్గొనకపోవడం దురదృష్టకరం. పలు కుశంకలు లేవదీశారు. రాజకీయ సమ్మెగా ముద్రవేసి గందరగోళ పరిచే యత్నం జరిగింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వరాలు, ప్రలోభాలు పెట్టాయి. ఇన్ని ఆటంకాలను సమ్మె పోరాటం అధిగమించింది.

సమ్మె హక్కును రాజ్యాంగంలో ప్రాథమిక హక్కుగా పొందుపరచాలన్నదే ప్రధాన డిమాండు. ఈ సార్వత్రిక డిమాండుపై వేరువేరు రంగాలు, అనుబంధాల కార్మికవర్గాన్ని ఒకతాటిపైకి తెచ్చేందుకు నాయకత్వ స్థాయిలో జరిగిన కృషి అమోఘం.

“కార్మికవర్గ ఐక్యత అంటే కార్యాచరణ. కేవలం కార్యాచరణ ద్వారానే ఐక్యతను నిర్మించగలం. కలసి పోరాడాలన్న వాంఛ, పునాది స్థాయిలో కార్మికవర్గ ఐక్యతకు దారి తీస్తుంది.” ఈ సత్యాన్ని ఈ సమ్మె మరొక్కసారి నిరూపించింది.

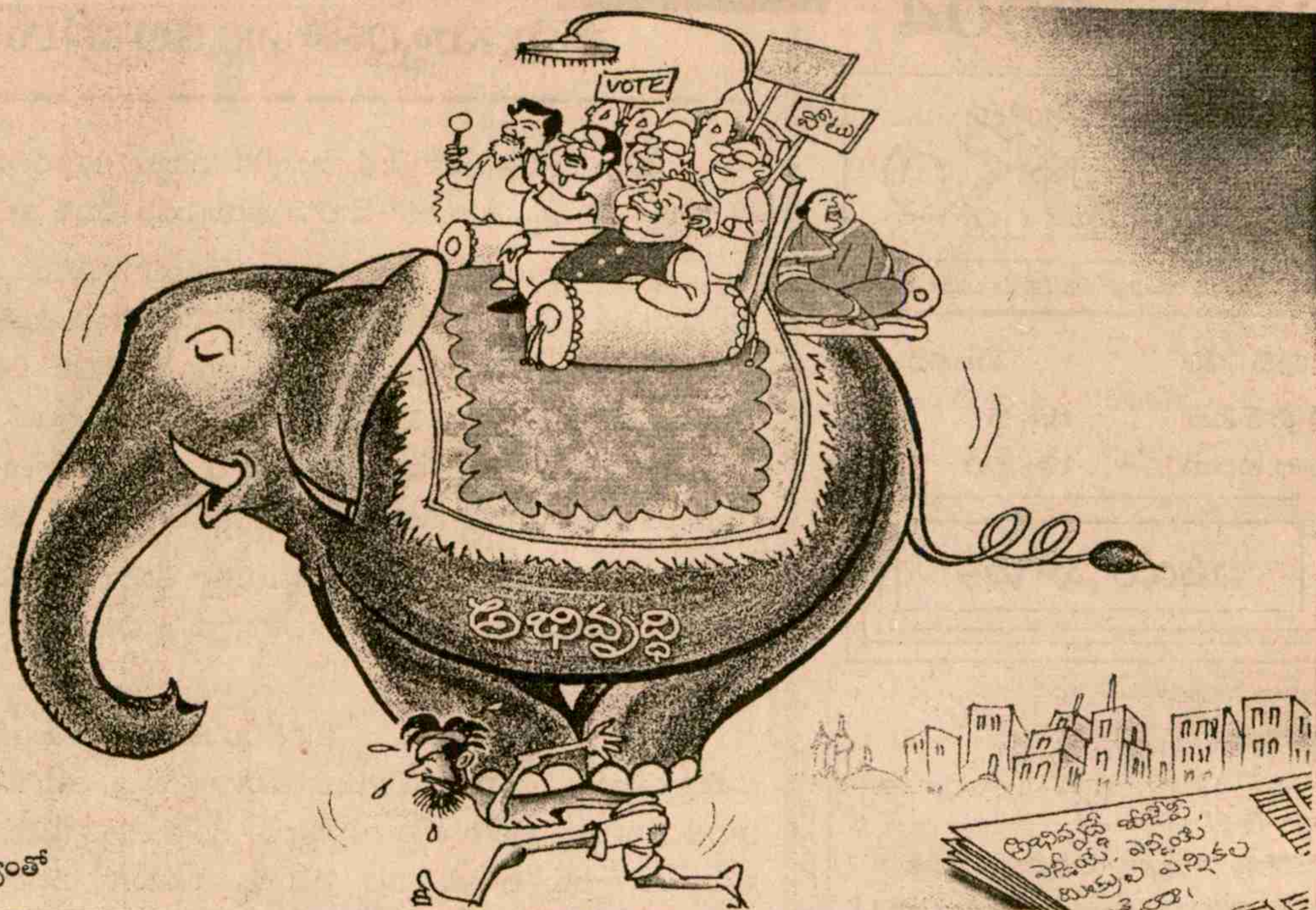
ప్రపంచవ్యాంకు సంస్కరణల ఫలితం అసంతృప్తి. ఉద్యమాలు, పోరాటాలలో కేవలం కార్మికవర్గమే కాదు. పరిశ్రమల యజమానులు, రైతాంగం, జర్నలిస్టులు, వ్యాపారులు, ట్రాన్స్పోర్టు యాజమాన్యాల వరకు సమ్మెలు, రాస్తారోకో వగైరా సమరశీల పోరాటాలు చేస్తున్నారు.

పాలకులకు నిరసనలంటే గిట్టదు. వారికి ఎంతో కాలంగా ఇదే జబ్బు ఆవహించింది. పాలకుల ఆలోచనలకు అనుగుణంగానే ‘కోర్టు’ తీర్పులుండటం సహజం. సమాజంలో చైతన్యవంతులైన ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులలే ఈ హక్కును కోల్పోతే, మిగిలిన ప్రపంచవ్యాంకు బాధితుల పరిస్థితి ఏమిటి? సమ్మెహక్కు కార్మికవర్గ జన్మహక్కు. ఈ హక్కు లేకుంటే దేశంలో అశాంతి, అరాచకత్వం, నియంతృత్వమే. దేశ క్షేమం కోరే వారెవరు ఈ పరిస్థితిని కాంక్షించరు. దేశరక్షణ కోసమే ఫిబ్రవరి 24 సమ్మె. ఆధునిక కీలక రంగాల వారు సమ్మె పోరులో అగ్రభాగాన నిలిచారు. దేశభక్తియుతమైన సమ్మెను జయప్రదం చేశారు. ఇదొక సుదీర్ఘ పోరాటం, స్వదేశీ, విదేశీ పాలకులు వారి దుర్మార్గాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలను సన్నద్ధం చేయాలి.

ఏప్రిల్ మాసంలో జరుగనున్న ఎన్నికలనూ ఇదే దృష్టితో చూడాలి. ఇప్పుడు పాలించేవారు ఎన్నికలో మరలా అధికారానికి రారాదు. సమ్మెలో నెలకొన్న ఐక్యత ఎన్నికలలోనూ కొనసాగాలి. ఎన్నికలలో ఎవరు అధికారంలోకి వచ్చినా దేశరక్షణ, పోరాటం కొనసాగాలి.

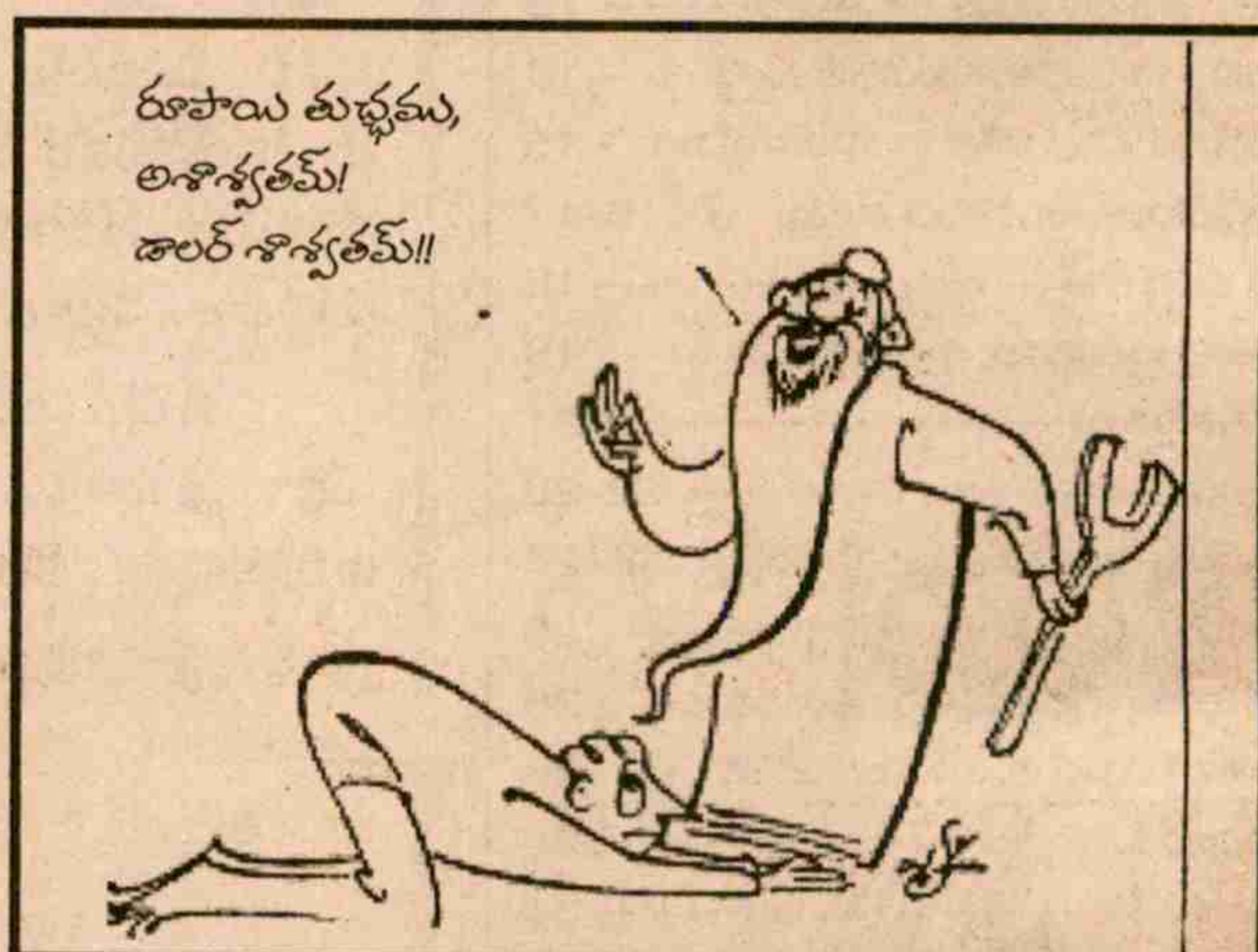
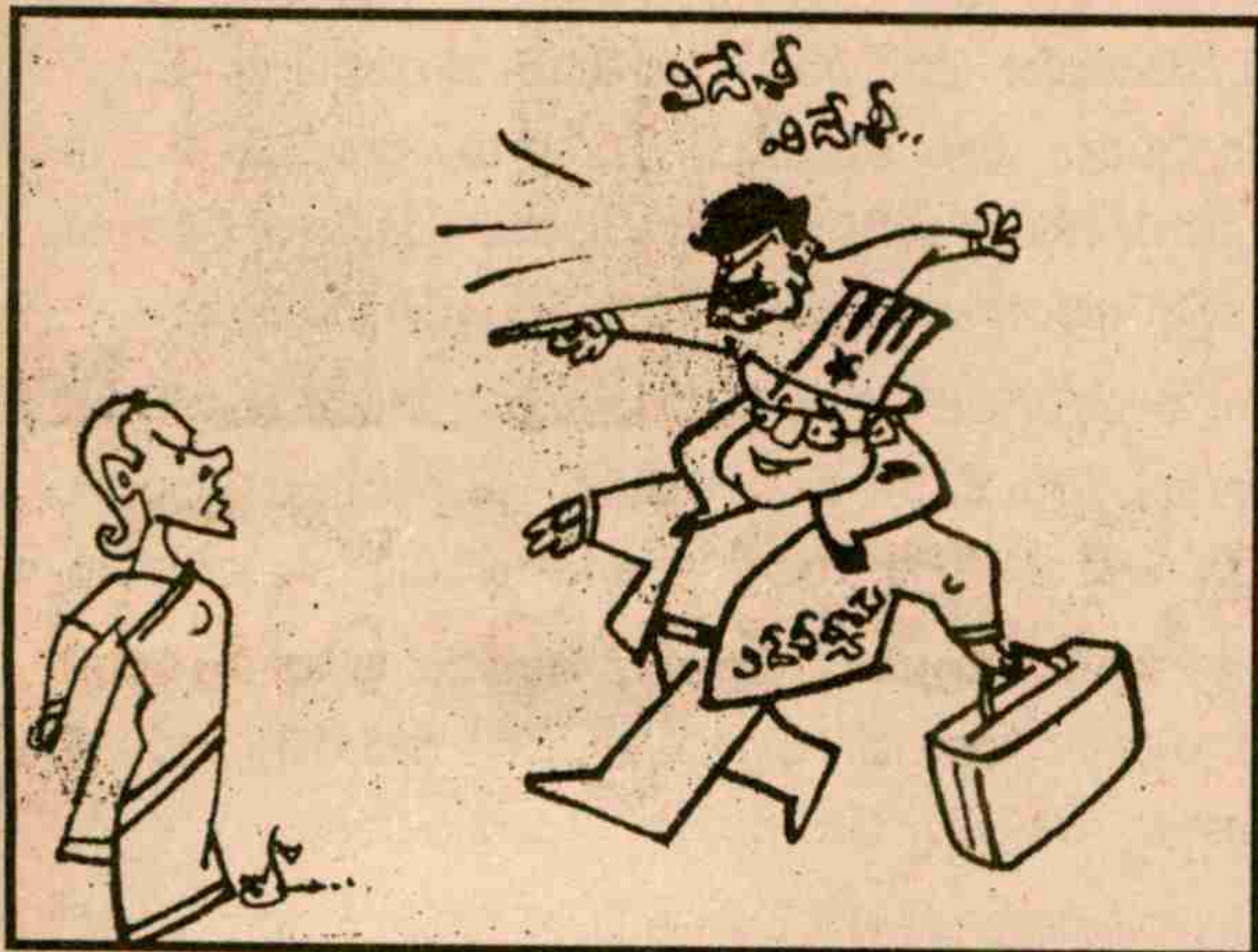
....

సూర్యోదయం

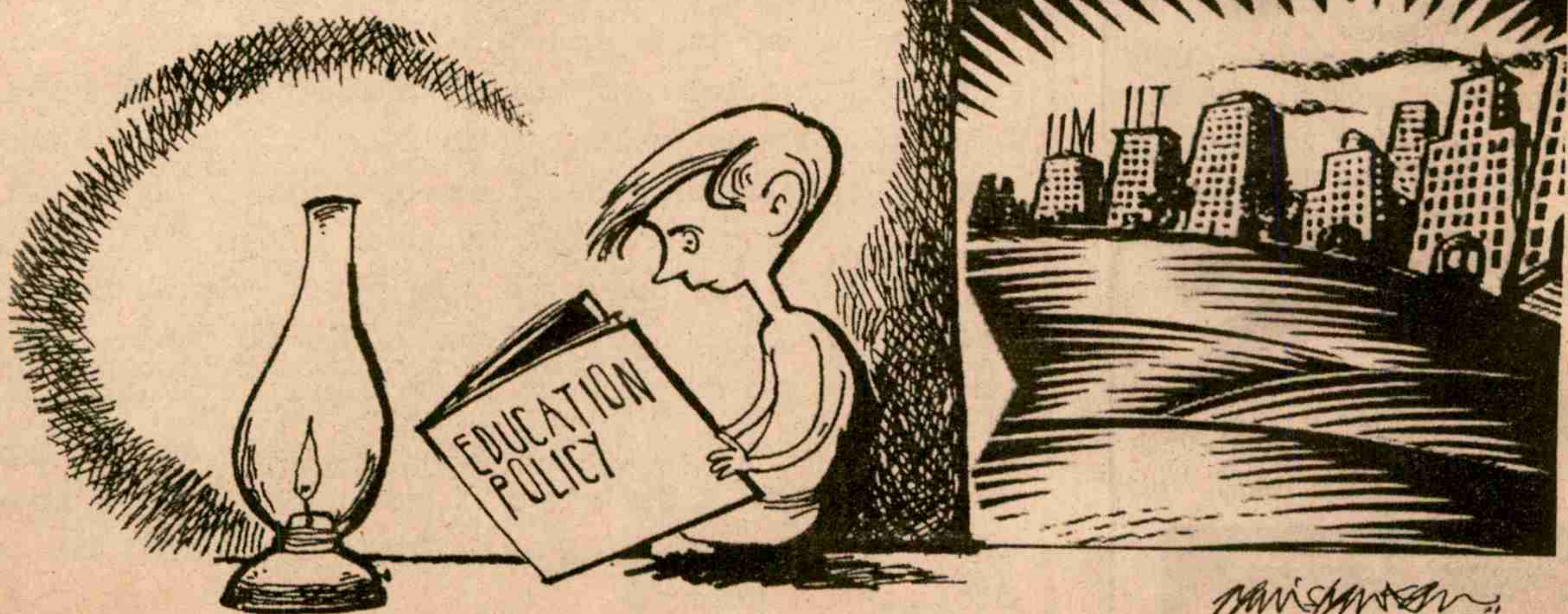

వివిధ పత్రికల సౌజన్యంతో

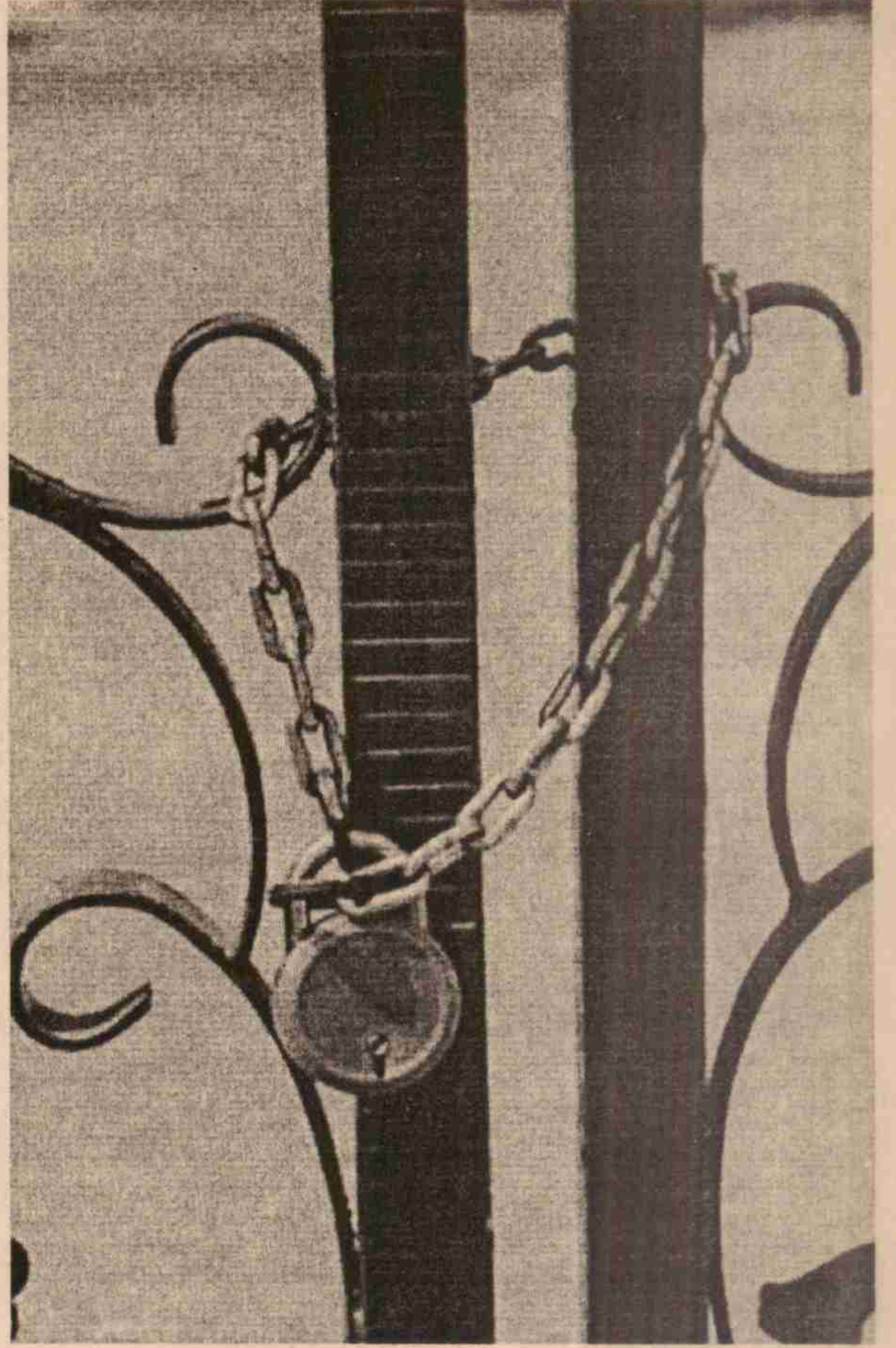
ప్రభుత్వం చీకటి, ఎన్నికలు ఎన్నికలు, ముఖ్యమంత్రి కల

భారత్ వెలిగిపోతోంది!

పోరాడితే పోయేదేమీ లేదు బానిస సంకెళ్లు తప్ప.... అంటూ మార్క్సిస్టు మహాపాఠ్యాయులు కారల్ మార్క్స్, ఫ్రెడరిక్ ఎంగెల్స్ ఇచ్చిన పిలుపును భారతదేశ కార్మిక, ఉద్యోగవర్గం అందిపుచ్చుకుంది. ప్రభుత్వోద్యోగులకు సమ్మె చేసే నైతిక హక్కు లేదని సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పునకు వ్యతిరేకంగా సమైక్యంగా నినదించింది. సమ్మె ద్వారానే సమ్మె హక్కును సాధించుకుంటామని పోరుబాటకు మార్గం వేసింది. సమ్మె హక్కును రాజ్యాంగబద్ధం చేయాలని, ప్రభుత్వ ప్రజావ్యతిరేక విధానాలను వెనక్కుతీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఘాలు, సిఐటియు, ఎఐటియుసి వంటి కేంద్రకార్మిక సంఘాలు, పలు స్వతంత్ర ఫెడరేషన్లు ఇచ్చిన ఫిబ్రవరి 24 సమ్మె పిలుపునకు దేశ వ్యాప్తంగా విశేష స్పందన వచ్చింది. ఐదు కోట్ల మందికి పైగా సమ్మెలో పాల్గొని కార్మిక, ఉద్యోగ వర్గ సంఘటిత శక్తిని మరోసారి రుజువు చేశారు. సమ్మె హక్కును పోరాటాల ద్వారానే సాధించుకుంటామని చాటి చెప్పారు. సమ్మె హక్కు ఉందోలేదో సమ్మె ద్వారానే తేల్చుకుంటామని ఎలుగెత్తి నినదించారు. సమ్మెకు ఊహించిన దానికన్నా అధిక స్పందన లభించింది. కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి ఎన్డిఎ ప్రభుత్వం చేస్తున్న 'ఫీల్ గుడ్ (అంతా బాగుంది)' ప్రచారంలోని డొల్లతనాన్ని సమ్మె ఎండగట్టింది.

జయప్రదమైన చారిత్రాత్మక సమ్మె

సమ్మెలో ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రధాన పాత్ర పోషించారు. దేశ వ్యాప్తంగా 80 లక్షల మంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, జిల్లా పరిషత్, గ్రామపంచాయతీ ఉద్యోగులు సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. జమ్మూ కాశ్మీర్ ప్రభుత్వోద్యోగులూ ఈ పిలుపునకు సానుకూలంగా స్పందించారు. గణనీయమైన సంఖ్యలో సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. ప్రభుత్వ హెచ్చరికలను సైతం లెక్కచేయకుండా గుజరాత్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులు సమ్మెను జయప్రదం చేశారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వరంగానికి చెందిన 30 లక్షల మంది విధులను బహిష్కరించి, తమ నిరసన తెలియజేశారు. టెలికం, పోస్టల్, ఇన్ కంటాక్స్, ఎజి, అడిట్ కార్యాలయాల ఉద్యోగులు బెదిరింపులను సైతం లెక్క చేయకుండా సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. రక్షణ రంగంలోని ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీలు, డిపోలు, నావికాదళం, వైమానికదళానికి చెందిన 80 శాతం మంది ఉద్యోగులు సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. సమ్మె కారణంగా పలుచోట్ల రైళ్లను రద్దు చేయాల్సి వచ్చింది. విమానయాన శాఖ ఉద్యోగులు విధులకు హాజరుకాకపోవడంతో కొన్ని ప్రయివేటు విమాన సర్వీసులు పూర్తిగా రద్దు కాగా, ప్రభుత్వ విమాన సర్వీసుల సమయాలను మార్చాల్సి వచ్చింది. బ్యాంకింగ్, ఇన్సూరెన్స్ రంగాల్లో సమ్మె సంపూర్ణంగా జరిగింది. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలకు చెందిన ఉద్యోగులు కూడా దేశ వ్యాప్తంగా సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. ప్రభుత్వ

రంగ సంస్థలు అధికంగా కేంద్రకరించబడ్డ హైదరాబాద్, బెంగళూరుల్లో సమ్మె సంఘర్షణగా జరిగింది.

పోర్టు, డాక్ రంగాల్లోని కొన్ని ప్రధాన సంఘాలు వ్యతిరేకంగా ఉన్నప్పటికీ కొల్కతా, హల్దియా, కొచ్చిన్, గుజరాత్, పారాదీప్, టుటికోరన్, ముంబయి వంటి నావికా కేంద్రాల్లో సమ్మె విజయవంతమైంది. స్టీల్, బొగ్గుగనులు, విద్యుత్ రంగాల్లోని కార్మికులు అత్యధిక శాతం మంది సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. తేయాకు, రబ్బరు పరిశ్రమలు, ఇటుకబట్టీల కార్మికులు, హమాలీలు, బీడీకార్మికులు, ఆటోడ్రైవర్లు, రిక్షావాలాలు పెద్ద ఎత్తున సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. అంగన్వాడీలు, చమురురంగానికి చెందిన కార్మికులు సామూహికంగా సమ్మెలో పాల్గొన్నారు.

తమిళనాడులో విశేష స్పందన

ప్రస్తుత వివాదానికి మూలకారణమైన తమిళనాడులో సమ్మె పిలుపునకు విశేష స్పందన లభించింది పారిశ్రామిక కార్మికులు, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, అర్థికరంగ ఉద్యోగులు, అసంఘటితరంగ ఉద్యోగులు సార్వత్రిక సమ్మెలో పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. అశోక్ లేలాండ్, ఎన్నోర్, ఎంఆర్ఎఫ్, ఎన్ఫీల్డ్, ఎవర్రెడీ వంటి ప్రయివేటు పరిశ్రమల్లో కూడా సమ్మె జరిగింది. మద్రాసు ఎక్స్‌పోర్ట్ ప్రమోషన్ జోన్ (ఎంఇజడ్)తో పాటు తిరువాన్మయూర్లోని ఎలక్ట్రానిక్ ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్‌లోనూ సమ్మె ప్రభావం పూర్తిగా కనిపించింది. సమ్మె సందర్భంగా తమిళనాడులోని అనేక ప్రాంతాల్లో కోర్టు ఆరెస్టులు జరిగాయి.

సమ్మెలో పాల్గొంటే ఒక రోజు వేతనాన్ని దిగకోస్తామని గుజరాత్ ప్రభుత్వం హెచ్చరించింది. ఇంకొన్ని చోట్ల కూడా ఇదే విధమైన బెదిరింపులు వచ్చాయి. సమ్మె నిర్ణయానికి మద్దతు తెలిపిన ఐఎన్‌టియూసి అధినాయకత్వం మెల్లగా వెనక్కు తగ్గింది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పును వ్యతిరేకించిన బిఎంఎస్, సమ్మెలో అసలు పాల్గొనలేదు. హిందూస్తాన్ మజ్దూర్‌సంఘ్ అసలు సమ్మె ఊసే ఎత్తలేదు. అయినప్పటికీ ఆ సంఘాలకు చెందిన కార్మికులు, ఉద్యోగులు సమ్మెలో పాల్గొని విజయవంతం చేశారు.

అండమాన్ నికోబార్ రాజధాని పోర్ట్‌బ్లెయిర్‌లో ఐఎన్‌టియూసి కార్యకర్తలు రోజంతా ధర్నా చేశారు. కేరళలోనూ ఆ సంఘం సమ్మెలో పాల్గొంది. ఘజియాబాద్‌లోని భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్‌లోని ఐఎన్‌టియూసి కార్యకర్తలు సమ్మె నోటీసు ఇచ్చి ఇతర సంఘాలతో కలసి సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. బ్యాంకింగ్, ఇన్సూరెన్స్ రంగాల్లోని ఐఎన్‌టియూసి, బిఎంఎస్ అనుబంధ సంఘాలు సమ్మెలో పాల్గొని, సుప్రీంకోర్టు తీర్పు, ప్రభుత్వ విధానాల పట్ల తమ వ్యతిరేకతను వ్యక్తం చేశారు.

చాలా ప్రాంతాల్లో ఆరెస్టులు, లారీ ఛార్జీలు జరిగినప్పటికీ సమ్మె విజయవంతమైంది. బెంగాల్, కేరళ, త్రిపుర రాష్ట్రాలలో పూర్తి స్థాయి బండ్ జరగగా, అస్సాం, హర్యానా, ఒరిస్సా, జార్ఖండ్ రాష్ట్రాలలో బండ్ వాతావరణం నెలకొంది.

ఈ విశాల పోరాటానికి దేశంలోని వివిధ ప్రజాసంఘాల నుండే కాక, ప్రపంచవ్యాప్తంగా కూడా సంఘీభావం వ్యక్తమైంది. 9వ సార్వత్రిక సమ్మె విజయమంతమవ్వాలని కోరుతూ ప్రపంచ కార్మిక సంఘాల సమాఖ్య, ఫ్రాన్స్‌కు చెందిన సిజిటి సంఘీభావ సందేశాలు పంపాయి.

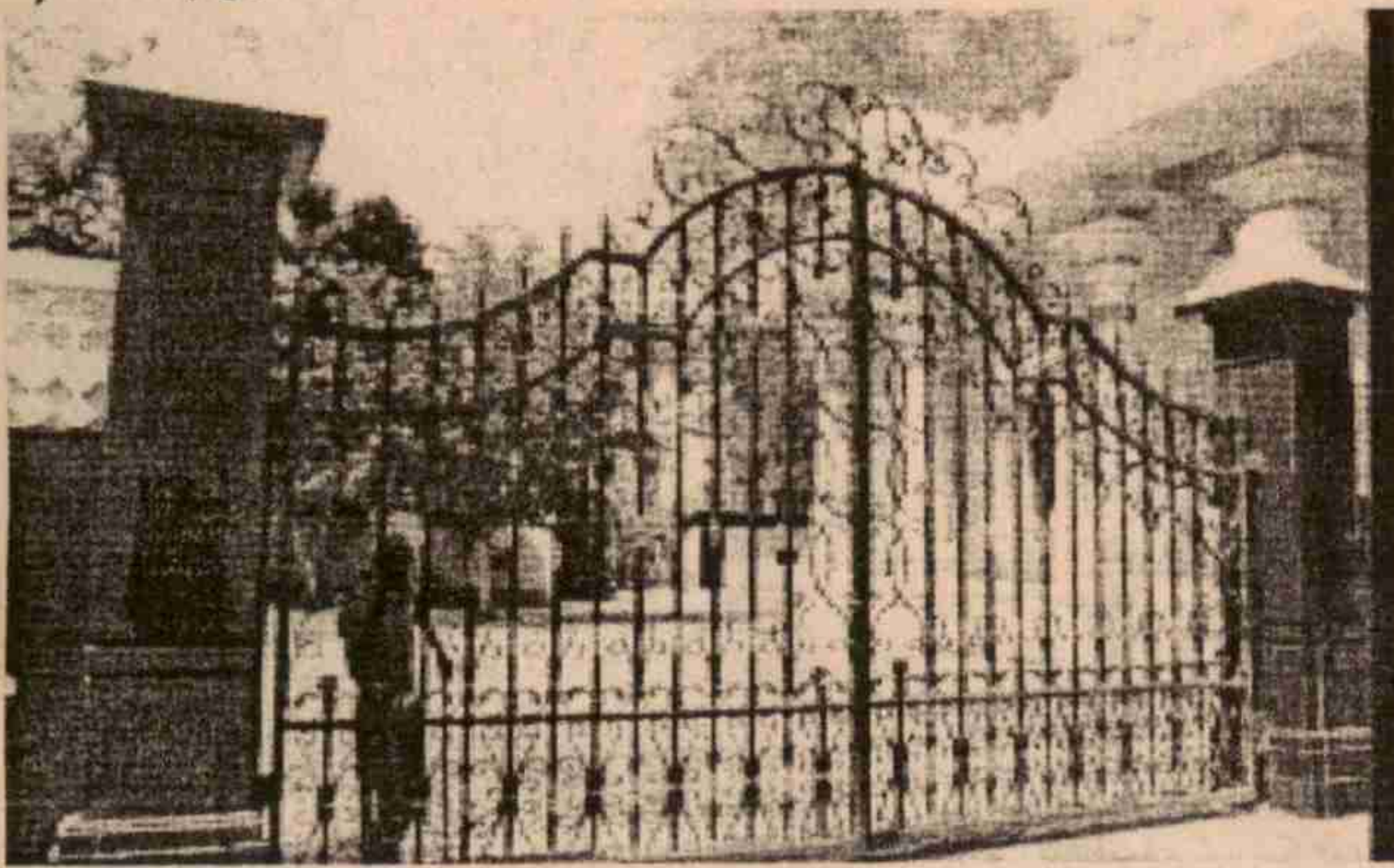
రాష్ట్రంలో సంఘర్షణ

సమ్మె హక్కు కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కార్మిక ఉద్యోగవర్గం కదం తొక్కింది. సమ్మె కారణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో పనులన్నీ నిలిచిపోయాయి.

బ్యాంకులకు తాళాలు తీయలేదు. భీమా సంస్థల్లోనూ సమ్మె సంఘర్షణగా జరిగింది. ప్రతి జిల్లా, మండల కేంద్రాల్లో ఉద్యోగులు, కార్మికులు ప్రదర్శనలు, నభలు నిర్వహించారు. సమ్మెకు సంఘీభావంగా విద్యార్థి సంఘాల ఐక్యకార్యాచరణ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో తరగతులను బహిష్కరించారు. ఒక్క పిఆర్‌టియు తప్ప మిగిలిన ఉపాధ్యాయ సంఘాలన్నీ సమ్మెలో పాల్గొన్నాయి. రాష్ట్ర పరిపాలనకు కేంద్రమైన సచివాలయంలో నూరు శాతం సమ్మె జరిగింది. ఐదువేల మంది ఉద్యోగుల్లో ఒక్కరు కూడా విధులకు హాజరవ్వలేదు. సమ్మె కారణంగా సర్పంచ్‌ల సంఘంతో నిర్వహించాల్సిన చర్చలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాయిదా వేసింది.

సింగరేణిలో 75 శాతం, ఆర్టిసిలో 60 శాతం సమ్మె జరిగింది. తపాలాశాఖలో 95 శాతం సమ్మె జరిగింది. పోలీసు హౌసింగ్ కార్పొరేషన్‌లో తొలిసారిగా సమ్మె జరిగింది. అన్ని కార్పొరేషనల్‌లో పని చేస్తున్న 25వేల మంది ఉద్యోగులు సమ్మెలో పాల్గొనడంతో గృహకల్ప, బూర్గుల రామకృష్ణ భవన్, ఆర్ అండ్ బి, గగన్ విహార్, టెక్స్‌బుక్స్ ప్రెస్, ఇరిగేషన్, తెలుగు సంక్షేమ భవన్ వంటి కార్యాలయాలన్నీ బోసిపోయాయి. పరిశ్రమల భవన్, ఐఆర్‌డిఎలల పోలీసుల సహకారంతో పనులను నడిపిద్దామని ప్రభుత్వం చేసిన యత్నాలు ఫలించలేదు. విశాఖ, మెదక్ జిల్లాల్లోని రక్షణ, ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీ ఉద్యోగులు పూర్తిగా సమ్మెలో పాల్గొన్నారు.

కార్మికోద్యమ చరిత్రలో మరో మైలురాయి

ఎస్. వీరయ్య

సమైక్య హక్కు కాపాడుకునేందుకు సమైక్య బాటనే ఎంచుకున్నారు.

కార్మికోద్యమ చరిత్రలో మరో మైలు రాయి

ఇది జీతభత్యాల కోసం జరిగిన సమైక్యకాదు. సౌకర్యాల కోసం గానీ, మరే ఇతర ఆర్థిక కోర్కెల సాధన కోసం గానీ కాదు. సమైక్య హక్కు పరిరక్షణ కోసం సమైక్య ప్రభుత్వ విధానాలను తిరస్కరించిన సమైక్య ఇది విధానాల మీద పోరాటం. గత సమైక్యలకన్నా స్వభావ రీత్యానే భిన్నమైంది. ఇది రాజకీయ సమైక్య. అందుకే ఇది మన కార్మికోద్యమ చరిత్రలో మరో మైలురాయి. ప్రపంచంలో సామ్రాజ్యవాదంపై చేయిగా నున్న దశలో, దేశంలో మితవాదం బలం పుంజుకొన్న దశలో కార్మికవర్గం ఇలా స్పందించడం ప్రాధాన్యతను సంతరించుకున్నది. నిస్సందేహంగా భవిష్యత్తు పరిణామాలకిది నాంది. తమ హక్కుల పరిరక్షణకు, ప్రభుత్వరంగాన్ని కాపాడుకునేందుకు పోరాటం తప్ప మరో మార్గం లేదని కార్మికులు, ఉద్యోగులు రోజురోజుకూ మరింత స్పష్టంగా గుర్తిస్తున్నారు. హక్కులూ, సంస్థనూ కాపాడుకోలేనప్పుడు ఆర్థిక ప్రయోజనాలు కూడా కాపాడుకోవడం సాధ్యం కాదని అంతకంతకూ ఎక్కువగా గుర్తిస్తున్నారు. లాలూచీకి అలవాటు పడిన నాయకులు, పోరాడకుండా హక్కులు కాపాడుకునే మార్గం చూపలేక పోవటం సహజమే కదా! అందువల్ల తమ సభ్యుల వత్తిడికి తట్టుకోలేక అనేక సందర్భాలలో పోరాటానికి కలసిరాక తప్పటంలేదు.

నూతన చైతన్యం ప్రదర్శిస్తున్న కార్మికవర్గం

ఆయా పోరాటాల సందర్భంగా జరిగిన సైద్ధాంతిక పోరాటం పాలకవర్గాల నిజరూపాన్ని బట్టబయలు చేసింది. కార్మికవర్గం సైద్ధాంతిక, రాజకీయ చైతన్యం పొందడానికి తోడ్పడింది. వివిధ రంగాలలో ముందుకొచ్చిన పోరాటాలు క్రమంగా ఆర్థిక పోరాటాల దశ నుండి విధానాల మీద పోరాటం వైపు సాగాయి. ఈ 13 సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు అన్ని రంగాలలో జరిగిన పోరాటాలలోను ఈ పరివర్తన దశను మనం గమనిస్తాం. ఈ పోరాటాలన్నీ అనివార్యంగా ప్రభుత్వ విధానాలను ప్రశ్నించకతప్పని స్థితికి చేరుకున్నాయి. సాధారణ పోరాట రూపాలు చాలటంలేదు. సమరశీలతా పెరిగింది. అందుకే పాలకవర్గాలు తీవ్ర అసహనం ప్రదర్శిస్తున్నాయి. రాజ్యాంగ యంత్రం స్వభావాన్ని అర్థం చేసుకోడానికి కూడా, కార్మికవర్గానికి ఈ అనుభవాలు బాగా తోడ్పడ్డాయి. పోలీసులు, అధికారులు, రాజ్యాంగం, న్యాయ వ్యవస్థ, ప్రభుత్వం, ప్రజాస్వామ్యం, అభివృద్ధి వంటి విషయాలు, వాటి వర్గ స్వభావం, కార్మికవర్గానికి గతంకన్నా బాగా అర్థమవుతున్నది.

ఈ పరిణామాలన్నీ రానున్న కాలంలో కార్మికోద్యమం కొత్త పుంతలు తొక్కడానికి మార్గం సుగమం చేస్తాయి. ముఖ్యంగా ఫిబ్రవరి 24 సమైక్య భారత కార్మికవర్గం నడవనున్న మార్గానికొక సంకేతం మాత్రమే! సాధించవల్సింది ఇంకా చాలా ఉన్నది. అవసరమైన చైతన్యం ఇంకా ఆరంభంలోనే ఉన్నది. వెనువెంటనే అంతా మారిపోతుందనే భ్రమలు అవసరంలేదు. కానీ జరగవల్సిందేమిటో, జరగనున్నదేమిటో స్పష్టమైన సంకేతాలందించింది సమైక్య. అందుకే ఈ సమైక్య చారిత్రాత్మకమైనది.

ఫిబ్రవరి 24 సార్వత్రిక సమైక్య అంచనాలకు మించి జయప్రదమైంది. పాలకవర్గాలకిదొక హెచ్చరిక. కార్మిక వర్గానికి విశ్వాసం ఇనుమడింపజేసింది. సరళీకృత ఆర్థిక విధానాలు ప్రారంభమైన తర్వాత జరిగిన గత 8 సార్వత్రిక సమైక్యలకన్నా ఇది భిన్నమైంది. స్వభావంలోను, విస్తృతిలోను ప్రత్యేకతను సంతరించుకున్నది. ఇది ఖచ్చితంగా కార్మికోద్యమంలో ఒక ముందడుగు.

ఐఎన్టీయూసి, బిఎంఎస్, టిఎన్టీయూసిల నాయకత్వాలు సమైక్య అంగీకరించలేదు. పైగా ఐఎన్టీయూసి సమైక్య వ్యతిరేకంగా క్యాంపెయిన్ చేసింది. సింగరేణి, ఆర్టీసీ వంటి యాజమాన్యాలు సమైక్యను విచ్ఛిన్నం చేసేందుకు చేయగల్గిందంతా చేశాయి. జాతీయస్థాయిలో హెచ్ఎంఎస్ నాయకత్వం కూడా కలసిరాలేదు. ఇలాంటి స్థితిలో సమైక్య జయప్రదం కాదేమోనని కొందరు వెలుబుచ్చిన సందేహాలు సరైనవికాదని తేలింది. సమైక్య విఫలమై తీరుతుందని పాలకవర్గాలు కన్న కలలు కల్లలయ్యాయి. సమైక్య దూరంగా వున్న సంఘాల సభ్యులు కూడా అనేకచోట్ల సమైక్యలో పాల్గొనడం విశేషం. ఎన్నికల వాతావరణంలో సైతం వర్గ ఐక్యతను ప్రదర్శించడం మరో విశేషం. సమైక్య ఏర్పాట్లను కూడా మీడియా అత్యధిక భాగం పట్టించుకోలేదు. అయినా సమైక్య అత్యంత జయప్రదంగా జరిగింది. మీడియా కూడా గుర్తించక తప్పలేదు.

అవరోధాలనధిగమించిన సమైక్య

ఐఎన్టీయూసి, బిఎంఎస్, టిఎన్టీయూసి నాయకులు సమైక్యకు ముందు రాష్ట్రంలో ఒకే వైఖరి ప్రదర్శించారు. ఎన్నికల అనంతరం ప్రభుత్వం మీద వత్తిడిచేసి, పార్లమెంటులో చట్ట సవరణ చేయించుకోవచ్చునన్నారు. సమైక్య అవసరం లేదని ప్రకటించారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు తర్వాత, గడిచిన 7 మాసాలలో ఇలాంటి వత్తిడిచేసి చట్టాన్ని ఎందుకు సవరింప చేయలేకపోయారు? “పార్లమెంటు రద్దయింది కదా! ఇప్పుడు సమైక్య ఏమిట”ని కూడా ప్రశ్నించారు. రద్దుకాకముందే, గత డిసెంబరు నుండే, సమైక్య ప్రతిపాదనను ఎందుకు తిరస్కరిస్తూ వచ్చారు? అప్పుడు వీరు అంగీకరించి వుంటే పార్లమెంటు రద్దుకాకముందే సమైక్య జరిగుండేదికదా! అసలు పార్లమెంటు రద్దయినా ప్రభుత్వం ఉండనే వున్నది. దాని వైఖరి ఏమిటో తెలాలి కదా! సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఉండనే వుంది కదా! సుప్రీంకోర్టు ముందు రివ్యూ పిటిషన్ ఉన్నప్పుడు సమైక్య అవసరమా అని కూడా ప్రశ్నించారు. రేపు సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం కూడా సమైక్య హక్కులేదని తుది తీర్పు ప్రకటిస్తే కార్మికవర్గం సమైక్య హక్కును శాశ్వతంగా వదులుకుంటుందా? ఇది రాజకీయ దురుద్దేశంతో జరుగుతున్న సమైక్య అని కూడా ప్రచారం చేశారు. ఇప్పటివరకు జరిగిన సార్వత్రిక సమైక్యలో దేనినైనా ఇలా నిందించకుండా ఉన్నారా వీరు? రాజకీయ దురుద్దేశంలేని సమైక్య వీరు చేసి చూపించవచ్చు కదా! ఏదో ఒక సాకుతో, సమైక్యని నివారించడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకుంటే, అది ఎవరికి తోడ్పడుతుంది? అందుకే కార్మికులు, ఉద్యోగులు ఇలాంటి వాదనలను ఖాతరు చేయలేదు.

ఇరుక్కుపోయి నిలువ ఉంటుంది. దీనివల్ల నోటిలో రోగపూరిత సూక్ష్మజీవులు ఉత్పత్తికావడానికి అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. ఇలా ఉత్పత్తయిన బాక్టీరియా రోజురోజుకూ పెరిగి చివరకు నోరు రోగపూరిత సూక్ష్మజీవులను ఉత్పత్తి చేసే కేంద్రంగా తయారవుతుంది.

నోరు - జాగ్రత్త!

ఆరోగ్య ప్రక్రియలో పాలుపంచుకునే శరీరావయాల్లో మొట్టమొదటిది నోరు. ఇది శరీరానికి ముఖ ద్వారంగానూ, జీర్ణ మండలానికి స్వాగతద్వారంగానూ ఉంటుంది. శరీరానికి కావలసిన ఇంధనాన్ని అందించడానికి వీలుగా నోరు ఒక కుహరంగా ఏర్పడుతుంది. నోటి కుహరాన్ని కప్పుతూ పెదవులు, కుహరాన్ని తెరిచిన వెంటనే పైనకింద పలువరుస, అవసరాన్ని బట్టి నోరు తెరవడానికి, మూయడానికి వీలుగా పై దవడ, కింది దవడ ఉంటాయి. ఆహారానికి స్వాగతం పలుకుతూ రెడ్ కార్పెట్ లాంటి నాలుక ఉంటుంది. కుహరాన్నంతటినీ బుగ్గచర్మం కప్పి ఉంచుతుంది. నోటిని నిత్యం జీవజలంతో నింపడానికి లాలాజలగ్రంథులు ఉంటాయి. మనకు సక్రమమైన మార్గంలో ఏ ఆటంకమూ లేకుండా ఆహారాన్ని జీర్ణకోశానికి అందజేసినట్లయితే నోరు ఆరోగ్యంగా ఉందని చెప్పవచ్చు.

నోటి అనారోగ్యం : చిగుళ్లవ్యాధి, చిగుళ్లవాపు, చీముకారడం, పళ్లమధ్యసందులు, పళ్లు కదలడం, పిప్పిపళ్లు, పళ్లకు అతుక్కున్న గార, పెదవులు వరిసిపోయి నోరంతా మంటగా ఉండటం మొదలైన లక్షణాలు ఉన్నట్లయితే నోరు అనారోగ్యంగా ఉందని గ్రహించాలి.

నోరు బాక్టీరియా ఉత్పత్తి కేంద్రం : నోరు అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు మనం ఆహారం సరిగ్గా తీసుకోలేము. చిగుళ్లవ్యాధి ఉన్నట్లయితే తీసుకున్న ఆహారం పళ్లకు, చిగుళ్లకు మధ్యలో

నోటి అనారోగ్యంతో వచ్చే శరీరవ్యాధులు

నోరు అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు చిగుళ్లవ్యాధి ఉంటే పళ్లనందుల్లో ఉండి కుళ్లిపోయిన ఆహారంతో ఉన్న రోగపూరిత సూక్ష్మజీవులు జీర్ణకోశంలోకి చేరుకుంటాయి. జీర్ణకోశాన్ని వ్యాధిగ్రస్తం చేస్తాయి. జీర్ణకోశ వ్యాధిలో జీర్ణమైన ఆహారం రక్తంలో కలుస్తుంది. రక్తం ద్వారా రోగపూరిత సూక్ష్మజీవులు గుండెకు చేరి గుండె నుండి రక్తం ద్వారా అన్ని అవయాలకు చేరతాయి. ఎక్కడ అనుకూల పరిస్థితులున్నాయో అక్కడి తిష్టవేసి ఆ అవయవాన్ని వ్యాధిగ్రస్తం చేస్తాయి. ఇలా గుండెవ్యాధులు, ఊపిరితిత్తుల వ్యాధులు, చర్మవ్యాధులు, మూత్రపిండ వ్యాధులు, ఊపిరితిత్తుల వ్యాధులు, కీళ్ల వ్యాధులు, చర్మవ్యాధులు, తదితర ఇంచుమించు 70 రోగాలు వచ్చే అవకాశాలున్నాయి.

నోటి శుభ్రత : ఆరోగ్యానికి భద్రత కావాలంటే నోటిని పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి. ఆహారం తీసుకున్న వెంటనే నోటిలో నీళ్లు పోసుకుని పుక్కిలించి ఉమ్మివేయాలి. ప్రతి రోజూ ఉదయం, సాయంత్రం భోజనం తరువాత టూత్ పేస్ట్ తో బ్రష్ ఉపయోగించి పళ్లు శుభ్రం చేయాలి. పళ్లను పైకి, కిందికి బ్రష్ చేయాలి. అడ్డంగా బ్రష్ చేయకూడదు. పై పళ్లను పై నుండి కిందకు, కింది పళ్లను కింది నుండి పైకి బ్రష్ చేయాలి. చిగుళ్లను చేతివేలిని ఉపయోగించి బాగా రుద్దాలి. తద్వారా చిగుళ్లకు వ్యాయమాయం కలిగి, అవి గట్టిపడతాయి. తద్వారా వ్యాధి నిరోధక శక్తి కలుగుతుంది. చిగుళ్ల

వ్యాధి రాకుండా ఉంటుంది.

పిప్పిపళ్లు : పంటిలో రంధ్రాలు, పంటినొప్పి ఉన్నట్లయితే దంతవైద్యుని సంప్రదించి సిమెంటు గానీ, సిల్వర్ గాని నింపించుకోవాలి. పన్ను పూర్తిగా పాడై పోతే పీకించుకోవాలి. పన్ను తీయించుకుంటే కన్నుకు ఏ మాత్రం ప్రమాదం లేదు.

ప్రతి ఆరు నెలలకొకసారి దంతవైద్యుని సంప్రదించడం అలవాటు చేసుకోవాలి. పళ్లకు పట్టిన గారను చిగుళ్లను శుభ్రం చేయించుకోవాలి. నోటిలో నాలుక మీద, బుగ్గచర్మం మీద పుండ్లు ఏర్పడినప్పుడు వెంటనే వైద్యం చేయించాలి. నోటిలో తెల్లని మచ్చలు గానీ, నల్లని మచ్చలు గానీ ఉన్నట్లయితే అశ్రద్ధ చేయకూడదు.

డయాబెటీస్, హైపర్ టెన్షన్, ఫిట్స్ మొదలైన వ్యాధులు ఉన్నట్లయితే వెంటనే వైద్యం చేయించుకోవాలి. వీటివల్ల చిగుళ్లవ్యాధి వచ్చే అవకాశం ఉంది. మాంసకృత్తులు, విటమిన్లు, ఖనిజ లవణాలు ఉన్న ఆహారం, పాలు, గుడ్లు, చేపలు, మాంసం, పప్పు దినుసులు, కాయగూరలు, సిట్రస్ ఫ్రూట్స్ మొదలైనవి తీసుకోవాలి.

చాక్లెట్లు, బిస్కెట్లు, ఐస్ క్రీం, బ్రెడ్ జామ్ మొదలైన ఆహార పదార్థాలను తగ్గించాలి. తిన్న వెంటనే పళ్లను శుభ్రం చేసుకోవాలి. పొగాకు, సిగరెట్లు, చుట్టలు, బీడి, వక్కపొడి, గుట్కా, పాన్, జర్దా, మత్తు పానీయాలు వాడరావు. అవి వాడం వల్ల క్యాన్సర్ వ్యాధి వచ్చే అవకాశం ఉంది.

ద్రాక్ష ఉపయోగాలు

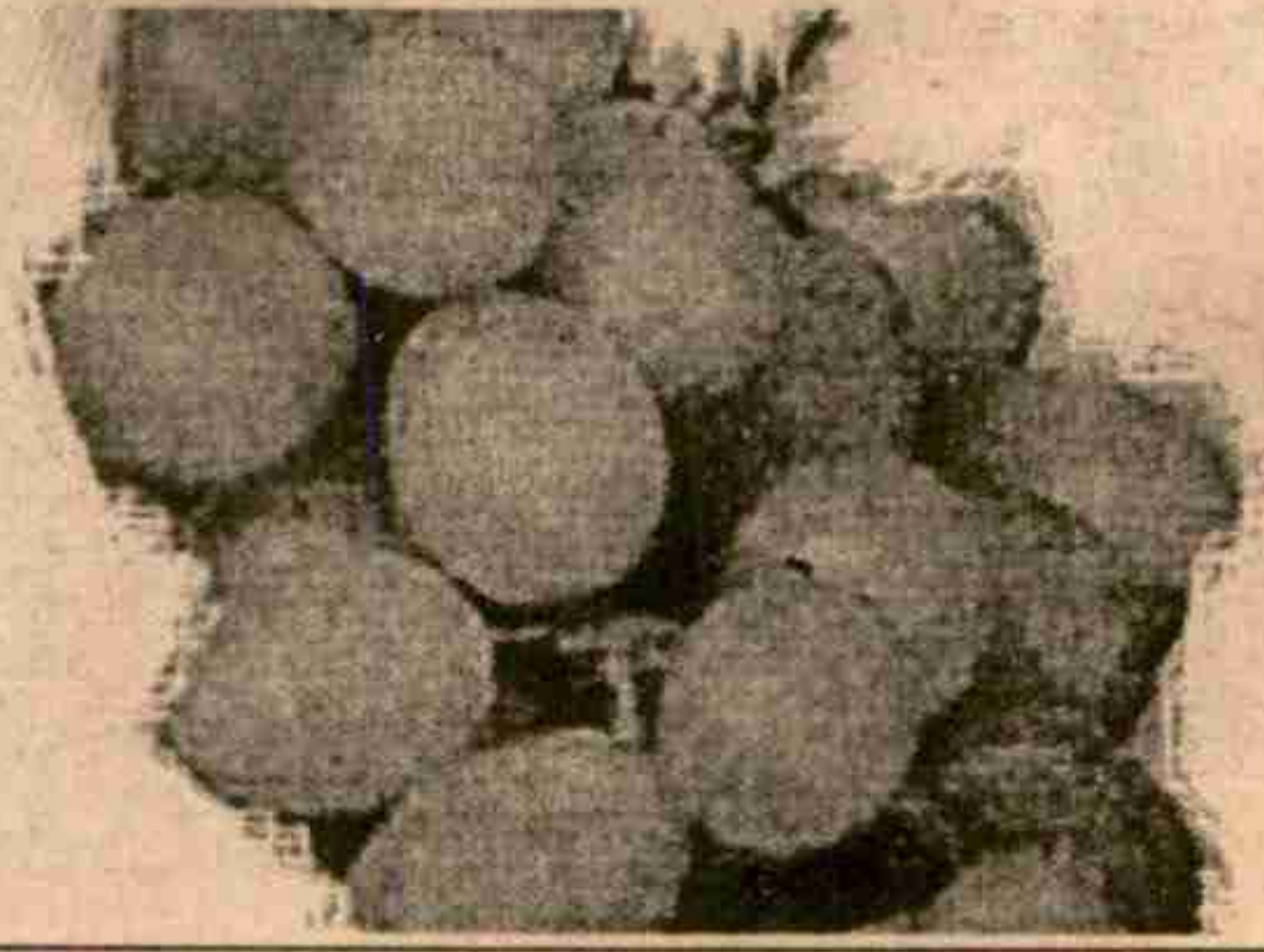
దాహాన్ని పోగొడతాయి. నిస్సత్తువ, నీరసాలను తగ్గిస్తాయి. ఆయాసం, దగ్గు, నెమ్ముల్ని నివారిస్తాయి. వాంతుల్ని ఆపుతాయి. కామెర్లు, మూత్రదోషాలు, రక్త దోషాలు, రక్తహీనత, మూర్ఛరోగాలు, వేడి, క్షయరోగాల్నింటిలోకి ఇది పథ్యం.

కంటి వ్యాధులతో బాధపడేవారికి ద్రాక్ష హితకరం. నరాల బలహీనతలు, లివర్,

గుండెజబ్బులతో బాధపడుతున్న వ్యక్తులకు ద్రాక్ష రసాన్ని ఇస్తే బలాన్ని ఇస్తుంది. ద్రాక్ష రసాన్ని రోజూ కొద్దిగా తాగితే మల బద్ధకం ఉండదు. ఊపిరితిత్తులకు, గుండెకు, లివర్ కు బలం కలుగుతుంది. రక్తం వృద్ధి చెందుతుంది. ఉబ్బసం రోగులకు ద్రాక్ష కలిగించే మేలు అంతా ఇంతా కాదు.

ఎండుద్రాక్ష: ఇవి అలసటను తగ్గిస్తాయి. పొడిదగ్గు, నెమ్ము, ఉబ్బసం రోగాల్లో ఇది పథ్యం. పైత్యాన్ని తగ్గించి, పుష్టినిస్తాయి. హృదయానికి బలాన్ని చేకూర్చుతాయి. కంటి చూపును పెంచుతాయి.

కిన్ మిస్ : కాస్త ఆలస్యంగా అరిగినా, బలాన్నిస్తాయి. కఫ రోగాలన్నింటికీ మంచివి. వేసవి వడదెబ్బను తట్టుకోవడానికి వీటిని వాడటం అవసరం.

ఎన్టీపిసి కాంట్రాక్టు కార్మికుల పోరాటం

ఎన్టీపిసి ప్రభుత్వం 2000 ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లు తెచ్చింది. ఉత్పత్తిపై పెట్టే ఖర్చు తగ్గించాలని, ఎబిటి (ఎవల్యుబిటి టారిఫ్ బేస్డ్) అమలు చేయాలని ఈ బిల్లులో పొందుపర్చారు. దీని ఫలితంగా ఎన్టీపిసి రామగుండంలో 18 యేళ్లుగా పర్మినెంట్ లాకౌట్లో పని చేస్తున్న కాంట్రాక్టు కార్మికులను తొలగించడం మొదలైంది. 2003 సెప్టెంబర్లో 3 దఫాలుగా 156 మందిని తొలగించింది. దీనికి నిరసనగా సిఐటియు చొరవతో 11 సంఘాలు జెఎసిగా ఏర్పడి పోరాటం నిర్వహించాయి.

పోరాటాలు - యాజమాన్యం ఆంక్షలు

ప్రతిరోజూ గేటు వద్ద ధర్నా జరిగేది. ర్యాలీలో చలో ఎంఎల్ఎ, చలో జి.ఎం. లాంటి నిరసన కార్యక్రమాలు, రాస్తారోకోలు జరిగాయి. సంస్థకు 500 మీటర్ల లోపు ఆందోళన, నిరసన కార్యక్రమాలు చేయరాదని కోర్టు నుండి యాజమాన్యం ఆదేశాలు జారీ చేయించింది. అక్టోబర్ 21 నుండి మేడిపల్లి సెంటర్లో రిలే నిరాహార దీక్షలు జరిగాయి. రామగుండంలో రైల్వోకో కార్యక్రమంలో వెయ్యి మంది పాల్గొన్నారు. యాజమాన్యం జెఎసితో కార్మికశాఖాధికారుల ముందు పలు మార్లు చర్చలు జరిగాయి. 'చంపడం ఖాయం! ఎలా చంపితే మీకిష్టమో చెప్పండి'. ఇది యాజమాన్య వైఖరి. మొక్కుబడిగా వచ్చిన సుగుణ కుమారి(ఎం.పి)ని కార్మికులు నిలదీశారు. జనవరి 25 నుండి సిఐటియు డివిజన్ ప్రధానకార్యదర్శి జి.ముకుందరెడ్డి, మాలం మల్లేశం(మాజీ ఎంఎల్ఎ టిడిపి) ఎం. రామ్మరెడ్డి నిరవధిక నిరాహారదీక్ష చేపట్టారు. దీనికి మద్దతుగా పారిశ్రామిక ప్రాంతంలో అనేక సంఘాలు నిరసన కార్యక్రమాలు చేపట్టాయి. జనవరి 28 నుండి రెండు రోజులు జరిగిన చర్చల్లో కార్మికుల ఉపాధి హరించే విధంగా జెసిఎల్ ఏకపక్షంగా ప్రొసీడింగ్స్ ఆర్డర్లు ఇచ్చారు. సిఐటియు మినహా అన్ని సంఘాలు వీటికి తలూపాయి. మిగతా సంఘాల నాయకులను ఈ ప్రొసీడింగ్స్ ఒప్పుకోవద్దని సిఐటియు సూచించింది. కాని వారు పోరాటానికి సిద్ధం కాలేదు. సిఐటియు ఈ పోరాటం కొనసాగించింది.

అమరణ దీక్ష చేస్తున్న ముకుందరెడ్డిని ఆస్పత్రిలో చేర్చిన దృశ్యం
సిఐటియు సమరశీల పోరాటం

కాంట్రాక్టు కార్మికులు సంఘాల అనుబంధాలను చేధించుకొని ఐక్యంగా పోరాటంలో దిగారు. 300 మందితో రాజీవ్ రహదారిపై రాస్తారోకో జరిగింది. సిఐటియు రాష్ట్ర నాయకులు బి.బిక్ష్మయ్య, ఎ.ముత్యం రావు పాల్గొన్నారు. పోలీస్ లాఠీచార్జీ జరిగింది. దీక్షా శిబిరాన్ని తొలగించడానికి ఎమ్మార్వో పోలీసుబలంతో వచ్చారు. 500 మంది కార్మికులు పోలీసులను చుట్టుముట్టి వెనక్కి గొట్టారు. ఈ సందర్భంగా నిరసన సభ జరిగింది. రాత్రి వాన కురుస్తున్నా 300 మంది కార్మికులు, వారి కుటుంబ సభ్యులు శిబిరానికి రక్షణగా పడుకున్నారు. ఆ రాత్రి పోలీసులు ముకుందరెడ్డిని అరెస్టు చేయడానికి పలుమార్లు ప్రయత్నం చేశారు. తెల్లవారుజామున 6 గంటలకు కార్మికులందరూ కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవడానికి వెళ్ళడం చూసిన పోలీసులు శిబిరంపై మెరుపుదాడి చేసి ముకుందరెడ్డిని అదుపులోకి తీసుకొని శిబిరాన్ని కూల్చారు. అక్కడ ఉన్న 40 మంది కార్మికులు దీన్ని ప్రతిఘటించారు. మేడిపల్లి సెంటర్ రణరంగం గా మారింది. పోలీసులు జరిపిన విచక్షణా రహిత లాఠీచార్జీ లో 7గురు కార్మికులు గాయ పడ్డారు. దీన్ని నిరసిస్తూ రాజీవ్ రహదారిపై మేడిపల్లి సెంటర్ వద్ద 600 మందితో మానవహారం నిర్మించారు. జి.ఎం.దిప్టిబొమ్మ దగ్గం చేసి, రాస్తారోకో జరిగింది. ఎన్టీపిసి యాజమాన్యపు చర్యలను నిరసిస్తూ ఒకరోజు టోకెన్ సమ్మె చేయాలని నిర్ణయించారు. ఎనిమిదేళ్ల తర్వాత కాంట్రాక్టు కార్మికులు సమ్మెలో సంపూర్ణంగా పాల్గొని తమ ఐక్యతను చాటుకున్నారు. దీనితో బెంబేలెత్తిన మిగతా సంఘాల నాయకులు యాజమాన్యంతో మిలాకత్ అయి సిఐటియు పైన దుష్ప్రచారానికి దిగారు. ఎన్టీపిసి కాంట్రాక్టు కార్మికులు సమాధానం చెప్తూ పోరాటాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు.

జెసిఎల్ ఇచ్చిన ప్రొసీడింగ్స్ ప్రకారం 156 మంది కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించక పోగా 1987 నుండి పని చేస్తున్న 49 మంది కార్మికులను మళ్ళీ తొలగించింది. దీనికై 300 మంది కార్మికులు

నిషేధాజ్ఞలను ఉల్లంఘించి ప్లానింగ్ మీటింగ్ హాల్లో 30 మంది డిజిఎంలను 2 గంటలపాటు నిర్బంధించారు. దీనితో సిఐటియు యూనియన్ ఆఫీస్ బేరర్స్ 10 మందిపై కేసు బనాయించారు. మిగతా సంఘాల నాయకులు మాత్రం యాజమాన్యంతో చర్చల పేరుతో తాత్పర్యం చేస్తున్నారు.

పోరాటంలో అనుభవాలు

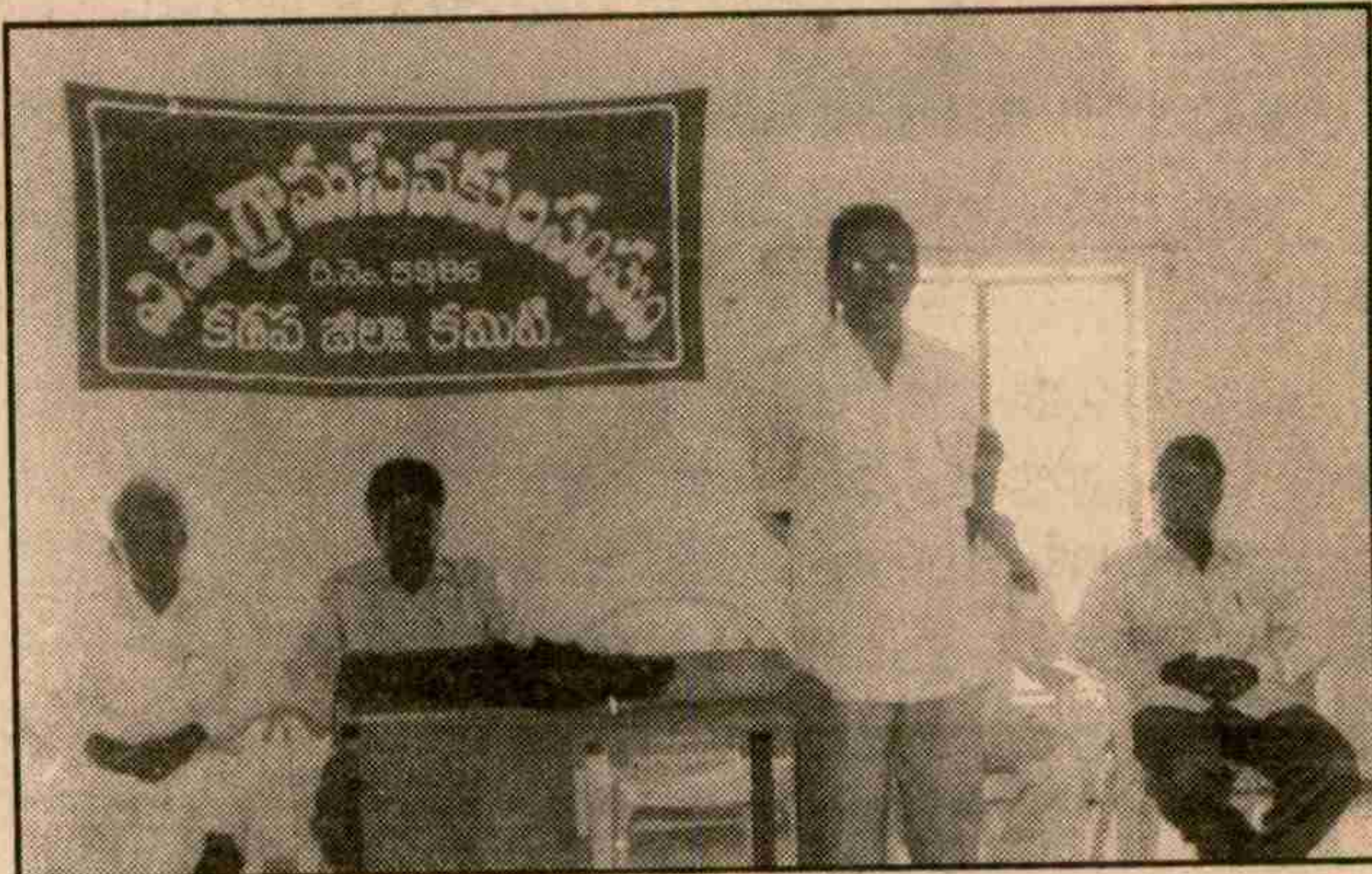
జెఎసితో కలసి పని చేస్తూనే సిఐటియు స్వతంత్ర్య కార్యాచరణ చేపట్టింది. కార్మికులను మిలిటెంట్ పోరాటాల వైపు మరల్చింది. కార్మికుల నివాస ప్రాంతాల్లో, 18 సెంటర్లలో బస్తీ మీటింగులు జరిగాయి. దీనిలో మహిళలు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. పోరాటానికి మద్దతుగా నాలుగు వేల సంతకాలను సేకరించి రాష్ట్రపతికి పంపించారు. కార్మికులను నిర్ణయాల్లో భాగస్వాములను చేయడం మూలంగా పోరాటంలో పాల్గొనే కార్మికుల సంఖ్య పెరిగింది. సిఐటియు సభ్యత్వం పెరిగింది. కొత్త కార్యకర్తలు తయారయ్యారు. జెఎసిలోని 10 సంఘాలు, టిడిపి, బిజెపి నాయకులు, అధికార పార్టీ ప్రజాప్రతినిధులు కుమ్మక్కై యాజమాన్యానికి లొంగినా సిఐటియు కొనసాగిస్తున్న పోరాటంలో కాంట్రాక్టు కార్మికులందరూ పాల్గొంటున్నారు. టోకెన్ సమ్మె చేశారు. దీక్షా శిబిరాన్ని తొలగించడానికి వచ్చిన పోలీసులను కార్మికులు అడ్డుకుని మా అందరికీ విషమిచ్చి ముకుందరెడ్డిని తీసుకెళ్ళడని నినదించడం పోలీసులను, నాయకులను ఆశ్చర్యానికి గురి చేసింది. ఈ పోరాటంలో ఎఐటియుసి, ఐఎఫ్టియు అనుబంధ సంఘాలు మేనేజ్మెంటు అడుగులకు మడుగులొత్తు కార్మికులకు ద్రోహం తల పెడుతున్నాయి. సిఐటియు పోరాటం సమరశీలంగా జరుగుతోంది.

ఉద్యమకర్తలు

గ్రామసేవకుల సమస్యలపై ఆందోళన

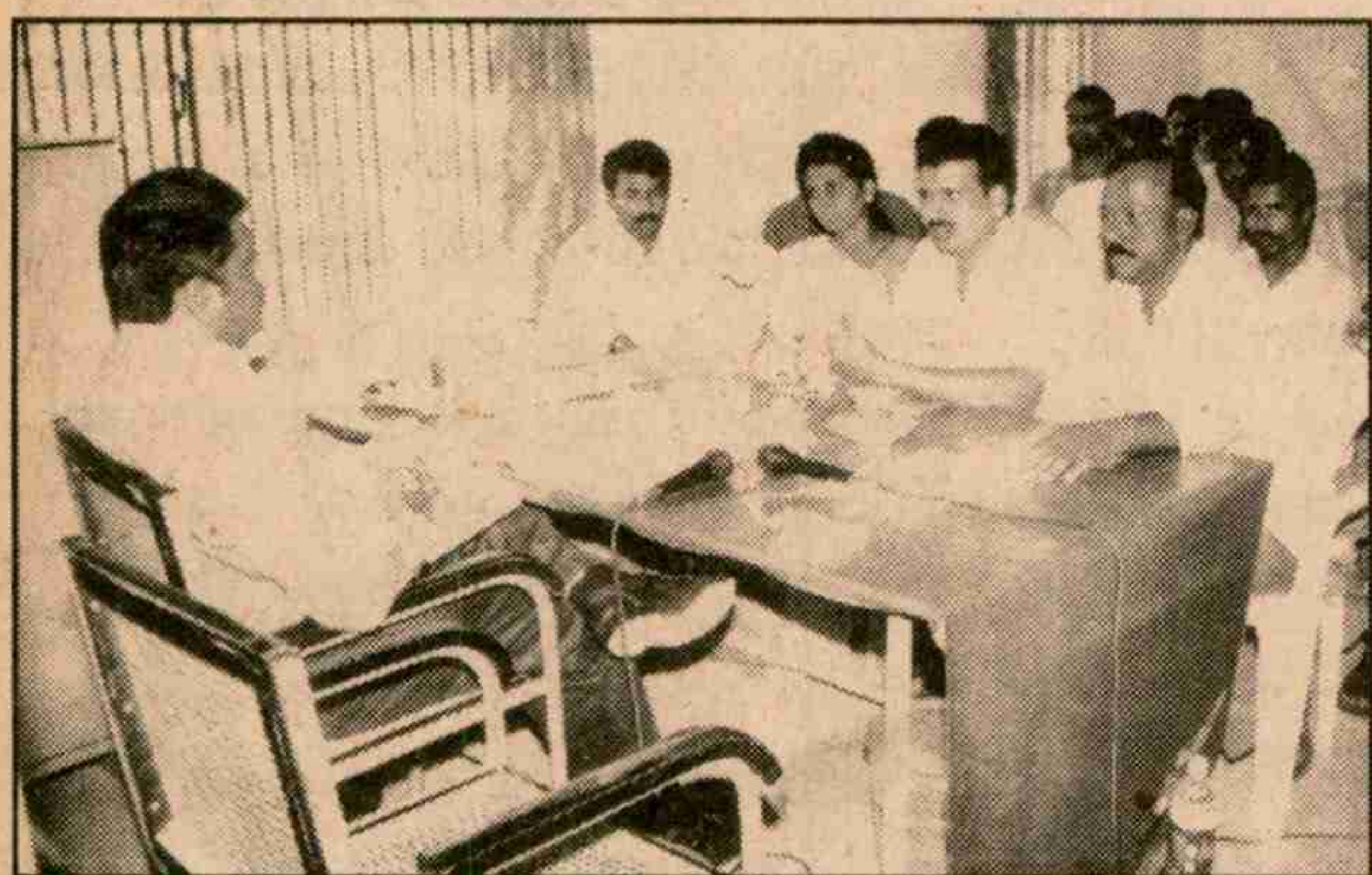
ప్రభుత్వానికి పట్టుకొమ్మలైన గ్రామసేవకుల సమస్యల పరిష్కారంలో ఆశ్రద్ధ వహించడానికి, జీవన విధానాన్ని మరింత దిగజార్చేందుకు కారణాలు రాజకీయ విధానాలు, మన రాష్ట్ర పాలకులే తప్ప మరొకరు కాదని యూనియన్ కడప జిల్లా గౌరవాధ్యక్షులు బి.నారాయణ విమర్శించారు. కడప పాత బస్టాండ్లోని సిఐటియు కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన మండల అధ్యక్ష, కార్యదర్శుల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు.

ఈ సమావేశానుద్దేశించి రాష్ట్ర కార్యవర్గ సభ్యులు రాము మాట్లాడుతూ గ్రామసేవకులకు సిఎల్ఆర్ ఇచ్చిన హామీ నెరవేర్చక పోతే మంత్రులను, ప్రజాప్రతినిధులను ఘెరావ్ చేస్తాం. అదీగాక కలెక్టర్ ఆఫీసులు ముట్టుడించి సమస్యలు పరిష్కరించేంత వరకు కలెక్టరేట్లో అన్నాలు వండుకుని తినైనాసరే పోరాటాలు చేసి పరిష్కరించుకోవాలన్నారు. ఈ సమావేశంలో జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి కె.పెంచలయ్య, జిల్లా ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ ఎస్.సిద్ధరామయ్యలు

ప్రసంగిస్తున్న బి.నారాయణ

ప్రసంగించారు. ఈ సమావేశానికి యూనియన్ జిల్లా అధ్యక్షులు ఎం.చెన్నయ్య అధ్యక్షత వహించగా జిల్లాలలోని అన్ని మండలాల అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు హాజరయ్యారు.

కార్మికశాఖ కమిషనర్ని కలిసిన సిఐటియు ప్రతినిధి బృందం కె.కుమార్రెడ్డి, చైతన్య, వాడగంగరాజు, పి.హేమలత

కనీసవేతనాల కోసం వినతి

ఫిబ్రవరి 6న రాష్ట్ర కార్మిక శాఖ కమిషనర్ కరికాలవల్లభన్ చిత్తూరు జిల్లా పర్యటన సందర్భంగా సిఐటియు బృందం ఆయనతో చర్చలు జరుపుతూ జిల్లాలోని కార్మికుల సమస్యలను వ్రాతపూర్వకంగా ఇచ్చారు. దీనికి స్పందిస్తూ ఎసిఎల్ వెంటనే ఆదేశాలు ఇస్తూ కనీసవేతనాలు అమలు కాని చోట్ల వెంటనే చర్యలు తీసుకోవా లని చెప్పారు. కాంట్రాక్టర్లకు వెంటనే నోటీసులు ఇవ్వాలని చెప్పారు. డిసిఎల్ను నెలనెల తిరుపతి వచ్చి కార్మికుల సమస్యలపై సమావేశాలు జరపమని ఆదేశాలు ఇచ్చారు. కమిషనర్ని కలిసిన బృందంలో సిఐటియు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి కె.కుమార్రెడ్డి, కార్యదర్శులు వాడగంగరాజు, పి.హేమలత, అధ్యక్షులు పి.చైతన్యలు వున్నారు.

కార్మికులే కాంట్రాక్టర్లు అయ్యే విధానాన్ని వ్యతిరేకించండి

యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ గూడూరు డివిజన్ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఫిబ్రవరి 23న డివిజన్ ఎలక్ట్రిసిటీ కార్యాలయం వద్ద ఎపిఎస్ఇబి 5వ వర్ధంతి కార్యక్రమం సందర్భముగా విధి నిర్వహణలో అమరులైన విద్యుత్ కార్మికులు శివమహేశ్వర్ రావు, వేణుగోపాలాచారి, శ్రీనివాసు గార్లకు శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు. అనంతరం ఎపిఎస్ఇబి చిత్రపటానికి డివిజన్ అధ్యక్షులు కె.మస్తానయ్య పూలమాల వేసి కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించినారు. గూడూరు సిఐటియు కార్యదర్శి ఎన్.రాఘవయ్య, యూనియన్ జిల్లా అధ్యక్షులు టి.వెంకట్రామి రెడ్డి, గూడూరు డివిజన్ కార్యదర్శి బి.గోపాల్ మాట్లాడారు. పై కార్యక్రమానికి ఎ.పి.డిప్లొమా ఇంజనీర్స్ అసోసియేషన్ గూడూరు డివిజన్ కార్యదర్శి పి.దామోదర్రెడ్డి హాజరై ఎపిఎస్ఇబి చిత్రపటానికి

గూడూరులో ఎపిఎస్ఇబి 5వ వర్ధంతి సందర్భంగా సంతాప సభ

పూలమాల వేసి శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు. పై కార్యక్రమానికి సి.హెచ్.మురుగానంద్, వి.రవిచంద్రబాబు, కె.ప్రభుదాస్, నాగరాజు గార్ల ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించారు.

మెడికల్, సేల్స్ లిప్స్ యూనియన్ 20వ జాతీయ మహాసభలు

మెడికల్, సేల్స్ రిప్రజెంటేటివ్ యూనియన్ల అఖిల భారత సమాఖ్య (ఎఫ్ఎంఆర్ఎఐ) 20వ మహాసభలు హైదరాబాద్లో ఫిబ్రవరి 9-12 వరకు జయప్రదంగా జరిగాయి.

మహాసభలను సిఐటియు ప్రధాన కార్యదర్శికా||చిత్తబ్రత మజుందార్ ప్రారంభించారు. మహాసభలకు కా||ఇ.బాలానందన్, సిఐటియు మాజీ అధ్యక్షులు, కా||రాబిన్దేవ్, సిపిఐ(యం)పార్టీ పశ్చిమ బెంగాల్ చీఫ్విప్, ముఖ్యఅతిథులుగా హాజరయ్యారు. రాబోయే కాలంలో ఐక్యపోరాటాలను ముందుకు తీసుకుపోవాలని పిలుపునిచ్చారు.

మహాసభలు భారత దేశంలో పెరిగిపోతున్న నకిలీ, నాసిరకం మందులపై గత మహాసభల నుండి చేపట్టిన పోరాటాలను సమీక్షించాయి. సమీక్షా కాలంలో నకిలీ మందులకు వ్యతిరేకంగా పార్లమెంటు ముందు 20వేల మందితో ధర్నా, ప్రజల నుండి సంతకాల సేకరణ, అనేక రాష్ట్రాలలో నకిలీ మందుల అమ్మకాలపై మెడికల్ రిప్స్ సాగించారు. బిజెపి ప్రభుత్వం ఆందోళనను, విజ్ఞప్తిని మొదట్లో పెడచెవిన పెట్టి నకిలీ మందుల తయారీదార్లకు వత్తాసు పలికినా, మెడికల్ రిప్స్ తీవ్ర ఆందోళన వలన నకిలీ మందుల తయారీదార్లను ఉరితీసేలా చట్టాలు రూపొందిస్తామని ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిని ప్రకటించాల్సి వచ్చింది. ఇది మెడికల్ రిప్స్ ఆందోళన వలనే సాధ్యమయ్యిందని, రాబోయే కాలంలో నకిలీ, నాసిరకం మందుల అమ్మకాలు, తయారీదార్లపై పోరాటాన్ని ఉధృతం చేసి ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని పరిరక్షించాలని 20వ మహాసభలు తీర్మానించాయి.

సంస్కరణలు, ప్రభుత్వాల వత్తాసులో యాజమాన్యాలు మెడికల్ రిప్స్ను ప్రాంచైజ్, కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై నియమిస్తున్నాయి. కార్మిక చట్టాలను అతిక్రమిస్తున్నాయి. ఈ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా

యాజమాన్యాలపై పోరాడాలని, ప్రభుత్వ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ఐక్య పోరాటాలలో మరింతగా పాలుపంచుకోవాలని మహాసభలు నిర్ణయించాయి.

మెడికల్ రిప్స్ యూనియన్పై, మెడికల్ రిప్స్పై కక్షసాధింపు చర్యల నవలంబిస్తున్న వాకార్డ్, ఎఫ్డిసి, నికేలాస్ వంటి యాజమాన్యాలపై రాజీలేని పోరాటాన్ని సాగించాలని ప్రతినిధులు తెలిపారు. ఫిబ్రవరి 24 సమ్మెను జయప్రదం చేయాలని పిలుపునిచ్చారు.

కా||ఆర్.విశ్వనాథన్ ను అధ్యక్షులుగా, కా||డి.పి.దుబేను ప్రధాన కార్యదర్శిగా, మరియు వీరితోపాటు ఇతర ఆఫీస్ బేరర్లను, కార్యవర్గ సభ్యులను మహాసభలు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నాయి.

ఆంధ్రరాష్ట్రం నుండి కా||రమేష్ ఉపాధ్యక్షులుగా, కా||ఎం.సుబ్రహ్మణ్యం, కా||టి.కామేశ్వర్రావు, కా||జి.వి.నాగరాజారావు లు జాతీయ కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎన్నికయ్యారు. కా||ఎ.జి.రాజమోహన్ ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా ఎంపికయ్యారు.

ఇంటర్వ్యూ

అంగవైకల్యం అడ్డుకాదు

తరుణ్ కె.బాగ్చీ

సమరశీల పోరాటాలకు వెనక్కి తగ్గే వారికి తరుణ్ కె.బాగ్చీ స్ఫూర్తికావాలి. ఎఫ్.యం.ఆర్.ఐ. 20వ అఖిల భారత మహాసభలకు రాజస్థాన్ జోధపూర్ నుండి ప్రతినిధిగా వచ్చిన బాగ్చీ మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్గా 1977లో ఫార్మడ్ కంపెనీలో జైపూర్లో చేరారు. అనంతరం 1978లో జర్మన్ రెమిడిస్ లో చేరారు. బాగ్చీ 1987లో టూర్ వెళ్ళి తిరిగి వస్తుండగా రోడ్డు ప్రమాదంలో ధోరాసిక్ వెన్నెముక విరిగిపోయింది. ఆపరేషన్ చేసినా ఫలితం లేదని డాక్టర్లు ఫిజియోథెరపీతో సరిపెట్టుకోవాలన్నారు. వెన్ను విరిగి మనిషి వంగిపోయినా, బాగ్చీ ఆశయం కుంగి పోలేదు. 'జర్మన్

రెమిడిస్' కంపెనీ ఫీల్డ్ వర్కర్ల ఉద్యమంలో ముందుండి జోనల్ కన్వీనర్గా ఆ కంపెనీలో యాజమాన్య తొత్తుల కీలు బొమ్మ యూనియన్ను నిక్కచ్చిగా వ్యతిరేకించి నిబద్ధతతో నిటారుగా నిలబడ్డారు బాగ్చీ. 1987లో వ్యతిరేకతా ప్రమాదం సంభవించి నా, జర్మనీ రెమిడిస్ యాజమాన్యం వైద్య ఖర్చులుకానీ, నష్టపరిహారం కానీ ఇవ్వలేదు. 28.07.2003 ఒక కంపెనీ కాన్ఫరెన్స్కు హాజరైనప్పుడు మెట్లమీది నుంచి పడిపోయిన తరుణ్ బాగ్చీకి ఎఫ్ఎంఆర్ఎఐ జోక్యంతో మొత్తం వైద్య ఖర్చులు కంపెనీ భరించింది.

ద్యూటీలో టూర్ వెళ్ళేందుకు రైళ్ళలోనే వెళతానని బాగ్చీ అన్నారు. లోకల్ వర్క్ కు స్కూటర్లోనే వెళ్తానని, కారు కూడా డ్రైవ్ చేస్తానని అన్నారు. ప్రతి మహాసభకు తప్పక ప్రతినిధిగా వచ్చే లక్ష్యంతో ఉన్న బాగ్చీ ఇటీవలి ప్రమాదం వలన ఇబ్బందిగా వున్నా రావాలనే పట్టుదల తన శారీరక ఇబ్బందిని మాయం చేసిందన్నారు. మెడికల్ రిప్స్ ఉద్యమంలో ముందున్న బాగ్చీ, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లో కూడా ముందుంటూ బెంగాల్ కల్చరల్ సొసైటీకి కార్యదర్శిగా బాధ్యత లు నిర్వహిస్తున్నారు. గిటార్, సింథసైజర్ తదితర ఆధునిక సంగీత పరికరాలలో కూడా ప్రతిభ కల్గిన తరుణ్ కె.బాగ్చీ ఉద్యోగాన్ని ఉద్యమాన్ని చిత్తశుద్ధితో సమన్వయ పరుచుకుని ఆదర్శవంతుడిగా వున్నారు.

బతుకమ్మకుంట బాధితులకు సిఐటియు బియ్యం పంపిణీ

బతుకమ్మ కుంటలో గుడిసెలను ప్రభుత్వం తొలగించడంతో నిరాశ్రయులైన 374 కుటుంబాలకు సిఐటియు నగర కమిటీ అధ్వర్యంలో బియ్యం పంపిణీ చేశారు.

అంబర్పేట మండలం బతుకమ్మకుంట సర్వేనెం.563, 563/1లో ప్రభుత్వానికి చెందిన సీలింగ్ భూమిలో రామకృష్ణ హట్స్ సంక్షేమ సంఘానికి చెందిన 374 మంది గుడిసెవాసులు గత 25 సం॥లుగా నివాసముంటున్నారు. వీరికి పట్టాలిచ్చి గృహాలు నిర్మించకపోగా, 31-1-2004 రోజు ఎం.సి.హెచ్, రెవిన్యూ అధికారులు పోలీసు బలగాలతో ముట్టడించి ఎలాంటి ముందస్తు సమాచారం లేకుండా గుడిసెలకు నిప్పంటించి బుల్డోజర్లతో గుడిసెలన్నింటిని నేలమట్టం చేసి శ్మశానవాటికగా మార్చారు. గుడిసెలు తగులబెట్టినప్పుడు మంటలకు ఆహుతై మల్లయ్య అనే వృద్ధుడు మరణించాడు. ఈ బస్తీలో దళితులు, చెంచు, కోయ, దాసరి, బలహీన వర్గాలకు చెందిన వారు నివాసముంటున్నారు. చిత్తు కాగితాలు ఏరుకుంటూ, రిక్షాలు నడుపుతూ, ఇండ్లల్లో పనులు చేసుకుంటూ అడ్డమీద కూలీలుగా కటిక దారిద్ర్యంతో

బ్రతుకులీడుస్తున్నారు. గుడిసెలన్ని నేలమట్టం కావడంతో దిక్కుతోచని జనంను ఆదుకోవడానికి నగరంలోని కార్మికులు, ఉద్యోగులు ముందుకు రావాలని విజ్ఞప్తి చేశాము. స్పందనగా నగరంలోని ఎల్.ఐ.సి., బ్యాంకు, ప్రభుత్వోద్యోగులు, పారిశ్రామిక కార్మికులు, హమాలీ, ఆటో, విద్యుత్, రిక్షా, అంగన్ వాడీ, తదితర కార్మికులు తమ శక్తి మేరకు సహాయపడ్డారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు నగర అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు ఎస్.నరసింహారెడ్డి, జె.వెంకటేశ్, ఉపాధ్యక్షులు జి.రాంబాబు, ఎస్.శ్రీనివాస్లు పాల్గొన్నారు.

సుదీర్ఘ ఐక్యపోరాట ఫలితం ఆటో మీటర్ చార్జీల పెంపు

చార్జీలు ఫిబ్రవరి 17 (మంగళవారం) అర్ధరాత్రి నుండి అమలు చేయాలని జి.వో.నెం.19 ద్వారా కమిషనర్ సి.ఆర్. బిశ్వాల్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

గత రెండేళ్ళుగా అలుపెరగకుండా పోరాడిన ఫలితంగానే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దిగివచ్చి మీటర్ చార్జీల పెంపుదలకు అంగీకరించింది. ముందస్తు ఎన్నికలను సాకుగా చూపి వాయిదా వెయ్యాలని మంత్రిగారు కుట్రల యత్నాలను అన్ని సంఘాలు త్రిప్పికొట్టాయి. సంఘటిత ఉద్యమం ముందు ఎంతటి మొండి ప్రభుత్వాలైనా తలొగ్గక తప్పదని ఈ పోరాటం మరొకసారి రుజువు చేసింది. ఈ పోరాట స్ఫూర్తితో భవిష్యత్లో ఎదురయ్యే సవాళ్ళను ఎదుర్కొగలమనే విశ్వాసం రెట్టింపయింది.

ఆటో మీటర్ మినిమం చార్జీని రూ.10/-లుగా, ప్రతి కిలో మీటర్కు రూ.5/-లుగా పెంచాలని గత రెండేళ్ళ నుండి హైదరాబాద్ నగరంలో అనేకసార్లు ఆందోళన, పోరాటాలు, 2003 సెప్టెంబర్లో 5 రోజులు సమ్మె కూడా చేశారు. నెలలు గడిచిపోయినా మీటర్ చార్జీలు పెంచకపోవడంతో సిఐటియు, ఎఐటియుసి, ఐఎఫ్టియు, జెఎసి, ఐఎఫ్టియు (ఎస్.ఎల్), బిఎంఎస్, ఎన్టియుఆర్టిడిపిల ఆధ్వర్యంలో వివిధ రూపాల్లో ఆందోళనల ఫలితంగా ప్రభుత్వం చర్యలకు ఆహ్వానించి, బెంగళూర్, పూణే, బొంబాయి ఆటో మీటర్ చార్జీల పద్ధతిని ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టాలని ప్రతిపాదించి టైము అడిగారు. టైము ఇచ్చిన సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. ఫిబ్రవరి 5 నుండి ఆమరణ నిరాహారదీక్షలు, అర్ధరాత్రి నుండి ఆటోల బంద్, 7వ తేదీన ప్రారంభమయినాయి. సచివాలయంలో రవాణాశాఖా మంత్రి, అధికారులు ఆటో యూనియన్ నాయకులు మధ్య 4 గంటలు చర్చలు జరిగాయి. చివరకు ముంబాయి పద్ధతిని అమలుకు అంగీకరించి ఫిబ్రవరి 10 నుండి అమలు చేస్తామని ప్రకటించారు. పెంచిన ఆటో

కాత్త ఆటో రేట్లు జి.ఓ

జి.ఓ.-19

తేది: 17.02.2004

1. కనీస చార్జీ (1.6 కిలోమీటర్ల వరకు) రు.8.00
2. ఆ పైన ప్రతి కిలోమీటర్కు రు.4.60
3. వెయిటింగ్ చార్జీ ప్రతి నిమిషంకు రు.0.10
4. లగేజీ

- ఎ) ప్రయాణీకులు లగేజీని తమ వెంట ఉంచుకోవాలి.
- బి) బ్రీఫ్ కేస్, చేతిసంచి, దానికి తగిలించిన బ్యాగ్/కేస్ 60x40 సె.మి.కంటే చిన్న వాటని మినహా ప్రతి ప్యాకేజీకి 0.25 పైసలు చొప్పున చెల్లించాలి.
- సి) గరిష్ట పరిమితి 100 కిలోలు (ఒక క్వింటాల్)

5. రాత్రి 11 గంటల నుండి ఉదయం 5 గంటల మధ్య వినియోగించుకుంటే సాధారణ చార్జీ బదులు ఒకటిన్నరసార్లు (హాఫ్ రిటర్న్) చెల్లించాలి.

దోషులను శిక్షించాలి

ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్. నాయకులు శ్రీ పి.గోపాల్, మెడికల్ రిఫ్స్ నాయకులు శ్రీ యం.శ్రీనివాస

గుంటూరు జిల్లా తెనాలి ఐసిడిఎస్ రావులు ప్రసంగించారు. అనంతరం సిడిపిఓ అంగన్ వాడీ ప్రాజెక్టు నందివెలుగు సెక్టార్ కు వినతిపత్రం అందజేశారు.

కరివరం గ్రామ అంగన్ వాడీ వర్కర్ శ్రీమతి గుంటూరు ఐసిడిఎస్ ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్ వి.విజయ కుమారి, ఎసిడిపిఓలు శ్రీ వెంకట్, శ్రీమతి కామేశ్వరమ్మకు సెక్టార్ లీడర్స్ కుమారి నుజీవనమ్మల వేధింపులతో మరియు విజయ కుమారి కుటుంబ సభ్యులు మానసిక క్షోభకు గురై సిడిపిఓ కార్యాలయం మెమోరాండం సమర్పించారు. విజయ నుండి ఇంటికి వెళ్తూ మార్గం మధ్యలోనే కుమారి మృతి చెందటానికి ముందు ప్రాణాలను కోల్పోయింది. దీనిని నిరసిస్తూ ఎసిడిపిఓలు 15 రోజులలో 4 దఫాలు, ఏ.పి. అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ & హెల్పర్స్ ఆమె మామగారికి రోడ్డు ప్రమాదం జరిగి యూనియన్ (సిఐటియు) తెనాలి డివిజన్ మరణించిన సందర్భంలోను, ఆమె తల్లి కమిటీ ఆధ్వర్యంలో తెనాలి- గుంటూరు మరణించి మానసిక ఆందోళనలో వుండగా జాతీయ రహదారిపై 'రాస్తారోకో' నిర్వహించా పదే పదే వేధించటం, బండబూతులు తిట్టి, రు. అనంతరం సిడిపిఓ కార్యాలయాన్ని ఉద్యోగం నుండి తొలగిస్తామని జరిపిన 280 మంది అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ వేధింపుల వల్లే ఆమె చనిపోయిందని చుట్టుముట్టి శ్రీమతి విజయకుమారి మృతికి నాయకులు పి.డి. దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. కారకులైన అధికారులపై కఠిన చర్యలు విజయకుమారి కుమార్తె విద్యా బాధ్యత తీసుకోవాలని, కుటుంబానికి ఒక లక్ష ఐసిడిఎస్ తీసుకుంటుందని, చెల్లించాల్సిన రూపాయల ఎక్స్ గ్రేషియో ఇవ్వాలని ధర్నా పెండింగ్ బకాయిలను ఆమె కుమార్తె పేరుతో నిర్వహించారు. మండుటెండలో మధ్యాహ్నం ఫిక్స్ డిపాజిట్ చేయిస్తామని, ఆపద్ధందు 1 గంటల నుండి ఒకటిన్నర గంటల వరకు పథకం వర్తించే అవకాశం వుంటే సంబంధి రోడ్డుపై బైరాయించారు. వాహనాలు నిలిచి, త అధికారులతో సంప్రదించి ఆమె కుటుంబా పోయాయి. ధర్నానుద్దేశించి సంఘం జిల్లా న్ని ఆదుకుంటామని, ఆమె మృతికి కారకులైన అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి సి. హెచ్. ప్రమీల తెనాలి అధికారులపై పై అధికారులకు ఫిర్యాదు చేసి డివిజన్ కన్వీనర్ శ్రీమతి కె.ధనలక్ష్మి, తెనాలి వారి సలహా మేరకు చర్యలు గైకొంటామని డివిజన్ కార్యదర్శి కె.ఉమామహేశ్వరరావులు, ఆమె హామీ ఇచ్చారు. ■

అంగన్ వాడీ ఉద్యోగుల సమస్యలపై జిల్లా సదస్సులు

కా. దివాకర్ కు శ్రద్ధాంజలి

విజయవాడ నగర కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంలో కీలకపాత్ర వహించిన సీనియర్ నాయకులు పి.దివాకర్ కన్నుమూశారు. ఆయన అనారోగ్యంతో కొంతకాలంగా నాగార్జునా ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతూ ఆసుపత్రిలోనే తుదిశ్వాస విడిచారు.

ఆయన కేరళ రాష్ట్రం త్రిచూర్ జిల్లా యంగండియార్ గ్రామంలో 1939లో జన్మించారు. 1958లో ఉమ్మడి కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యత్వం తీసుకున్నారు. యువజన సంఘంలో బాధ్యతలు నిర్వహించారు. టీ తయారు చేసే సాధారణ హోటల్ కార్మికునిగా నగరానికి వచ్చిన దివాకర్ ఇక్కడి కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంతో సంబంధం పెట్టుకుని అంచెలంచెలుగా నగర నాయకులు అయ్యారు. కేరళలోని సిపిఎం అధికార పత్రిక 'దేశాభిమాని'కి విజయవాడ నుండి ప్రతినిధిగా పని చేశారు. ఆయన భార్య రుక్మిణమ్మ, కుమారులు రాజేష్, రూపేష్లు కూడా పార్టీలో ఉన్నారు. 1964లో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంలో చీలికలు వచ్చిన సందర్భంలో మార్క్సిస్టు పార్టీ వైపు నిలిచారు. చనిపోయే నాటికి సిపిఎం జిల్లా కమిటీ సభ్యులు, నగర కార్యదర్శివర్గ సభ్యునిగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. నగర ట్రేడ్ యూనియన్ నిర్మాణంలో ఆయన కీలక పాత్ర నిర్వహించారు. అనేక సంఘాలను ప్రారంభించి నిర్మించడంలో అగ్రగణ్యులు, హోటల్ కార్మికునిగా నగరంలో పని చేస్తూనే కార్మికులను సంఘటితం చేయడం కోసం కృషి చేశారు.

కా.దివాకర్ మృతికి కార్మికలోకం శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్నది. ■

స్టీల్ ప్లాంట్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల 5వ మహాసభలు

జనవరి 25-26 తేదీల్లో స్టీల్ ప్లాంట్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల 5వ మహాసభలు విశాఖ లోని ఉక్కు నగరంలో జరిగాయి. మొదటి రోజు ఏకలవ్య పార్కులో 'కాంట్రాక్టు కార్మికుల భవిష్యత్తు' అనే అంశంపై సదస్సు జరిగింది. ముఖ్య వక్తలుగా ఇడి (HRM) స్టీల్ ప్లాంట్-పంచావన్ చౌదరి, DCL విశాఖపట్నం ఎం.ఎన్.వరహాళు రెడ్డి మాట్లాడుతూ కాంట్రాక్టు కార్మికుల హక్కులు, సౌకర్యాలు రక్షించడానికి కృషి చేస్తామని, కనీసవేతనం ఖచ్చితంగా అమలు చేయిస్తామని హామీ ఇచ్చారు.

SWFI ఆలిండియా వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు బి.కె.మిశ్రా ప్రసంగిస్తూ బెంగాల్ స్టీల్ ప్లాంట్ కాంట్రాక్టు కార్మికులకు రూ.4,500లు నెలకు వేతనం, అందరికీ నివాస స్థలాలు ఇచ్చారని, అక్కడి వామపక్ష ప్రభుత్వం సహకారంతోనే ఇవి సాధ్యమైందని పేర్కొన్నారు. ఇక్కడి కాంట్రాక్టు కార్మికుల వేతనాలు, పని పరిస్థితులు చూస్తుంటే మనం స్వాతంత్ర్య భారతంలో ఉన్నామా అని అనుమానం వస్తుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. యూనియన్ వ్యవస్థాపకులు సిఐటియు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు సి.హెచ్.నర్సింగరావు గారు మాట్లాడుతూ స్టీల్ ప్లాంట్ నిర్మాణం నుండి పని చేస్తున్న కాంట్రాక్టు కార్మికుల కోసం యూనియన్ ప్రారంభించి, అనేక పోరాటాలు నిర్వహించి, యజమాన్యం కాంట్రాక్టర్స్ కలసి చేస్తున్న దోపిడీని నిలవరించి, కనీసవేతనాలు, పి.ఎఫ్, ఇఎస్ఐ అమలు చేయించుకుంటున్నామని, ఇంకా అనేక సమస్యలు పరిష్కరించు

కోవల్సి ఉందని, కాని నేడు పాలకులు అనుసరిస్తున్న కార్మిక వ్యతిరేక విధానాల మూలంగా కాంట్రాక్టు కార్మికుల భవిష్యత్తు అగమ్యగోచరంగా మారిందని, దాన్ని సరి చేసుకోవడానికి పోరాటాలే శరణ్యమని పిలుపు నిచ్చారు.

ఎ.పి.కాంట్రాక్టు ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్ర నాయకులు ఎ.ముత్యంరావు మాట్లాడుతూ కాంట్రాక్టు కార్మికులు పోరాటాల ద్వారా గతంలో సాధించుకున్న హక్కులను, చట్టాలను హరింపచేస్తూ, కాంట్రాక్టు కార్మికుల చట్టంలో ప్రమాదకర మార్పులు చేసారని, ఈ మార్పుల వల్ల అస్థిత్వం కోల్పోయే పరిస్థితి వచ్చిందని, ఇప్పటి వరకు ఉన్న సమస్యలు పరిష్కరించమని ఆందోళనలు జరుపుతుంటే పాలకులు కొత్త సమస్యలు సృష్టిస్తున్నారని అన్నారు. కాంట్రాక్టు కార్మికుల జీవనోపాధిని నిర్వీర్యం చేసే పాలకులను రానున్న ఎన్నికల్లో ఓడించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. సుమారు 15 వందల మంది పాల్గొన్న ఈ సదస్సులో సగం మంది మహిళా కార్మికులు ఉండడం విశేషం.

ఈ సదస్సుకు జి.సత్యారావు అధ్యక్షత వహించగా సిఐటియు డివిజన్ నాయకులు కె.ఎం.శ్రీనివాస్, సంఘం ప్రధాన కార్యదర్శి బి.ధిల్లిరావు, బి.కర్నబాబు, స్టీల్ ప్లాంట్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ప్రధాన కార్యదర్శి రామారావు పాల్గొని ప్రసంగించారు.

ఉక్కు నగరంలోని సెక్టార్ 1 ఆడిటోరియంలో జనవరి 26న మహాసభ జరిగింది. 3,200 మంది సభ్యులకు 200

మంది ప్రతినిధులుగా హాజరయ్యారు. ఇందులో 30% మహిళా ప్రతినిధులు ఉన్నారు. ప్రధాన కార్యదర్శి తన నివేదికను ప్రవేశపెడుతూ 250 మందితో ప్రారంభించిన యూనియన్ నేడు 2,800లకు చేరిందని అయిన మొత్తం 9000లు ఉన్న కార్మికుల్లో ఇంకా బలవదాల్సి ఉందని పేర్కొన్నారు. ఈ మధ్యకాలంలో కార్మికులపై పనిభారం పెరిగిందని, కార్మికులను తగ్గించాలని యజమాన్యం కుట్రలు పన్నుతుందని దీన్ని తిప్పికొట్టాలని కోరారు. మహాసభల చర్చల్లో అన్ని సెక్షన్స్ నుండి ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

భూనిర్వాసితులను వర్మినెంటు చేయాలని, ఎంప్లాయిస్ కు ఇస్తున్న గిట్టులు కాంట్రాక్టు కార్మికులకు ఇవ్వాలని, చట్టబద్ధమైన సౌకర్యాలను అమలు చేయాలని, కాంట్రాక్టు కార్మికుల చట్టం 1970లో మార్పులను ఉపసంహరించుకోవాలని తీర్మానించారు.

భవిష్యత్తులో సంఘాన్ని బలోపేతం చేయడానికి 6000 సభ్యత్వం చేయాలని, నిర్మాణాన్ని పటిష్టపరచుకోవాలని, యూనియన్ విస్తృతపరచుకోవాలని నిర్ణయించారు. ఈ మహాసభలో సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు ఎం.బి.రాధక్రిష్ణ పాల్గొని ప్రసంగించారు. అనంతరం జి.సత్యారావు, బి.ధిల్లిరావు అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులుగా, 81 మందితో నూతన కమిటీని ఎన్నుకున్నారు.

ఇరిగేషన్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ గేట్స్ మహాసభ

ఉద్యోగ, కార్మికుల జన్మహక్కు అయిన సమ్మోహక్కు రద్దుకు వ్యతిరేకంగా సమైక్యంగా పోరాడాలని గేట్స్ బ్రాంచి మహాసభ తీర్మానించింది. ఈ మేరకు ధవళేశ్వరంలో లక్ష్మీదాస్ భవన్ లో ఇరిగేషన్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ గేట్స్ డివిజన్ మహాసభ యూనియన్ అధ్యక్షులు బి.ఎ.నాయుడు అధ్యక్షతన జరిగింది. ముందుగా సిఐటియు పతాకాన్ని ఇరిగేషన్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి పివిఎస్ శాస్త్రి ఎగురవేసారు. మహాసభలో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న

సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు టిఎస్ ప్రకాష్ మాట్లాడుతూ కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వినాశక విధానాల వల్ల ఉద్యోగ, కార్మికులు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారని అన్నారు.

మహాసభకు తొలుత ఇటీవల కాలంలో మరణించిన సిఐటియు అగ్ర నాయకులు నందూరి ప్రసాదరావు, జి.ఎస్.బాలాజీదాస్, మోటూరి హనుమంతరావు, లావుబాలగంగా ధరరావులకు సంతాపం ప్రకటించి ఘన నివాళులు అర్పించారు. బ్రాంచి ప్రధాన కార్యదర్శి వై.వి.ఎన్.రామభద్రరావు

కార్యకలపాల రిపోర్టు ప్రవేశపెట్టగా, కోశాధికారి వి.పేరయ్యలింగం ఆర్థిక నివేదిక ప్రవేశపెట్టారు. పై రెండింటిని మహాసభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. వీటితోపాటు కొన్ని తీర్మానాలను మహాసభ ఆమోదించింది.

అనంతరం నూతన కమిటీని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నారు. అధ్యక్షులుగా బి.వి.నాయుడు, ప్రధాన కార్యదర్శులుగా వై.వి.ఎస్.రామభద్రరావు, ఉపాధ్యక్షులుగా ఎ.నాగేశ్వరరావు, ఎం.కృపాదనం, కార్యదర్శులుగా వై.శ్రీరామ చంద్రమూర్తి, జి.చంటిబాబు, కోశాధికారిగా వి.పేరయ్యలింగం, మరో 10 మంది కమిటీ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు.

మార్క్స్ బోధనలపై బిటి రణచివ్రే

ప్రపంచంలోని యావత్ శ్రామిక జనులు వారి మహాపాధ్యాయుని జ్ఞాపకాలను గౌరవిస్తూనే ఉంటారు. ఆయన వారికి విప్లవం, సోషలిజం యొక్క ఓనమాలు నేర్పాడు. శిశుదశలో ఉన్న వారి ఉద్యమం బుడిబుడినడకలకు మార్గదర్శకం వహించాడు. ఆయన సిద్ధాంతం కొద్దికాలంలోనే భౌతికశక్తిగా మారి పెట్టుబడిదారీ దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా యుద్ధం చేసేందుకు విప్లవా యుధులతో సన్నద్ధం చేసింది. ఆ సిద్ధాంతాన్ని లెనిన్ మరింత సుసంపన్నం చేసి, ముందుకు తీసుకెళ్ళాడు. అది తన అసాధారణమైన రూపాంతర పరిణామ గుణాన్ని రుజువు చేసుకుంది. కొద్ది సంవత్సరాల్లోనే ప్రపంచ రూపురేఖలను మార్చి వేసింది. కమ్యూనిస్టు మ్యానిఫెస్టోలో మార్క్స్, ఏంగెల్స్ శ్రామిక వర్గానికి 'ప్రపంచకార్మికులారా ఏకం కండి. మీరు పోగొట్టుకునేదేమీ లేదు, బానిససంకెళ్లు తప్ప. మీరు జయించడానికో ప్రపంచం ఉంది' అనే మహోన్నత యుద్ధ నినాదాన్నిచ్చారు. అట్టడుగువర్గాల వారి అంతర్జాతీయత కోసం ఇచ్చిన ఈ ఉత్తేజకరమైన పిలుపు అప్పటి నుండి శ్రామికవర్గ ఉద్యమానికి మార్గదర్శకంగా పని చేస్తోంది. పెట్టుబడిదారీ వర్గం ప్రారంభించిన అన్ని అక్రమమైన, దోపిడీయుతమైన యుద్ధాలపై పోరాటం చేయాలని అది పిలుపునిచ్చింది.

మార్క్స్ తన సుప్రసిద్ధ గ్రంథం 'పెట్టుబడి'లో పెట్టుబడిదారీ సమాజ సూత్రాలను విశ్లేషించారు. స్థిరకాలంగా ఉన్న పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క వినాశనాన్ని, సమాజం సోషలిజానికి మారవలసిన అవసరాన్ని

దర్శించాడు. ఉత్పత్తిలో అన్ని రకాల ప్రయివేటు ఆస్తికి భరతవాక్యం పలకకుండా, వాటిని సామాజికపరం చేయకుండా శ్రామిక వర్గ దోపిడీ, దుఃఖం, యావత్ శ్రామిక జనావళి యొక్క దుఃఖం అంతం కాదని ఆయన శ్రామికవర్గానికి ఉద్బోధించాడు. సామాజిక విప్లవం రాకుండా, పెట్టుబడిదారులను, ఇతర ఉన్నత వర్గాలను రాజకీయాధికారం నుండి పదవీభ్రష్టులను చేయకుండా, శ్రామికవర్గం రాజ్యాధికారాన్ని తమ చేతుల్లోకి తీసుకోకుండా సోషలిజం సాధించలేరని ఆయన బోధించారు. విజయాన్ని సాధించేందుకు శ్రామికవర్గం ఇతర శ్రామికజనావళితో తప్పకుండా జతకట్టాలి. దాస్యవిముక్తి కోసం పోరాటం ప్రారంభించడానికి శ్రామికవర్గ రాజకీయపార్టీ ఏర్పాటు చేయడం తప్పనిసరిని ఆయన నిర్ధారించారు. మార్క్స్ నేతృత్వంలోని అంతర్జాతీయ శ్రామిక

"రోజావూల పాన్సులా ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమాన్ని భావిస్తూ, చట్టపరంగా యూనియన్లకున్న స్వేచ్ఛను గొంతెత్తి లరిచే వారు, ఎదురవుతున్న ఆటంకాలను గమనించాలి. కార్మికులు, నాయకులు ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులను ప్రతిఘటించడానికి దృష్టి సారించాలి."

(1981లో కర్నాటక సివిలియన్ 3వ రాష్ట్ర మహాసభలో కా||బి.టి.ఆర్ ప్రసంగం నుండి)

జన అసోసియేషన్ ఆమోదించిన తీర్మానం ఇలా చెబుతుంది 'ఉన్నత వర్గాల సామూహిక శక్తికి వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటంలో అట్టడుగువర్గాలు ఒక ప్రత్యేక రాజకీయ పార్టీ ఏర్పాటు చేసుకోవడం ద్వారా ఒక వర్గంగా వ్యవహరించాలి. ఆ పార్టీ ఉన్నత వర్గాలు ఏర్పాటు చేసిన అన్ని రాజకీయపార్టీలకు వ్యతిరేకంగా ఉండాలి.' కారల్ మార్క్స్ చురుకైన విప్లవకారుడు, శ్రామికవర్గ ఉద్యమ నిర్వాహకుడు. ఆయన మొట్టమొదటి శ్రామికవర్గ అంతర్జాతీయ ఆర్గనైజేషన్ (ది ఇంటర్నేషనల్ వర్కింగ్ మెన్స్ అసోసియేషన్) స్థాపకుడు. ఆయన దాని విధానాలకు మార్గదర్శకుడు. తొలిదశలో ఉన్న ఆ ఉద్యమ తప్పులను సరిదిద్దాడు. అనేక దేశాల్లో శ్రామికులకు వ్యక్తిగత సలహా ఇచ్చాడు. శ్రామికవర్గ ఉద్యమ మేలుకొలుపు కోసం

అన్ని విధాలా ఆసక్తిని కనబరిచాడు. కార్మిక సంఘాల పోరాటాల పురోగమనానికి అన్ని విధాలా దోహదపడ్డాడు.

మార్క్స్ కొంత మంది కార్మిక సంఘాల నాయకుల సంకుచిత మనః తత్వాన్ని విమర్శించారు. ఈ భావాన్ని కల్గిన బ్రిటీష్ ట్రేడ్ యూనియన్ నాయకులను విమర్శించాడు. తక్షణ ఆర్థిక కోర్కెలపై పోరాడాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తిస్తూనే యూనియన్లు ఆ పరిధిని దాటి తమ దృష్టిని సారిం చాలని, సమకాలీన సామాజిక, ప్రజా తంత్ర ఉద్యమాలలో కూడా భాగస్వాములు కావాలని కోరారు.

పెట్టుబడిదారులతో తమ స్థానిక, తక్షణ సమస్యలపై పోరాటాలలో తలపడే కార్మిక సంఘాలు ఈ మొత్తం వేతన బానిసత్వానికి వ్యతిరేకంగా తమలో ఉన్న పోరాడగల శక్తిని అర్థం చేసుకోవడం లేదు. తమ ఉద్యమ ఉద్దేశాలతో పాటు, కార్మిక వర్గంను ఉద్దేశపూర్వంగా సంఘటిత పర్చే కేంద్రాలుగా పని చేయడం నేర్చుకుని తమ విముక్తి కోసం విశాల దృష్టితో పని చేయాలి. ఈ దిశలో పయనించే ప్రతి రాజకీయ-సామాజిక పోరాటానికి తప్పనిసరిగా అండను కల్పించాలి. సమాజంలో అతి హీనమైన వేతనాలు పొందే వర్గాల గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టాలి. ఉదాహరణకు వ్యవసాయ కార్మికులు వీరు కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో శక్తి హీనులుగా చేయబడ్డారు.

మార్క్స్ చెప్పిన పై మాటలను గమనిస్తే భారత కార్మికోద్యమం యొక్క ప్రస్తుత బలహీనతలను వేలేత్తి చూపుతున్నట్లే అనిపిస్తుంది. సంఘటిత రంగంలోని యూనియన్స్ అసంఘటిత రంగ కార్మికులు, వ్యవసాయ కార్మికుల పట్ల చూపుతున్న విముఖత దీనికి నిదర్శనం. ఈ కాలంలో దేశాన్నే ముంచెత్తుతున్న రాజకీయ, ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాలలో సంఘటిత కార్మిక వర్గం ముకుమ్మడిగా పాల్గొనకపోవడం ఒక బలహీనతగా ఉన్నది. దేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని హరించడానికి సామ్రాజ్య వాదులు పన్నుతున్న కుట్రను అర్థం చేసుకోడం లోను, అంతర్జాతీయ చైతన్యం కల్గి ఉండటంలోను బలహీనత కనబడుతున్నది.

ఆధునిక వెట్టి - పారామెడికల్ వృత్తి

స్వాతంత్ర్యం రాక పూర్వం, ఆ తరువాత కొంతకాలం వరకూ కూడా గ్రామాల్లో వెట్టి కొనసాగింది. తరువాత క్రమంగా కనుమరు గవుతోంది. కాని హైటెక్ ప్రభుత్వాలు ఆ వెట్టికి ముద్దుపేరు పెట్టి మళ్ళీ రంగంలోకి తీసుకొస్తున్నాయి. ఈ ముద్దు పేరు 'కాంట్రాక్టు'. దీనిని ప్రభుత్వం అన్ని రంగంలోకి తీసుకువస్తోంది. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను ప్రయివేటీకరణ చేసేది విద్యా, వైద్య రంగాలను మెరుగుపరచడం కోసమేనని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎనిమిదేళ్లుగా బుకాయిస్తూ వస్తోంది. మరి వైద్యరంగానికి ఏమి ఒరగబెట్టిందీ తెలియదు. ఆ వైద్య రంగంలో కూడా ప్రయివేటీకరణను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. అందులోనూ వెట్టిని ప్రవేశపెట్టారు. పారామెడికల్ విభాగంలో కాంట్రాక్టు కార్మికులను చేర్చుకున్నారు. వారికి కనీస మాసవ హక్కులను కూడా నిరాకరిస్తున్నారు. దీనిని ఆధునిక వెట్టి అనక ఏమంటారని కాంట్రాక్టు పారామెడికల్ ఉద్యోగుల ప్రశ్నకు ప్రభుత్వమే సమాధానం చెప్పాలి!

'మాకో వండుగ లేదూ. పబ్లికూ లేదు. వెట్టికంటే ఘోరమైపోయింది.' ఇది వైద్య, ఆరోగ్య శాఖలో కాంట్రాక్టు కార్మికునిగా పని చేస్తున్న హెల్త్ అసిస్టెంట్ ఆవేదన. పేరుకు గౌరవప్రదమైన ఉద్యోగమైనా వెట్టిచాకిరీ చేయాల్సి వస్తోందని వాపోయాడు. ఎనిమిది రకాల పనులు చేయాలి. హెల్త్ ఎడ్యుకేషన్, మలేరియా నివారణ, అంటువ్యాధులు రాకుండా చూడటం, కుటుంబ నియంత్రణ, పిల్లలకు టీకాలు వేయడం, గ్రామాల్లోని బావుల్లో క్లోరిన్ ఫౌడర్ కలవడం. ఇలాంటి పనులు ఎన్నో చేయాలి. ఇవన్నీ చేస్తే ఇచ్చే వేతనం 3,500 రూపాయలు. డి.ఎ. కలుపుకుంటే వచ్చేది 4,500. అదీ కూడా ఎనిమిది నెలల నుండి ఇవ్వడం లేదని ప్రకాశం జిల్లా కందుకూరు ప్రాంతానికి చెందిన ఒక పారామెడికల్ హెల్త్ అసిస్టెంట్ చెప్పారు. ఎప్పుడిస్తారో గ్యారంటీ లేదని వాపోయాడు. దీనికి తోడు జిల్లా కేంద్రంలో నెలకు రెండుసార్లు జరిగే సమావేశాలకు హాజరు కావాలి. దానికయ్యే

ఖర్చులు కూడా సొంతంగా భరించాలి. ఇన్ని ఇబ్బందుల మధ్య కుటుంబాన్ని అప్పులతో నెట్టుకొస్తున్నట్లు అతను చెప్పాడు. పారామెడికల్ సిబ్బందికి విద్యార్హత ఇంటర్ అయినా ప్రభుత్వ ఉద్యోగం కావడంతో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ పూర్తి చేసిన వాళ్లు కూడా చేరారు. ప్రయివేటు సంస్థల్లో అధిక వేతనాలను సైతం వదులుకుని కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులుగా చేరిన వాళ్లున్నారు.

అయినా తమకు ఉద్యోగభద్రత లేకుండా పోయిందని విజయనగరం జిల్లాకు చెందిన జివి రమణ అంటున్నారు. ఆయన పదమూడేళ్ళ పాటు ప్రముఖ దినపత్రికలో పని చేశారు. ఇటీవలనే పారామెడికల్ హెల్త్ అసిస్టెంట్ గా చేరారు. గరివిడి మండల కేంద్రంలో పని చేస్తున్నారు. ఐదు వేల మంది జనాభాకు ఒక హెల్త్ అసిస్టెంట్ ను ప్రభుత్వం నియమిస్తోంది. గిరిజన ప్రాంతాలు, మారు గ్రామాల్లో చాలా తక్కువ జనాభా ఉంటారు. అందువల్ల ఒక్కో హెల్త్ అసిస్టెంట్ 18 గ్రామాలను కూడా చూడాల్సి వస్తోందని ఆయన చెప్పారు. ఇన్ని గ్రామాలు తిరిగినందుకు ప్రభుత్వం ప్రయాణ ఖర్చులు కూడా ఇవ్వదు. వారి సొంత ఖర్చుతోనే తిరగాలి. 24 గంటలూ పని చేయాలి. ఏ గ్రామంలో ఏ వ్యాధి వచ్చినా వీళ్లే బాధ్యత. దీనికి తోడు హెల్త్ అసిస్టెంట్లయితే నెలకు రెండు కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు చేయించాలి. మహిళా ఉద్యోగులు నెలకు ఆరు కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు చేయించాలి. లేకపోతే హెచ్చరికలు. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం పరిధిలో పని చేసే తమ మీద ప్రజా ప్రతినిధులు కూడా అజమాయిషీ చేస్తుంటారని మరో హెల్త్ అసిస్టెంట్ చెప్పారు.

24 గంటలూ కాలి దూబి ఉంటుందని నిజామాబాద్ జిల్లాకు చెందిన ల్యాబ్ టెక్నిషియన్ ఒకరు చెప్పారు. ఆయన బిఎస్సీలో ల్యాబ్ టెక్నిషియన్ కోర్సు పూర్తి చేశారు. ఈ ఉద్యోగంలో ఎమ్మెస్సీ చేసిన

వాళ్లు కూడా ఉన్నారని ఆయన చెప్పారు. స్టాఫ్ నర్సులు, గ్రామాల్లో ఆరోగ్య కార్యకర్తలుగా పని చేస్తున్న మహిళల పరిస్థితి చెప్పనవసరం లేదు. 1961 ప్రసూతి ప్రయోజనాల చట్టం ప్రకారం గర్భిణీ స్త్రీలకు ప్రసవానికి ముందు ఆరువారాలు, ప్రసవనంతరం ఆరు వారాలు పని చేయించకూడదు. ఈ సెలవు కాలానికి పూర్తి జీతం ఇవ్వాలి. కాని వీరికి ఈ సౌకర్యం అమలు కావడం లేదు.

జి.వో.నెం.217 ప్రకారం వైద్య ఆరోగ్య శాఖలో ప్రభుత్వం పారామెడికల్ ఉద్యోగులను, వైద్యులను 2001 నుండి కాంట్రాక్టు పద్ధతిలో నియమిస్తోంది. మూడేళ్లలో ఇలా 10వేల మంది పారామెడికల్ ఉద్యోగులను విధుల్లోకి తీసుకుంది. అయితే వీరికి పొట్టగొట్టడానికి ఇటీవలనే జి.వో.12ను విడుదల చేసింది. దీని ప్రకారం మూడేళ్లు సర్వీసు పూర్తయిన వాళ్ళను ఉద్యోగం నుండి తొలగించాలి. దీనికి వ్యతిరేకంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్య, ఆరోగ్య, వైద్య విధాన పరిషత్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో ఆందోళన నిర్వహించడంతో ప్రభుత్వం జి.వో.ను ఉపసంహరించింది.

'వెలుగు'కు నోచుకోని శ్రామిక మహిళ

అంతర్జాతీయ మహిళా
దినోత్సవం సందర్భంగా

టీవీలో పేపర్లలో, రోడ్ల మీద హోర్డింగు లో, పోస్టర్లలో భారతదేశం దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతోంది. 100కి 10 శాతంగా ఉన్న పెద్దపెద్ద పెట్టుబడిదారుల ఇళ్లలో, ఆవరణల్లో భారత్ ఉజ్జ్వలంగా వెలుగొందుతోంది. మరి మిగిలిన 90 శాతం మంది మాటేమిటి? వారిలో అత్యధికంగా దోపిడీకి, పీడనకు, అసమానతకు గురవుతున్న శ్రామిక మహిళలసంగతేమిటి?

ప్రభుత్వం వారు చెప్పిన లెక్కల ప్రకారమే ప్రతి వెయ్యి మంది కార్మికులు, ఉద్యోగులలో స్త్రీలు 2001లో 195 మంది ఉంటే 2002 నాటికి ఆ సంఖ్య 185కు తగ్గిపోయింది. ప్రభుత్వం నిర్వహించిన 56వ శాంపిల్ సర్వేలో నిరుద్యోగ రేటు మూడు శాతం ఉంటే అది కాస్తా 57వ సర్వే నాటికి 4.1 శాతానికి పెరిగింది. ఇదే శాంపిల్ సర్వేలో మరో విషయం వెల్లడైంది.

పట్టణ శ్రామిక మహిళలు

ప్రయివేటు యాజమాన్యాలే కాదు ప్రభుత్వం కూడా మహిళల శ్రమను మరింతగా దోపిడీ చేస్తున్నది. ప్రయివేటు రంగంలో కనీస వేతనాలు అమలు కావడం లేదు. సమానవేతనాలు, ప్రసూతి సౌకర్యం ఆరోగ్య సదుపాయాల ఊసే లేదు. ఇవన్నీ చట్ట ప్రకారం ఉన్న హక్కులు. వీటిని అమలు చేయడంలో ప్రభుత్వాలకు ఎటువంటి చిత్తశుద్ధి లేదు. మహిళలనచేత రాత్రివేళ పని చేయించరాదని మన రాజ్యాంగం చెబుతుంటే మహిళలు రాత్రి షిఫ్టులు పని చేస్తేనే ఉద్యోగంలో ఉండనిస్తామని ప్రభుత్వం అంటోంది. ఈ రాత్రిషిఫ్టుల వలన మన రాష్ట్రంలో మున్సిపల్ కాంట్రాక్టు కార్మికులు పుట్టారు. వారిలో 95 శాతం మంది మహిళలు. నిశిరాత్రి నడిరోడ్డుపై పని చేయాలి. కనీసవసతులు లేవు. ప్రాణం పోయినా, అత్యాచారానికి గురైనా అడిగే దిక్కులేదు. కనీసవేతనం చెల్లించమంటే కాంట్రాక్టర్ల ఇష్టమంటున్నారు.

ప్రయివేటు పరిశ్రమల్లోనే కాదు అత్యధిక విద్యావంతులైన ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు, లెక్చరర్లు, టీచర్లు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులను కూడా నేడు కాంట్రాక్టు పద్ధతిలో తీసుకుంటున్నారు. అది కూడా 30 యేళ్లు దాటితే మహిళలకు ఉద్యోగం దొరకడం అంతంత మాత్రంగానే ఉంది. చదివిన చదువుకు చేసే ఉద్యోగానికి పొంతన లేదు. చేస్తున్న పనికి, తీసుకుంటున్న వేతనానికి అంతకన్నా పోలికలేదు. లైంగిక

వేధింపులు, ఉద్యోగాల నుండి తొలగింపు, ప్రమోషన్లలో అసమానత చేసిన పనికి గుర్తింపు లేకపోవడం ఇవన్నీ ఈనాటి పట్టణ మహిళా శ్రామికులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు. అసంఘటిత రంగంలోనైతే రోజూ పని దొరికడమే ఒక సమస్య. నెలలో పది రోజులు పని దొరకక భవన నిర్మాణ కార్మికమహిళలు వ్యభిచార వృత్తిలోకి దిగుతున్న దాఖలాలు అనేకం.

గ్రామీణ శ్రామిక మహిళలు

వ్యవసాయ కూలీలలో అత్యధిక శాతం మహిళలే. నాలుగు సంవత్సరాలుగా కరువు కాటకాలు పెరగడం వల్ల రైతులు కుటుంబాలతోసహా ఆత్మహత్య చేసుకున్న సంఘటనలు కోకొల్లలు. ఇక వ్యవసాయ కూలీలకు పని దొరకడం చాలా కష్టం. పని దొరికినా కనీస కూలి లేదు. ఈ కారణాల దృష్ట్యా గ్రామీణ ప్రాంతాల నుండి వలసలు బాగా పెరిగాయి. పట్టణంలో బ్రతకవచ్చనే ఆశతో ఎందరో గ్రామీణులు పట్టణాలలో వలస కూలీలుగా మారుతున్నారు. దీనిలో కూడా పోటీ పెరగడంతో పరస్పరం దాడులకు సైతం దిగే పరిస్థితులు నెలకొంటున్నాయి.

సాంఘిక పరిస్థితులు

మహిళలు తమ ఐక్యశక్తిని చాటి మన రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధాన్ని సాధించారు. నేడు చంద్రబాబు రాష్ట్రాన్ని మరింత నీచ పరిస్థితికి దిగజారుస్తున్నారు. ఎక్కడ చూసినా, మద్యం షాపులు, కల్తీసారా బట్టీలు. కల్తీసారా తాగి యువకులు చనిపోతుంటే, వారి భార్యలు అతి చిన్నతనం లోనే జీవిత భారాన్ని నెత్తికెత్తుకోవలసి వస్తోంది. మరింత విచిత్ర పరిస్థితి ఏమంటే పిల్లల్ని పోషించుకోవడం కోసం మరే ఇతర బతుకు తెరువు దొరకక వీరు తమ భర్తల్ని బలితీసుకున్న సారా బట్టీలలోనే పని చేస్తున్నారు. లేదా గుడుంబా విక్రయిస్తూ పొట్ట పోసుకుంటున్నారు. తాగుబోతుల సంఖ్య పెరగటంతో మహిళలు రోడ్లపై తిరగటానికి జంకవలసి వస్తోంది. స్వేచ్ఛగా తమ విధులు నిర్వర్తించుకోవటానికి వీలు లేకుండా తయారైంది.

మరో వంక ప్రపంచీకరణ పేరుతో విష సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు మన దేశం నెలవయింది. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం పబ్లు, డిస్కోథేక్ల సంస్కృతిని ప్రోత్సహిస్తున్నది.

యువతులు తమ పేదరికాన్ని

ఎదుర్కొటానికి వేశ్యావృత్తిని ఎన్నుకుంటున్నారు. గోవా వంటి టూరిస్టు ప్రాంతాల్లోని రెడ్లైట్ ఏరియాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్కు చెందిన యువతులే ఎక్కువ శాతం ఉంటున్నారు. ఉద్యోగాల పేరుతో యువతులను వంచించి విదేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. వీటన్నిటి వల్లా మన రాష్ట్రంలో ఎయిడ్స్ వ్యాధి చాల తీవ్రంగా వ్యాపిస్తున్నది. ఎయిడ్స్ వ్యాధి ప్రబలటానికి ఇన్ని అంతర్జాతీయ కారణాలుండగా, ప్రభుత్వం మాత్రం కండోమ్ వాడకం ఒక్కటే ఎయిడ్స్ వ్యాధిని నిరోధించగలదని ప్రచారం చేస్తున్నది. ఈ వ్యాధి కేవలం స్త్రీల వల్లనే పెరుగుతుందనే అర్థం వచ్చేలా ఈ ప్రకటనలు రావటం, మహిళాలోకం తిప్పికొట్టటం మనందరికీ తెలుసు.

ఎయిడ్స్ వ్యాధి వ్యాప్తిలో ఆసియా ఖండంలో భారత్ రెండవ స్థానంలోను, భారత దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రముఖ స్థానంలోను ఉండటమేనా మన అభివృద్ధికి గీటురాయి?

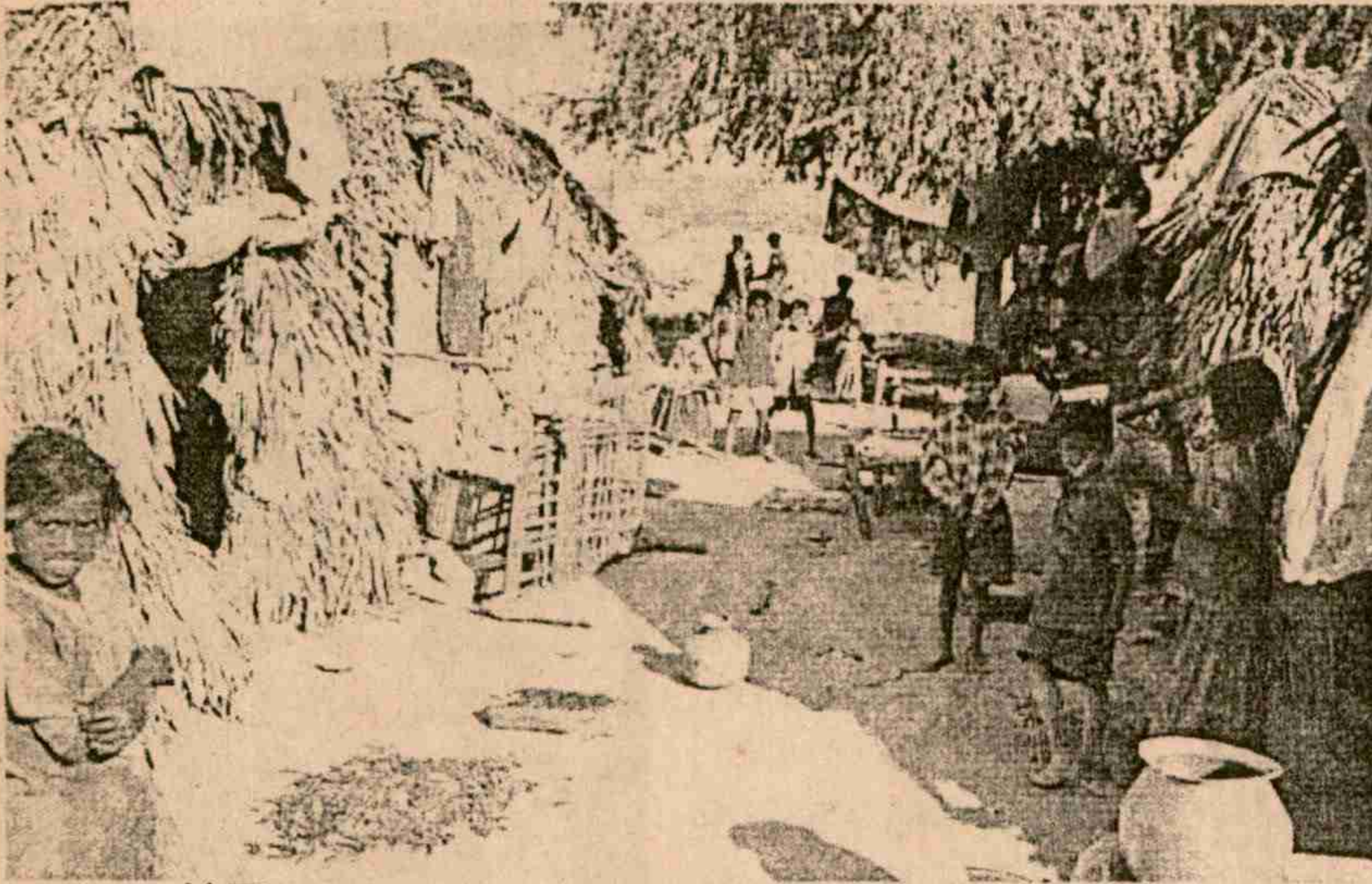
ప్రజా ఉద్యమాలు - మహిళలు

ఇన్ని ఒత్తిడులు, దాడులు, దోపిడీల ను వ్యతిరేకంగా ఐక్యమై పోరాడాల్సిన ఆవశ్యకతను మహిళలు గతం కన్నా బాగా గుర్తించారు. పోరాటంలో పెద్దయెత్తున పాల్గొంటున్నారు. ఈ చైతన్య స్ఫూర్తితోనే రానున్న ఎన్నికలలో కేంద్ర, రాష్ట్ర పాలకులను ఓడిద్దాం.

శ్రామిక మహిళా దినోత్సవం సందర్భంగా సమస్త మహిళలకు విప్లవాభినందనలు.

■ పద్మశ్రీ

మెరిసేదంతా బంగారం కాదు

“మెరిసేదంతా బంగారం కాదు”ంటారు. అదేవిధంగా పాలకులు చెప్పేవన్నీ నిజాలు కావని ఆచరణ తెలుపు తున్నది. “అంతా బాగుంది”, “భారత్ వెలిగిపోతోంది” అని బి.జె.పి ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రచారంలోనూ నిజంలేదు. ఈ ప్రచారమంతా ఉట్టి అభూతకల్పనలే. ప్రజలను మభ్యపెట్టి ఎన్నికలలో గట్టెక్కిండుకే.

ఈక్రింది అంశాలను పరిశీలిస్తే వారి ప్రచారం అసలు సినలు బంగారమా, లేక రోల్డ్ గోల్డా అనేది స్పష్టం అవుతుంది.

8.4 శాతం అభివృద్ధి బండారం

దేశం 8.4 శాతం ఆర్థికాభివృద్ధి సాధించామని చెబుతున్నారు. ఇది 2003-04 ఆర్థిక సంవత్సరంలోని మూడవ భాగంలో వచ్చిన ప్రగతి మాత్రమే. దీనికి కారణం అక్టోబరు తర్వాత దేశవ్యాప్తంగా పంటలు చేతికొచ్చాయి. పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులకు కూడా అప్పటి నుండీ గిరాకీ పెరిగింది. ఇప్పుడు చూపిస్తున్న 8.4 ప్రగతి ప్రధానంగా రుతుపవనాలపై ఆధారపడినది.

గత మూడేళ్ళుగా వర్షాలు లేక వ్యవసాయోత్పత్తులు వడిపోయాయి. ఈ సంవత్సరం వ్యవసాయోత్పత్తులు పెరిగాయి. దానికనుగుణంగా మార్కెట్ లో చలనం వచ్చింది. సమగ్ర అభివృద్ధికి ఇదొక్కటే చాలదు. పాలకులు మాత్రం స్వల్ప కాల వ్యవధిలో కనిపించే ఈ అభివృద్ధిని ఏదో బ్రహ్మాండంగా జరిగినట్లు చూపి

ఉద్దేశపూర్వకంగానే ప్రజలను తప్పుదారి పట్టించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

1999-2000 కు, 2003-04 సంవత్సరాల మధ్య సాధించగల సగటు అభివృద్ధి మాత్రం కేవలం 5.8 శాతం కన్నా మించదు. ఈ 3 నెలల కాలంలో వచ్చిన 8.4 శాతం ప్రగతిని తమ మొత్తం పరిపాలనా కాలానికి వర్తింపు చేసుకుని చెప్పటం ఎలా సరైంది?

విదేశీ మారక నిల్వలను కూడా మన సంపదగా చూపి దేశం 8.4 శాతం అభివృద్ధి సాధించిందని చెప్పడానికి కూడా బిజెపి సాహసించింది. లేని దాన్ని ఉన్నట్లు చూపుతున్నారు.

విదేశీ మారక నిల్వల లోగుట్టు

విదేశీ మారక నిల్వలు 10వేల 700 కోట్ల డాలర్లు చేరుకున్నాయని, అది తమ సామర్థ్యానికి నిదర్శనమని బిజెపి పాలకులు సొంత డబ్బా కొట్టుకుంటున్నారు. ఆ నిల్వలు అన్నీ మన సొంత ఎగుమతులు ద్వారా,

వాణిజ్య రీత్యా సంపాదించినవి కావు. అందులో 60-70 శాతం దాకా ప్రవాస భారతీయులు అప్పుడప్పుడు దాచుకున్నవే. విదేశీ బ్యాంకుల్లో వడ్డీరేట్లు పడిపోవడంతో ప్రవాస భారతీయులు అక్కడ తమ డిపాజిట్లను ఉపసంహరించుకుని, మనదేశంలో దాచుకుంటున్నారు.

మరికొంత భాగం భారత షేర్ మార్కెట్లలో విదేశీయుల వాటాలుగా వున్నాయి. ఇవి వట్టి గాలి బుడగల వంటివి. ఏ క్షణ మైనా మాయ మవ వచ్చు. ఇలా వచ్చి అలా పోయే ఈ ‘హట్ మనీ’ ఒక్క 2003 సం.లోనే సుమారు రూ.40,000 కోట్లు. దీన్ని కూడా పాలకులు దేశ సంపదగా చిత్రిస్తున్నారు. ఇది వాపే కాని బలుపు కాదు..

పెరుగుతున్న పేదరికం

భారతదేశంలో 30 కోట్ల మంది దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్నారు (వీరంతా రోజుకు ఏడు రూపాయల కంటే తక్కువ ఖర్చు పెట్టే కుటుంబాలలో ఉన్నవారు.).

గ్రామాలలో వ్యవసాయ పనులు లేక పేదల కొనుగోలు శక్తి తగ్గి చౌక డిపోలలో ఇచ్చే ఆహారధాన్యాలను కూడా కొనలేని స్థితిలో ఉన్నారు. 1991లో 2.80 కోట్ల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు పంపిణీ చేయగా 1992-2000లో 1.90 కోట్లు టన్నులు ఇప్పుడు 1.20 కోట్లు టన్నులు మాత్రమే పంపిణీ జరుగుతున్నది.

గ్రామీణ ప్రజలలో 70 శాతం మంది రోజువారీ సగటు వినిమయ సరుకుల కొనుగోలు ఖర్చు రూపాయిన్నర కంటే తక్కువగా ఉంది. సగటున ఒక కుటుంబం యేడాదికి వినియోగించే ఆహార ధాన్యాల పరిమాణం ఐదు సంవత్సరాల్లో వంద కిలోలు తగ్గింది. ఈ విధంగా ఆహార ధాన్యాల వినియోగం పడిపోవడం వంద సంవత్సరాల్లో

ధరల పెరుగుదల

సరుకు	బరువు	1998	2004
యూరియా	టన్ను	రూ.3680.00	రూ.4830.00
డిఎపి	టన్ను	రూ.8300.00	రూ.9350.00
ఎన్పికె	టన్ను	రూ.7500.00	రూ.8060.00
కిరోసిన్	లీటరు	రూ.2.58	రూ.10.00
డీజిల్	లీటరు	రూ.10.01	రూ.21.73
పెట్రోల్	లీటరు	రూ.23.94	రూ.41.00
గ్యాస్ సిలిండర్	ఒకటి	రూ.136.00	రూ.267.00

ఏ ఖాతాలో ఎంత నష్టం?

అప్పులు -	రు.11 లక్షల కోట్లు
బ్లాక్ మనీ-	రు.5లక్షల కోట్లు
పెద్ద పెట్టుబడి దారులు బ్యాంకులకు చెల్లించని అప్పులు (పారు బకాయిలు) -	రు.1 లక్ష కోట్లు
పారిశ్రామిక వేత్తలు ఎగవేసిన పన్నులు -	1.5 లక్షల కోట్లు
మార్షియన్ మార్గంలో పన్నుల నుండి తప్పించుకున్నవి -	9 లక్ష కోట్లు
బహుళజాతి సంస్థలకు ఇచ్చిన రాయితీలు	40 వేల కోట్లు
స్విస్ బ్యాంకులో భారత బడా సంపన్న వర్గాల గుప్త ధనం -	రు.5 లక్షల కోట్లు

ఇదే ప్రథమం.

కోటి ఉద్యోగాలు ఎక్కడ?

ఏటా కోటి ఉద్యోగాలు ఇస్తామని బిజెపి అధికారంలోకి వచ్చింది. స్వయాన ప్రధాన మంత్రి తన పాలనా కాలంలో 85 లక్షల మందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చామని (ఎక్కడ ఇచ్చారో చూపకుండా) చెప్పుకున్నారు. చేసిన వాగ్దానం నెరవేర్చలేదని చెప్పకనే చెప్పినట్లు అయింది. ఎన్డిఎ పరిపాలనా కాలంలో రెండు లక్షల పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. ప్రభుత్వరంగంలో ఈ కాలంలో 45 లక్షల ఉద్యోగాలు మాయమయ్యాయి. ప్రయివేటు రంగంలో పది లక్షల మంది ఉద్యోగాలు కోల్పోయారు. అత్యధిక సంఖ్యాకులకు జీవనోపాధిగా ఉండే అసంఘటిత రంగం ఘోరంగా దెబ్బతింది. గ్రామీణ చేతి వృత్తులు, కుటీర పరిశ్రమలు కోలుకోనంతగా దెబ్బతిన్నాయి.

రైల్వే రిక్రూట్మెంట్ లో 20వేల 4వ తరగతి ఉద్యోగాల కోసం 75 లక్షల మంది

ఎక్కుడున్నాయి?" అని ఎదురు ప్రశ్నించడం ఏరుదాటక తెప్ప తగలేయడం కాదా?

ప్రజావంచనే

అంతా బాగుందన్న విశ్వాసం బిజెపి కే ఉంటే ముందస్తా ఎన్నికలకు ఎందుకు పోతున్నారు. కాలం గడిచినా కొద్ది అంతా బట్టబయలు అవు తుంది కాబట్టి.

బిజెపి తన బలహీనత బయట పడకుండా చూసుకునే ఉద్దేశంతోనే పెద్ద యెత్తన మాయాజాలం పై ఆధారపడుతున్నది. ప్రపంచీకరణ యుగంలో 'బ్రాండ్ బిల్డింగ్' అనేది కీలకం. కావున ఈ అడ్వజ్ట్ మెంట్స్ వరదతో 'అంతా బాగుంది', 'భారతదేశం వెలిగిపోతోంది' వీటికి వాజ్ పేయి రధసారధి అనే భావాన్ని ప్రజల మెదళ్లలో ఎక్కించడానికి శతవిధాలా ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాని సాధారణ ప్రజల జీవితానుభవం మరో విధంగా ఉన్నది. వారి జీవితాలు వెలిసిపోతున్నాయి. జనాభాలో వీరు 90శాతంగా ఉంటారు. ధనిక వర్గాలు,

దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. వారిలో పట్టభద్రులు, పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్లు, ఎమ్బీఎ చదివిన వారు కూడా ఉండడం పరిస్థితి తీవ్రతను తెలియ చేస్తున్నది. ఈ అంశం పై ప్రధాన మంత్రి స్పందిస్తూ "ఉద్యోగాల కోసం గొడవ పడుతున్నారు. ఉద్యోగాల

ఉన్నత మధ్య తరగతి వాళ్లు జనాభాలో 10% ఉంటారు. వారిలో కొందరికి మేలు జరిగిన మాట నిజం. అలాంటివారు వెలిగి పోతున్న మాట నిజం.

ఫాసిస్టు పార్టీ

బిజెపి పెట్టుబడిదారుల పార్టీ. ఫాసిస్టు లక్షణాలు ఉన్న పార్టీ. క్రింది లక్షణాలను పరిశీలిద్దాం. 1 ఒక కల్పిత భావం వైపు ప్రజల ఆలోచనలు మళ్లించడం. దేశంలో పేదరికం పెరిగి, ఆకలిచావులు, రైతుల ఆత్మహత్యలు, పరిశ్రమలు మూతపడి, ఉన్న ఉద్యోగాలు ఊడిపోయి జనం అయోమయ స్థితిలో ఉంటే అంతా బాగుంది, భారత్ వెలిగిపోతోంది అనే కల్పిత భావాన్ని ఊదరగొడుతున్నారు.

2. అబద్ధాన్ని ఎక్కువసార్లు చెప్పి నిజమనిపించే ప్రయత్నం (గోబెల్స్ సిద్ధాంతం). ఒకవైపున అంతా బాగా లేదు. అయినప్పటికీ రెండోవైపున బాగుందని ఎక్కువసార్లు ప్రచారం చేయడం ద్వారా అంతా బాగుందనే భావాన్ని ప్రజల్లో ఎక్కించదలచారు.

3. ఒకే పార్టీ నాయకులు పలురకాలుగా మాట్లాడటం. బిజెపి నాయకత్వగణమంతా ఒకే రాగంతో అంతా బాగుందని గానం చేస్తున్నారు, ఈ నినాదం సృష్టికర్త అద్వానీ రైతుల పరిస్థితి బాగా లేదని భిన్నమైన వ్యాఖ్య చేశారు. ఈ వ్యాఖ్య లతో ప్రజలను గందర గోళంలో పడేస్తున్నారు. పాలకులు తాము ప్రచారం చేస్తున్న అబద్ధాలను వారే నమ్మలేని స్థితికి చేరుకున్నారు.

రాష్ట్రంలో ఏప్రిల్ 20, 26 తేదీలలో ఎన్నికలు

ఏ లోక్ సభ పరిధిలో ఏరోజు పోలింగ్

ఏప్రిల్ 20

శ్రీకాకుళం, పార్వతీపురం, బొబ్బిలి, విశాఖపట్నం, భద్రాచలం, అనకాపల్లి, నాగర్ కర్నూల్, మహబూబ్ నగర్, హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్, సిద్దిపేట, మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ పెద్దపల్లి, కరీంనగర్, హనుమకొండ, వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ, మిర్యాలగూడ.

ఏప్రిల్ 26

కాకినాడ, రాజమండ్రి, అమలాపురం, నరసాపురం, ఏలూరు, మిచిలిపట్నం, విజయవాడ, తెనాలి, గుంటూరు, బాపట్ల, నరసరావుపేట, ఒంగోలు, నెల్లూరు, తిరుపతి, చిత్తూరు, రాజంపేట, కడప, హిందూపురం, అనంతపురం, కర్నూలు, నంద్యాల.

ఆయా లోక్ సభ స్థానాలతో పాటు వాటి పరిధిలోని శాసనసభ స్థానాలకు కూడా అదే రోజు పోలింగ్ జరుగుతుంది.

తొలి దశ	రెండవ దశ
నోటిఫికేషన్ జారీ 24-03-2004	1-03-2004
నామినేషన్ల దాఖలు గడువు 31-03-2004	07-04-2004
నామినేషన్ల స్క్రూటీనీ 02-04-2004	08-04-2004
ఉపసంహరణ గడువు 05-04-2004	10-04-2004
పోలింగ్ తేదీ 20-04-2004	26-04-2004
ఓట్ల లెక్కింపు మిగతా దేశమంతటా మే 13న ఓట్ల లెక్కింపు జరుగుతున్నప్పటికీ రాష్ట్రంలో 11లేదా 12న జరిగే అవకాశం ఉంది.	

ఇస్రో దుర్ఘటన

అసమాన సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అంత ర్జాతీయంగా ఖ్యాతి గడించిన శ్రీహరికోట అంతరిక్ష పరిశోధనా కేంద్రం కీలకమైన విభాగంలో పేలుడు సంభవించడంతో మంటలు ఎగిసి ఆరుగురు నజీవ దహన మయ్యారు. లక్షలాది రూపాయల ఆస్తి బుగ్గిపాలయింది. ఇంధన ప్రొపెల్లెంట్ బూస్టర్ ప్లాంట్ లో ఈ ఘోరం జరిగింది. ప్రమాదంలో చిక్కుకున్న వారు తప్పించుకునే ప్రయత్నం చేయడానికి

కూడా వీలు లేకుండా మంటల్లో చిక్కుకుని మాడిపోయిన వైనాన్ని తలుచుకుంటేనే ఒళ్లు గగుర్పొడుస్తుంది.

ప్రమాదం సంభవించిన రోజు మధ్యాహ్నం వరకూ రాకెట్ లో ఘన ఇంధనాన్ని నింపే వని నిపుణుల పర్యవేక్షణలో సజావుగానే సాగిపోయింది. కాని భోజన విరామం అనంతరం రాకెట్ ను వేరొక విభాగానికి వరీక్షల నిమిత్తం తరలించే పనిలోనే జాగరూకత కొరవడింది. రాకెట్ లో నింపిన ఇంధనం కొద్దిపాటి ఉష్ణోగ్రతలకు కూడ మండే స్వభావం కలిగి ఉన్నందున ఈ పనిలో అనుభవజ్ఞులను మాత్రమే నియమించాలి. అలాంటిది రాకెట్

తరలింపు కార్యక్రమంలో వర్యవేక్షక నిపుణులు లేరు. ఇది మేనేజింగుమెంటు నిర్లక్ష్యాన్ని చాటుతున్నది. కీలక విభాగంలో ఇద్దరు క్యాబువల్ సిబ్బంది ని వినియోగించటం చట్టవిరుద్ధం.

సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాల అమలు ఫలితంగా కీలక పనులలో కూడ కాంట్రాక్టు కార్మికుల సంఖ్యను పెంచి నిపుణులైన పర్మినెంట్ ఉద్యోగులను తగ్గించేస్తున్నారు. భద్రతను కూడా పణంగా పెట్టి పని జరిగి పోవాలని ప్రభుత్వరంగ సంస్థల యాజమాన్యాలు భావించటం అన్యాయం. భద్రతతో కూడిన ఉత్పత్తి అనే లక్ష్యం ఆవిరై పోయింది. దాని ఫలితమే ఇస్రో దుర్ఘటన.

పండిట్

రామకృష్ణప్రసాద్

సంజీవి

శ్రీనివాసులు

కృష్ణయ్య

బషిర్ అహ్మద్

గుజరాత్ భూకంప బాధితుల సొమ్ము ఆర్ఎస్ఎస్ పాలు

ఆర్ఎస్ఎస్, సంఘ పరివార్లు మాన వీయత గుజరాత్ భూకంప నిర్వాసితులకు ఇళ్ళను పునర్నిర్మామని చెప్పి లండన్ లో నిధులను వసూలు చేసి ఇతర అవసరాలకు తరలించారని లండన్ లోని ఆవాజ్ సౌత్ ఆసియా వాజ్ లిమిటెడ్ తెలియజేసింది.

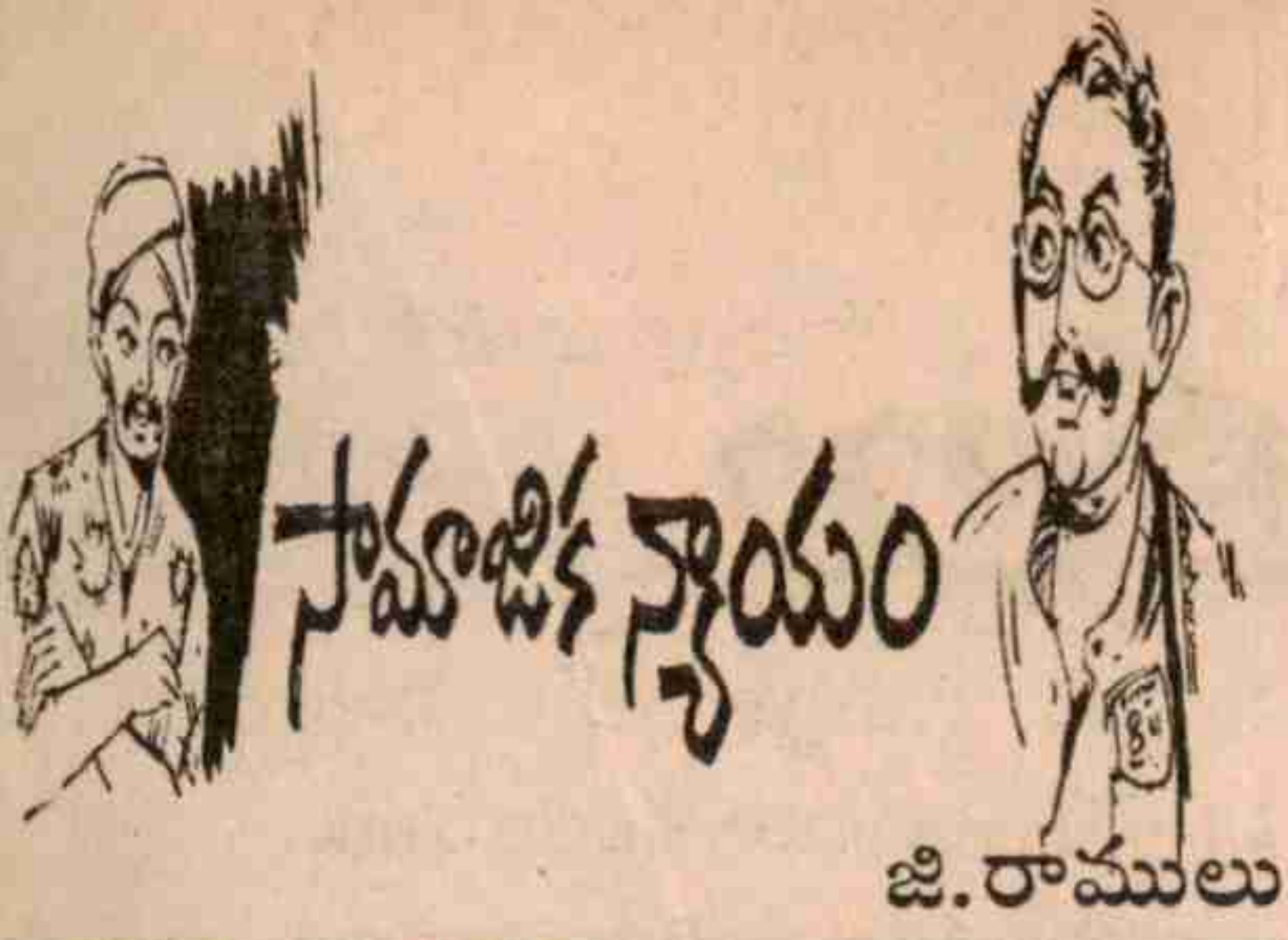
గుజరాత్ లో 10 భూకంప బాధిత గ్రామా లలో ఇళ్ళను పూర్తిగా పునర్నిర్మామని చెప్పి లండన్ వాసుల నుండి 4.3 మిలియన్ పౌండ్లు (దాదాపు 35 కోట్ల రూపాయలు) సేకరించింది. కేవలం 6 గ్రామాలలోనే ఇళ్ళు నిర్మించారు. మిగిలిన నిధులను ఇతర అవసరాలకు ఆర్ఎస్ఎస్ వారికి మళ్ళించింది. ఈ నిధులను సేవా ఇంటర్నేషనల్ UK (SIUK) పేరిట, ఆర్ఎస్ఎస్ లండన్ శాఖ అయిన "హిందూ స్వయం సేవక్" ద్వారా సేకరించారు. సేవా ఇంటర్నేషనల్ ను రిజిస్టరు చేయకుండా, హిందూ స్వయం సేవక్ రిజిస్ట్రేషన్ పై నిధులను ఆర్ఎస్ఎస్ సేకరిస్తోంది.

లండన్ లోని ఆవాజ్-సౌత్ ఇండియా వాచ్ లిమిటెడ్ పై విషయాలను బహిర్గతం చేస్తూ హిందూ స్వయం సేవక్ కు మతోన్మాదాన్ని ప్రేరేపిస్తున్న ఆర్ఎస్ఎస్, సంఘపరివార్ లతో ఉన్న అనుబంధం రీత్యా గుర్తింపును రద్దు చేయాలని లండన్ లోని చారిటీ కమిషన్ ను కోరింది. ఇండియాలోని ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రాజెక్టుల కోసమే లండన్ లో నిధులు సేకరిస్తున్నారని, లండన్ వాసుల నుండి నిధులను సేకరించి ఇండియాలో ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకలాపాలకు వీటిని వినియోగిస్తున్నారని తెలిపింది. సంఘపరివార్ ఒక ప్రక్క మైనార్టీలకు విదేశీ సంస్థల నిధులను

వ్యతిరేకిస్తూ మరొక ప్రక్క వారే విదేశాల నుండి నిధులు సేకరిస్తున్నారని ఆరోపించింది.

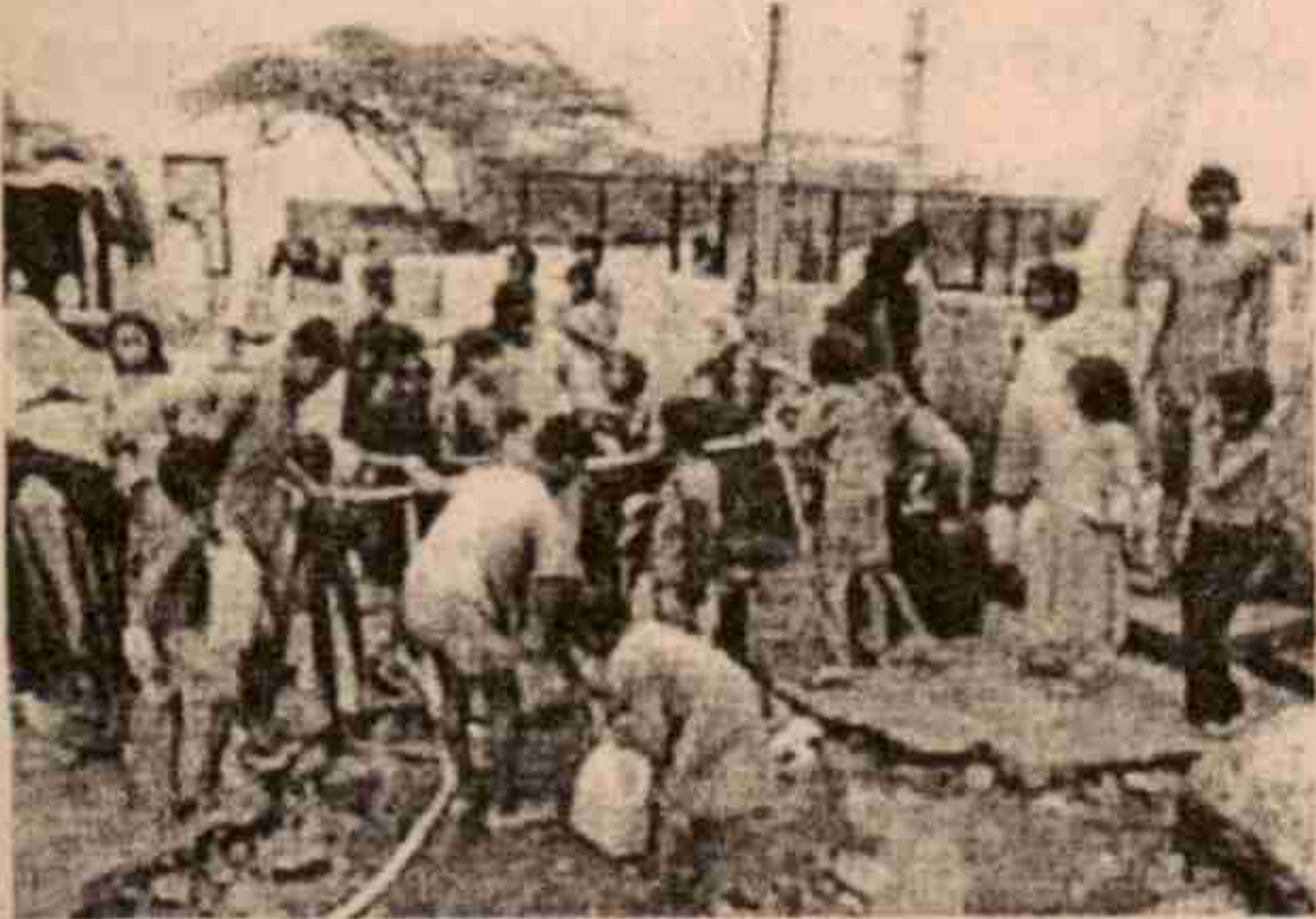
వినిమయ ధరల సూచిక			
(బేస్ 1982=100)		(1960=100)	
సెంటర్ సీరిస్	నవంబర్ 2003	డిసెంబర్ 2003	లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్
ఆలిండియా	504	502	4.93
హైదరాబాద్	503	497	5.23
గుంటూరు	504	502	5.60
గూడూరు	476	475	4.33
విశాఖపట్నం	488	488	2.48
వరంగల్	521	511	2.36
కొత్తగూడెం	498	495	-
రాష్ట్ర సీరిస్			
విజయనగరం	434	432	-
రాజమండ్రి	488	486	2.55
విజయవాడ	464	463	-
ఆదోని	493	491	2.33
ఎన్ఎస్ఐ కాంప్లెక్స్	488	485	2.52
ఎంజిపి కాంప్లెక్స్	482	479	-
ఎ.పి	492	489	-

సమాచార వనరు : డైరెక్టరు ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ & స్టాటిస్టిక్స్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము జారీ చేసినది.
డి లేబర్ బ్యూరో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా

మళ్ళీ వీళ్లే గెలిస్తే...

దళితుల బ్రతుకులు అంధకారమే

జి.రాములు

ఇంతకాలం దేశాన్ని, రాష్ట్రాన్ని పాలించిన వారంతా మళ్ళీ ఓట్ల కోసం వస్తున్నారు.

“ఫీల్ గుడ్”, “అంతా బాగుంది” అని కేంద్ర పాలకులు, స్వర్ణాంధ్ర వచ్చేసింది, తమనే గెలిపించమని రాష్ట్ర పాలకులు హోరెత్తిస్తున్నారు.

మళ్ళీ బిజెపి, టిడిపి అధికారానికి రాకపోతే తమ ప్రస్తుత ప్రయోజనాలకు ఆటంకం ఏర్పడు తుందేమోనని పై విధానాల వలన బాగుపడ్డ సంపన్న వర్గాలు ఆందోళన చెందుతున్నాయి.

తరతరాలుగా ఆర్థికంగా, సామాజికంగా అణిచివేయబడ్డ ఎస్సీ, ఎస్టీ, తదితర బడుగు బలహీన వర్గాలు తమ కెలాంటి ప్రయోజనాలు చేకూరాయో పరిశీలించుకోవాలి. తమ ప్రయోజనాలు కాపాడే వారికే ఓటు వేయాలి. నష్టం కలిగించే వారిని ఓడించాలి.

కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గత ఐదేళ్ళలో ప్రపంచీకరణ, సరళీకరణ, ప్రయివేటీకరణ విధానాలను అమలు జరిపాయి. ప్రపంచ బ్యాంకు ఆదేశాలను పాటించాయి.

ఫలితంగా ఐదేళ్ళ పాలన తర్వాతా వ్యవసాయమే జీవనాధారంగా బ్రతికే దళితుల జీవితాలు అధ్వానమయ్యాయి. భూములపై హక్కులు లేక భూస్వాముల దగ్గర వ్యవసాయ కూలీలుగా జీవనం గడుపుతున్నారు. అలాంటి వారు దళితుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 77%, బీహార్‌లో 75%, తమిళనాడులో 75%, హర్యానాలో 63%, కర్ణాటకలో 62%, రాజస్థాన్‌లో 63% ఉన్నారు.

పట్టణాల్లో నివసిస్తున్న వారి పరిస్థితి మరింత దయనీయం. రోజుకి కనీసం

రూ.4లు కూడా ఖర్చు చేయలేని దళిత కుటుంబాలు దాదాపు 20% వున్నాయి.

కేంద్ర ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం ఒరిస్సాలో 67%, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో 56%, బీహార్‌లో 65%, తమిళనాడులో 64%, మహారాష్ట్రలో 53%, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 53% దళితులు కటిక దారిద్ర్యంలో వున్నారు.

ఈ పరిస్థితి నుండి బయటికి రావడానికి అంబేద్కర్ నిర్దేశించిన రాజ్యాంగా ధారిత రిజర్వేషన్లు, సంక్షేమం ఫలితాలు సహితం కొనసాగకుండా “మహాకుట్ర” జరుగు తున్నది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో దళితులకు కేటాయించిన 16% రిజర్వేషన్లు సక్రమంగా పాటిస్తున్నామని ఒక పక్క చెబుతుండగా మరో పక్క వాస్తవాలు పరిశీలిస్తే గ్రూపు ‘ఎ’లో 8%, గ్రూపు ‘బి’లో 12%, గ్రూపు ‘సి’లో 16%, గ్రూపు ‘డి’లో 21% దళిత ఉద్యోగులు ఉన్నారు. ఇక గిరిజనుల స్థితి మరింత దారుణం. రాజ్యాంగం 7% రిజర్వేషన్ ఖాయం చేసినా గ్రూపు ‘ఎ’లో 2.8%, గ్రూపు ‘బి’లో 2.6, గ్రూపు ‘సి’లో 5.9%, గ్రూపు ‘డి’లో 6.4% మాత్రమే ఉన్నారు.

బిజెపి, టిడిపిలు మళ్ళీ అధికారానికొస్తే భవిష్యత్తులో ప్రభుత్వరంగం గాని, సర్వీసులు గాని వుండవు. ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా ఉన్న సుమారు రెండున్నర కోట్లు మంది ఉద్యోగాలు కోల్పోతారు. ఇందులో 50 లక్షల మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ ఉద్యోగులే వుంటారు. వీరంతా ప్రయివేటు కాంట్రాక్టర్ల వద్ద దిన కూలీలుగా చేరాల్సి వస్తుంది. కనీసవేతనాలు దొరకక, సెలవులు, పి.ఎఫ్, బోనస్ తదితర సౌకర్యాలేమీ లేకుండా వెట్టిచాకిరి చేయాల్సి వస్తుంది. ప్రయివేటు యాజమాన్యం వద్ద వుండే ఉన్నత ఉద్యోగాలు ఏమైన ఉంటే సంపన్న వర్గాలకు చెందిన కొందరికి మాత్రమే చెందుతాయి. ఎస్సీ, ఎస్టీ ల చెందిన వారికి దక్కే అవకాశం ఉండదు.

అందుకే దేశ పరిశ్రమల్లో ప్రయివేటు పరిశ్రమల 71% అయినా ఉపాధి కల్పించింది కేవలం 75 లక్షల మందికే. గత పది సంవత్సరాల్లో ప్రయివేటు పరిశ్రమల్లో

పెట్టుబడులు నాలుగు రెట్లు పెరిగాయి. పెరిగిన ఉద్యోగాలు కేవలం 2 లక్షలే. అంటే ప్రభుత్వరంగం మూతతో కోల్పోయింది 40 లక్షల ఉద్యోగాలు, వచ్చింది మాత్రం 2 లక్షల ఉద్యోగాలే. అంటే దళితులకు ఉద్యోగాలే శూన్యం.

గత ఐదేళ్ళలో ఉద్యోగాలు కోల్పోయిన వారు నలుగురు అయితే కొత్తగా ఉద్యోగం దక్కింది ఒక్కరికేనని స్వయంగా కేంద్ర మంత్రి బందారు దత్తాత్రేయ ఇటీవలనే చెప్పారు.

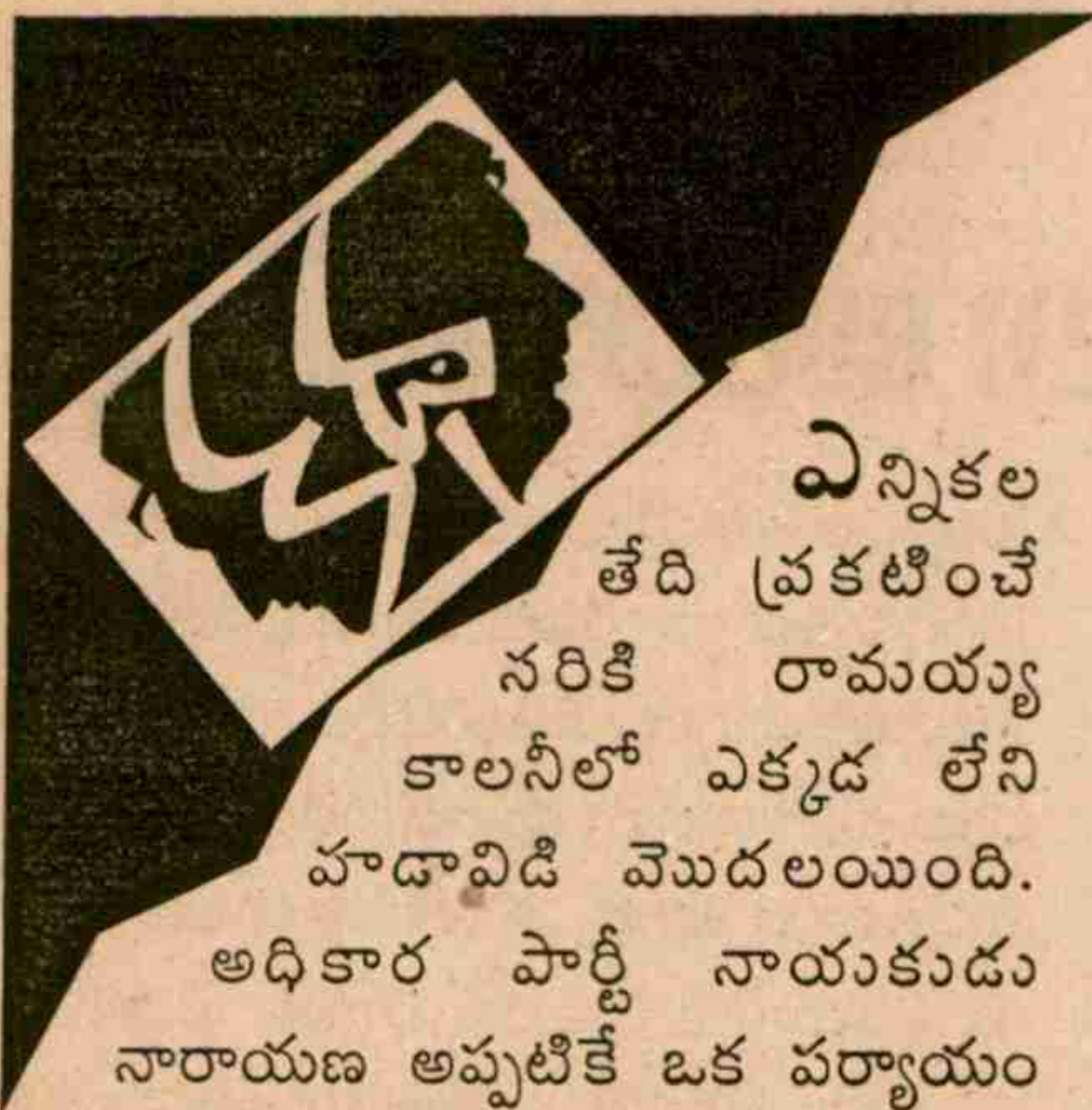
ఇంకోవైపు దళితులకు ఉపాధి కల్పనలో అవకాశంగా వున్న ప్రభుత్వరంగం, ప్రభుత్వ సర్వీసుల స్థానంలో అంతర్జాతీయ బహుళజాతి సంస్థలు ప్రవేశిస్తున్నాయి. వారికి సామాజిక న్యాయం, సంక్షేమాలు పట్టవు. వీరికి అవకాశమిస్తే అంబేద్కర్ నాటిన రిజర్వేషన్ వృక్షాన్ని మొదటికంటా నరుకుతారు.

రాజ్యాంగం నిర్దేశించిన సంక్షేమ పథకాలు, రిజర్వేషన్ల సక్రమంగా దళితులకు అమలు కాలేదు. అతి నికృష్టమైన జీవితాలు అనుభవిస్తున్నారు. ఇక ప్రయివేటీకరణ జరిగితే స్థిరాస్తులు, వ్యాపారాలు, పరిశ్రమలు, భూములకు దూరం చేయబడిన దళిత వర్గాల గతిఏంటి? తాము అనుసరించిన ఈ విధానాలు సరియైనవని మళ్ళీ అధికారాని కొస్తే మరింత పటిష్టంగా అమలు పరుస్తామని కేంద్ర, రాష్ట్ర పాలకులు చెప్తున్నారు.

ఎస్సీ, ఎస్టీలకు ఇంకెంతకాలం రిజర్వేషన్లు? సబ్సిడీలు - సహాయాలూ? అంటూ సంపన్న వర్గాలు ఆందోళనలు చేస్తున్నాయి. బిజెపి, టిడిపి మళ్ళీ అధికారినికొస్తే ప్రజలంతా ఈ విధానాలకు ఆమోదం తెలిపారు కాబట్టి ఉద్యమాలు చేయకూడదంటారు. నిరసన సహితం తెలపకూడదంటారు.

రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన సంక్షేమ పథకాలు, రిజర్వేషన్స్ కాపాడుకోవాలన్నా, ప్రస్తుత దళితులు అనుభవిస్తున్న కొద్దిపాటి సౌకర్యాలు రక్షించుకోవాలన్నా బిజెపి, టిడిపిని మళ్ళీ అధికారంలోకి రానివ్వకూడదు. ■

ఎన్నికలు

ఎన్నికల తేది ప్రకటించే నరికి రామయ్య కాలనీలో ఎక్కడ లేని హడావిడి వెుదలయింది. అధికార పార్టీ నాయకుడు నారాయణ అప్పటికే ఒక పర్యాయం కాలనీలో పర్యటన జరిపి ఇల్లు ఇల్లు తిరిగి వెళ్ళి పోయిండు.. అపోజిషన్ లీడర్ యాదవ్ తానేమి తక్కువ తినలేదని బారి ఎత్తున ప్రదర్శనతో వచ్చి వాడవాడలు తిరిగిపోయిండు...

రామయ్య కాలనీలో కాంట్రాక్టు కూలీలు రెండు గ్రూపులుగా చీలిండ్లు... ఒకటి తెలుగు దేశం వాళ్ళదైతే, మరొకటి కాంగ్రెసు వారిది. తెలుగుదేశంకు కాంట్రాక్టులు చేసే జానకిరాం నాయకత్వం వహిస్తే కాంగ్రెసు పార్టీకి సుబ్బారావు నాయకత్వం వహిస్తున్నాడు...

రామయ్య కాలనీలోని నర్సా గౌడుకు చెందిన రెండు తెల్లకల్లు దుకాణాల కాడ సాయంత్రమే కాదు... పొద్దంతా కూడ కూలీలు మూగుతున్నారు.

“మీరేం రంది పడకుండ్లీ కడుపునిండా తాగుండ్లీ... బిల్లు సంగతి యాదవ్ సేత్ చూసుకుంటాడు” అంటు జానకిరాం చెప్పి పోయిండు...

అపోజిషన్ వాళ్ళు అంతగా హామీలు ఇస్తే కాంగ్రెసు వాళ్ళేమి తక్కువ తినలేదు. తెల్లకల్లే కాదు చీకటైతే చాలు చీపు లిక్కర్ పవ్వలు పంచి పెట్టసాగిండ్లు...

పోటీలో నిలబడ్డ ఇద్దరు నాయకులు కూడా కాంట్రాక్టర్లుగా ప్రముఖులే... ఇద్దరి మధ్యన వృత్తి సంబంధమైన పోటీ ఉంది... దోస్తాని ఉంది లోపల ఎవరి మనసులో ఏమున్నదో కాని బయటికి మాత్రం ఇద్దరు మంచి మిత్రులుగానే చెలామణి అవుతారు...

పారిశ్రామిక ప్రాంతానికి తొలిసారిగా జరుగుతున్న ఎన్నికలను అటు అధికార పార్టీ వాళ్ళు ఇటు ప్రతి పక్షం వాళ్ళు సవాలుగా తీసుకున్నారు.

అందుకోసం డబ్బు దస్కం పలుకుబడి అన్నీ ఉన్న వారిని ఏరికోరి ఎన్నికల్లో నిలిపారు.

పోటీలో మిగిలిన ఇద్దరు... నువ్వా నేనా అన్నట్టుగా పోటీలు వడి ప్రచారము చేస్తున్నారు... డబ్బు మంచినీళ్ళ ప్రాయంగా ఖర్చు చేస్తున్నారు.. మరి ఇద్దరు ఇద్దరే... ఒకరు పారిశ్రామిక ప్రాంతములో ప్రవేటు ట్రాన్స్‌పోర్టులో మకుటంలేని మహారాజు అయితే, మరొకరు చిన్న, పెద్ద పరిశ్రమలు స్థాపించి అటు కాంట్రాక్టర్‌లోను ఇటు ఫ్యాక్టరీలు పెట్టి బాగానే కూడబెట్టిండు....

కీలకమైన పారిశ్రామిక ప్రాంత మున్సిపాలిటీ కైవసం చేసుకుంటే అటు సమాజంలో పదవికి పదవి... డబ్బుకు డబ్బు లభిస్తుందనే స్పృహ ఇద్దరికి లేకపోలేదు. ఐదేండ్ల అధికారములో ఉంటే ఇన్ని ఏండ్లు కూడ బెట్టిన దానికన్న నాల్గింతలు సంపాదించవచ్చు అనే ఆశ లేక పోలేదు.

రామయ్య కాలనీకి ఎన్నికల కళ వచ్చింది...

ఓట్ల కోసం నాయకులు కులాల పేర ప్రాంతాల పేరు మీద జనాలను సమీకరించటం మొదలు పెట్టారు.

జానకి రాం ఓరియా కార్మికులను కుప్పేసి “ఇదిగో మనమంతా ఒక్కటిగా ఉండాలి... ఆండ్రోళ్ళ మాటలు విని నోట్లై మన్ను కోట్టుకోవద్దు... యాదవ్ సారుతో అన్ని మాట్లాడిన ఎన్నికల్లో నెగ్గిన తరువాత రేషన్ కార్డులు ఇప్పిస్తానన్నడు. మన కోసం ప్రత్యేకంగా ఇండ్లకు జాగ ఇప్పిస్తానన్నడు. మన ఓరియావాళ్ళకు తాగేందుకు మంచినీళ్ళ పంపులు వేయిస్తానన్నడు... కాలనీకి కరెంటు బుగ్గలు ఎల్లిస్తానన్నడు” అంటూ మొదలు పెట్టిండు.

“ఆండ్రోళ్ళేందో? ఒరియా వాళ్ళేందో వాళ్ళ కేమి సమజ్‌కాలే కూలి చేసి కాడ గా తేదాలేమి కన్పించదు. జానకి రాం కాస్త హుషారు గాడై కాంట్రాక్టర్ దగ్గర సబ్ కాంట్రాక్టులు పట్టి నాల్గు పైసలు కండ్ల చూసే సరికి నిన్నటి దాక ఎవరిని లెక్క చేయనోడు ఇయ్యల మెత్తమెత్తగా మాట్లాడతాండు... అంటూ లోలోన నసిగెటోళ్లు నసిగిండ్లు...

“ముందుగాల పంపులు వేయించుండ్లీ నీళ్ళు లేక హరిగోస పడ్తనం” అంటూ ఒరియా ఆడోళ్ళు అడ్డు తగిలిండ్లు.

“వేయిస్తాం. సారుతోని అన్ని మాట్లాడిన ఎన్నికలు అయినంక చేసే మొదటి పని అదే” జానకి రాం సముదాయించ చూసిండు.

“ఆ ఎన్నికలైనంక మా మొఖం ఎవలు చూస్తరు” హరిరాం అడ్డు పడ్డడు.

జానకిరాం సహనం నశించి హరిరాం కేసి కొరకొర చూస్తూ “యాదవ్ సార్ ఆటోంటి వాడు కాదు” అన్నడు.

“ఎన్నికల ముందు అందరు అట్లనే చెవుతరు.. పోయినసారి అసెంబ్లీ ఎన్నికలప్పుడు ఏం చెప్పిండ్లు.. రేషన్ కార్డులు ఇప్పిస్తమన్నారు... పంపులు వేయిస్తమన్నారు... వీధిలైట్లు పెట్టిస్తమన్నారు. ఎన్నికలైనంక ఇటు మొఖం చూస్తలేరు” గోపాల్ అసహనంగా గుణిగిండు...

పరిస్థితి చెయ్యిదాటెటట్లున్నదని జానకి రాం శాంతానికి వచ్చి “ఇగో నా మాట నమ్ముండ్లీ మన మంతా ఒక్కటి. ఈసారి మాట తప్పేదుంటే మళ్ళీ మీ మొఖం చూయించ” అన్నడు.

ఇక మీటింగ్‌ను పొడగించటము ఇష్టం లేక జానకిరాం, సోన్‌లాల్, ప్రసాంత్ రాంజీని, గోపాల్, బసంతనాగ్‌లను వెంట బెట్టుకొని పోయిండు. వాళ్ళు పోతుంటే...

“ఇంట్ల తిండి కేం లేదు తాగి తందాన లాడి వస్తే ఊరుకునేది లేదు. ఆ ఇచ్చేది ఏదో మాకే ఇచ్చి పోండ్లీ” అంటూ బసంతనాగ్ భార్య సుభానా ఎదురు తిరిగింది.

జానకి రాం ఇరుకాటంలో పడ్డడు. “ఇప్పుడదేం లేదు” అంటూ అక్కడి నుండి వాళ్ళను తోలుకొని పోయిండు.

రామయ్య కాలనీలో జానకిరాం ఓరియా కార్మికులను కుప్పేసి మాట్లాడతండు అని తెలిసిన తరువాత... తెలుగోళ్ళు, ఓరియా వాళ్ళూ, బెంగాలి వాళ్ళు అంటూ చీలికలు వచ్చినయి. అంతకు ముందు తెలుగోళ్ళతోని మాట్లాడిన సుబ్బారావు ఆ వెంటనే బెంగాలి వాళ్ళు ఉండే గుడిసెలకేసి నడిచిండు. అక్కడ వాళ్ళవి పాతిక కుటుంబాల దాకా ఉన్నయి.

“ఎంత లేదన్నా డెబ్బయి ఎనుబై ఓట్లుంట య” అంటూ కేశవులు వుషారుగా అన్నడు.

“కాని వాళ్ళు మన మాట వింటరంటా వా” రామరావు అనుమానంగా అడిగిండు.

“విననీ వినకపోనీయ్.. అడగటం మన వంతు నారాయణ సారు ఒక్కటే చెప్పిండు... అందర్ని కలుపుండ్లీ... ఎవరు ఎట్లా వింటారో చూసి అట్లా వినిపించుండ్లీ.. డబ్బులు గురించి ఆలోచించవద్దన్నడు” సుబ్బారావు భరోసగా అన్నడు.

కాలనీలో ఎన్నికల హడావిడి మొదలయిన తరువాత తరుచు ఏదో ఒక పార్టీ వాళ్ళు వచ్చి కలసి పోతున్నారు. ఆయా గుడిసెల మీద పార్టీ జెండాలు ఎగరటం వల్ల వాడల్లో కలహాలు కక్షలు ఆరంభమైనవి. టి.కే. సర్కార్ ఇంటి మీద తెలుగుదేశం జెండా చూసి సుబ్బారావు “వాళ్ళు మనకంటే ముందే వేలుకున్నట్టుంది” అంటూ అటువైపు అనుమానంగా చూసిండు...

“అదేం కాదు టి.కే. సర్కార్, యాదవ్ మనిషి ఆయనను పట్టుకునే క్యాజువల్ వర్కర్ అయిండు” అంటూ కేశవులు “మిగత వాళ్ళంత మన మనష్యులే మనం ఎంత చెప్పితే అంతా” అన్నాడు.

“ఏమో...” అంటూ సుబ్బారావు దీర్ఘం తీసిండు.

“అదేం లేదు... నామాట నమ్ముండ్లీ” అంటూ కేశవులు రోషంగా అన్నడు మీటింగ్ అనేసరికి ఆడోళ్ళు పిల్లలు కూడా జమైండ్లు.

అరువై ఏండ్లు పైబడ్డ సరస్వతి మండల్ వచ్చింది.. లీడర్లు వచ్చిండ్లంటే ఆమె కొడుకు కోకన్ మండల్కు కాంట్రాక్టరు తిర్గి పనిలో పెట్టుకుంటాడో లేదో అడుగుదామని వచ్చింది.

పరిచయాలు అయినంక సుబ్బారావు తను వచ్చిన పనేంటో తెలియ చెప్పి “మీకు తెలియంది ఏం లేదు... మీ బాధ ఏమిటో నాకు తెలియంది కాదు. డ్యాం కట్టినప్పటి నుండి డ్యాంలో చేపలు పట్టుకుంటున్నది మీరు... మధ్యలో లోకల్ వాళ్ళు వచ్చిండ్లు లోకలోళ్ళు ఎవరు చేపలు పట్టి బ్రతికేటోళ్ళు కాదు... ఇందులో మీరేదో బావుకుంటాండ్లని వాళ్ళు వచ్చిండ్లు కాని దాని వల్ల వాళ్ళు బాగుపడ్డది లేదు”.. మధ్యలో మీరు నష్టపోయిండ్లు... సారుతో మాట్లాడి మునపటి లెక్కన మీరు డ్యాంలో చేపలు పట్టుకునే ఏర్పాటు చేయిస్తా... ఇంత కంటే నేను ఎక్కువ ఏం చెప్పలేను.. అంటూ చెప్పుకొచ్చిండు.

ఈ మాట బెంగాలీలకు మంచిగానే అస్పించింది. వినయ్ మండల్ అదే మాట అన్నడు. “మీరు ఆ పని చేస్తే మా బతుక్కి

ఓదారి చూయించినట్టు అవుతుంది.”

మిగతా వాళ్ళు సమ్మతిగా తలాడించిండ్లు. “ఆ విషయంలో మీరింక నిర్రందీగా ఉండొచ్చు” అంటూ కేశవులు అత్యుత్సహం ప్రదర్శించిండు.

“మా పొల్లగాని కాంట్రాక్టరు పనిల పెట్టుకుంట లేడు..” అంటూ సరస్వతి మండల్ అంతవర దాకా మనసులో కుతకుత లాడుతున్న మాట బయటపెట్టింది...

“దానికి వీళ్లేం చేస్తరే..” విమల్పాండే ముసల్దాని మాటకు అడ్డుపోయిండు...

“మరెందుకు వచ్చిండ్లు”

“ఓట్లు వెయ్యాలే... ఓట్లు”

“ఓట్లు ఏస్తే ఏ మొస్తది... ఎన్నిసార్లు ఎయ్యాలనట...” అంటూ మనక బారిన కండ్లతోని అందర్ని పరీక్షగా చూసింది.

“గా ముసల్దాని మాట పట్టించుకోకుండ్లే సారు... ఎడ్డి ముసల్ది భర్త చచ్చిపోయిండు... కొడుకు పనిలేక హోటల్ల పొంటి బ్రతుకు తాండు” యువకుడైన గోపాల్ అన్నడు.

సుబ్బారావు తేలిగ్గా నవ్వి “ఎర్కేఎర్కే” అంటూ ముసల్దాని మాటలు పట్టించు కోకుండా బినయ్ మండల్తో మాటలోకి దిగిండు...

బినయ్ మండల్ చాయ్ తాగి పోవాలని బలవంతం చేసిండు... కాని ఇంకా చాల మందిని కలువాలని సుబ్బారావు తొందరగా లేచిండు... దాంతో అతని వెంట వున్న వాళ్ళు కదిలిండ్లు...

రామయ్య కాలనీ కాకుండా వొడ్డరి పని చేసే కార్మికులుండే క్రషర్ నగర్, కాకతీయ నగర్, ఎన్టీపిసి రోడ్డుకు ఎగవన ఉండే చత్తీస్ గడ్ క్వారీ కార్మికులుండే ప్రాంతాలకు కూడా ఎన్నికల సందర్భంగా నాయకుల రాక పోకలు ఎక్కువైనవి.

రోడ్డుకు ఒకవైపు ఎన్టీపిసి మెర్క్యూరీ దీపాల కాంతితో దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతుంటే.. రోడ్డుకు ఈవతల వైపున దుకాణాలు, వర్క్ షాపుల వెనుక మొదలయ్యే గుట్టబోరును అనుకొని గుట్టబోరు మీది కంటు ప్రాకిన చిన్న చిన్న గుడిసెల్లో చీకటి రాజ్యం ఏలుతుంది.

మనిషి నిలుచుండే నడుము వరకు వచ్చే ఆ పూరి పాకల్లోనే ఎండ్లకు ఎండ్లగా క్వారీ కార్మికులు బ్రతుకులు వెల్ల దీస్తున్నారు... అక్కడ దాదాపుగా రెండు వందల కుటుంబాలున్నాయి. రెండు మూడు వందల ఓట్లు ఉన్నాయి.

ఎన్నికలప్పుడు తప్ప నాయకులు ఎవరు వాళ్ల గుడిసెల

ప్రాంతాలకు రావటం జరగదు.. బండలు కొట్టే పనుల్లో ఎండ్లకు ఎండ్లుగా గడిచిపోతున్న వాళ్ళ బ్రతుకుల్లో మారిందేమి లేదు.

ఎన్నికలు దగ్గరపడ్డ కొలది... రామయ్య కాలనీలో ఎన్నికల వేడి ఎక్కింది... కాసి పెల్లి సోయిటి కల్లు మొద్దుకాడ, రెండు పార్టీల మధ్య మాట మాట పెరిగి కొట్లాట జరిగింది.

ఓరియా కార్మికుడు మాలిక్ బిహారీ... వసుల రాజయ్య మధ్య మాట మాట ముదిరి తెలుగోళ్ళు, ఓరియా వాళ్ళ మధ్య తన్నులాటకు దారి తీసింది.

ఓరియా కార్మికులు దేవరాజ్, చక్రదరలకు, తెలుగోళ్ళు పసుల దశరథం, చిట్టిపల్లి చంద్రయ్యలకు తలలు పగిలినయి.. చాల మందికి గాయాలు అయినవి.

లొల్లి ముదిరింది...

ఎదో తమకు తెలియని కోపం... తమ మీద తమకే కోపం... ఆకలి కోపం... అస్సహాయ స్థితిలో నుండి వచ్చిన కోపం ఆ విధంగా బయటపడ్డది.

ఆరుపులు కేకలు.... అర్తనాధాలు...

పోలీసులు వచ్చి పరిస్థితిని అదుపులోకి తెచ్చిండ్లు...

ఎన్నికలు సజావుగా జరిగాయి.

నారాయణ మంచి మెజార్టీతో గెలు పొందాడు.

తన ఓటమి అంగీకరిస్తూ యాదవ్ ప్రత్యేకంగా తయారు చేయించిన నిలువెత్తు పూలదండతో నారాయణను సత్కరించిండు.

“గెలుపు ఓటమిలు చాల సహజం... స్నేహం మాత్రం చిరస్థాయిగా నిలుస్తుంది” అంటూ నారాయణ, యాదవ్ ను కౌగలించుకోని సహృదయత ప్రకటించిండు. ఇద్దరు చిర్రవ్వులు చిందించారు.

అది చూసి సుబ్బారావు, జానకిరాం చెయ్యి చెయ్యి కల్పిండ్లు.

ఆనందంగా అందరూ చప్పట్లు చరిచారు.

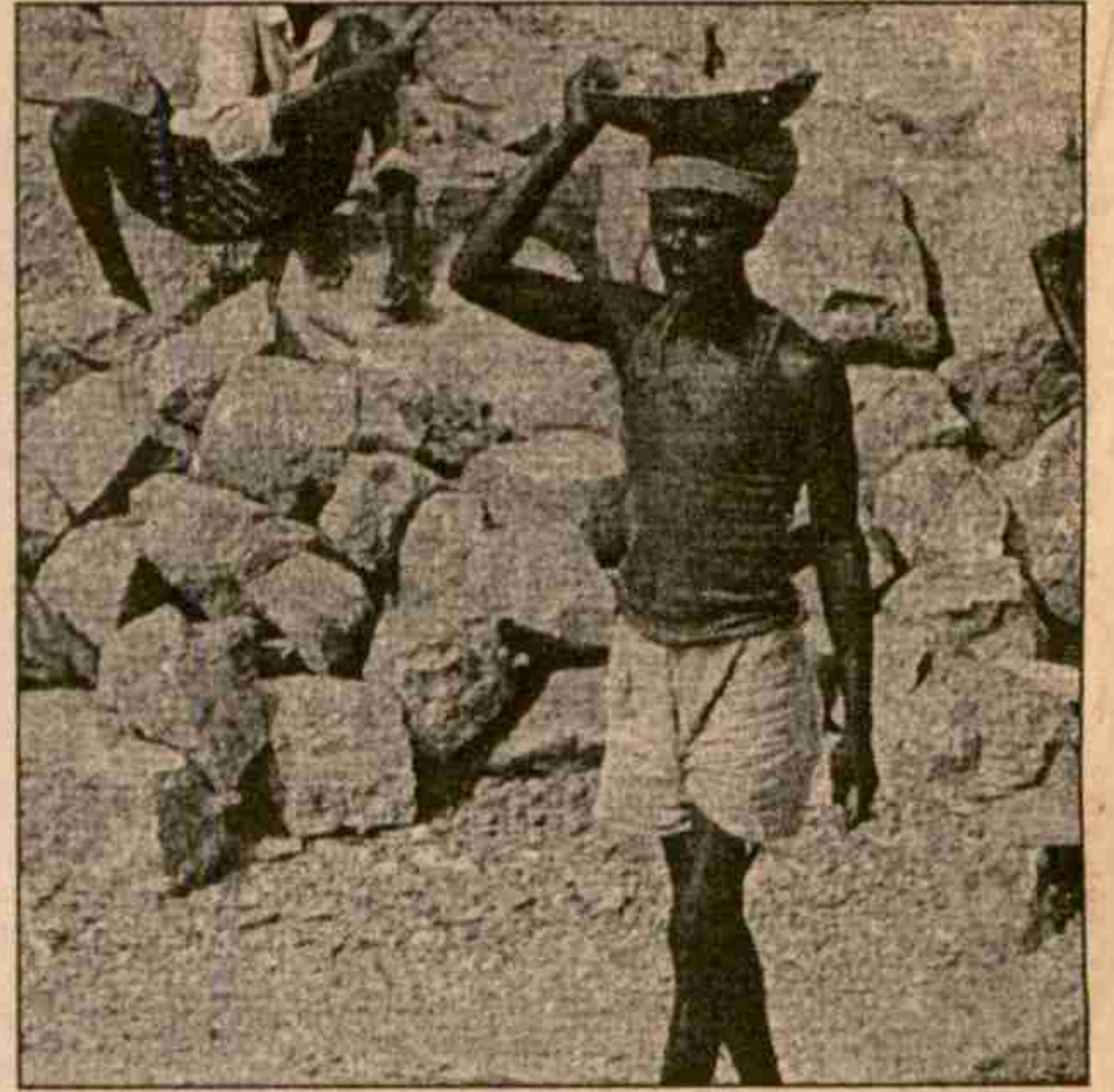
గవర్నమెంటు హాస్పిటల్లో బెడ్స్ లేక నేల మీద పడి ఉన్న మాలిక్ బిహారీ వసుల రాజయ్య ఒకరి మొఖాలు ఒకరు చూసుకోలేక ఎదో తప్పు చేసినట్లుగా భిన్నులైపోయిండ్లు.

ఎప్పటిలాగే నూర్యూడు తూర్పున ఉదయించిండు.

■ పి.చంద్

అప్పు బానిస

■ వి. శ్రీహరి

భూమి కోల్పోయి, ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి కరువై న వార్ని ప్రత్యామ్నాయంగా పనులు కల్పిస్తామని అనేక మంది దళారీలు ఉవ్విళ్ళూర్చి ఆకర్షించడం ప్రారంభించారు. మరే దిక్కులేనివారు వీరి బారిన పడసాగారు. వారి జీవితం అత్యంత విషాదకరంగా వుండేది. స్వగ్రామంలోనే కుటుంబం వుండేది. తను పని చేసి డబ్బు పంపే దాక ఆదరువుగా కుటుంబానికి కొంత డబ్బు యిచ్చిపోవాలి. ఇందుకు మధ్యవర్తి కొంత డబ్బు యిచ్చేవాడు. దీనికి అడ్వాన్స్ అని పేరు. కాని అది వడ్డీ మీద ఇచ్చే అప్పు. ఆ అప్పు తీరే దాకా కార్మికుడు పని చేయాలి. పని చేస్తే వచ్చే కూలి కడుపు నింపేది కాదు. పాత అప్పు తీర్చేది ఎలా? ఆ విధంగా కార్మికులు “అప్పు బానిస”గా జీవితం గడపవలసి వచ్చేది. ముఖ్యంగా అస్సాంలో వరిస్థితి మరి దుర్భరంగా వుండేది. అడుపులు కొట్టి, కొండల్లో కోనల్లో టీ తోటలు పెంచాలి. పురుగు పుట్రలతో ప్రాణాంతకంగా వుండేది. పల్లెల్లో చల్లగాలి మధ్య ప్రకృతి ఒడిలో కడుపులో కాళ్ళు పెట్టుకొని నిద్రపోయే ఈ గ్రామీణుడు తన గతం కోల్పోయాడు. కొత్త జీవితం పేదరికం తో పాటు, శ్రమ చేస్తేనే కడుపు కొంతైనా నిండే పరిస్థితి. అది ఆధునిక వేతన బానిసత్వం కాదు. అప్పు బానిసత్వం. యజమాని జీతమిచ్చే ఫ్యాక్టరీ యజమాని మాత్రమే కాదు. రేషన్ అమ్మే షాపుకారు గూడ. ఆ నిర్జన ప్రదేశాల్లో ఆషాపులే దిక్కు. వారిచ్చే సరుకులే అందుబాటైన నాణ్యత. వారు నిర్ణయించిందే ధర. పగలంతా కష్టించి, నిద్ర పోదామంటే దోమల బాధ. అవి కుట్టి రోగ గ్రస్తులు కావడం. పనికి నాగా పెడితే అప్పు పెరిగిపోవడం. తమ స్వగ్రామాలు కడుదూరం. ఆ కొండా కోనల్లో దారులు లేవు. ఎలాగో పారిపోదామంటే, పట్టుకునేందుకు ఆటవికులను వినియోగించే వారు. వారు తమ బాణాలతో గాయ పరిచినా పట్టుకునే వారు. పారిపోవడం నేరం. నేరం ఆరోపించేది, విచారించేది, శిక్షించేది యజమానే. వారికి జైలు శిక్ష విధించే అధికారం వుండేది. జైళ్లు వారు కట్టిన చీకటి కొట్టే. ఖైదీకి యిచ్చే ఆహారం

వారి ఇష్టం. పారిపోయే ‘అప్పుబానిస’ అడివిలో క్రూరమృగాలలాగ్లా వేటాడబడే వాడు. బోనులో బందిఖానా చేయబడే వాడు. గ్రామంలో బతుకుదెరువు లేదు. అడవుల్లో బతకలేడు. చావు, బతుకుల సంధిగా జీవచ్ఛవాల్లాగ బ్రతక సాగారు. తమ దుర్భర

కాని అత్యంత ఆధునిక మైన రంగం సమాచార రంగం. విదేశీ ద్రవ్యం అపారంగా ఆర్జిస్తున్నట్లు ప్రకటనలు వింటుంటాం. ఆ పరిశ్రమ పెరగడమే ఒక రాష్ట్ర అభివృద్ధిని సూచిస్తుందనే ప్రచారంతో ఆ రంగానికి వందల ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి ధారబోస్తున్నారు. హైదరాబాద్ ను నవాబు ఏర్పరిస్తే, ఆధునిక నవాబు చంద్రబాబు నాయుడు సైబరాబాద్ పేర హైటెక్ సిటీ అంటూ పోజులు కొడుతున్నాడు. ఆ రంగంలో పెరుగుదలతో స్థూల జాతీయోత్పత్తి పెరిగి పోతున్నట్లు లెక్కలు చెప్పి తృప్తిపడమంటున్నారు. పండే గింజలు తగ్గినా, ఫ్యాక్టరీ చక్రాలు తిరగకున్నా ఐ.టి. అభివృద్ధి కదలతో నిరుద్యోగులను కడుపులు నింపుకో మంటున్నారు. కాని ఈ ఐ.టి. కంపెనీల వ్యాపారంలో అధిక భాగం అమెరికా కంపెనీలకు తరిఫీదు అయిన ఉద్యోగులను సరఫరా చేయడమే. వీరు ఆధునిక “జాబర్లు” కాదా! అంతేనా ఈ మధ్య ఔట్ సోర్సింగ్ అనే కొత్త పదం, అది వుండాలని ఇండియా, పోవాలని అమెరికా ప్రభుత్వం వివాదపడుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో కార్మిక చట్టాలు కాలదన్ని చొకగా మహిళా కార్మికులను దోచుకునేందుకు బీడీ కంపెనీల యజమానులు పని ఇంటికి ఇచ్చేవారు. “హోమ్ వర్కర్” అనేవారు. బీడీ కంపెనీలు జిల్లాలో “ఔట్ వర్క్” చేయిస్తే, ఐ.టి. కంపెనీలు దేశం మార్చి ఇస్తున్నాయి. ఆనాటి మేస్త్రీలే ఈనాటి నారాయణ మూర్తులు, రామలింగ రాజులు!! చరిత్ర చక్రం ఎలా తిరుగుతోందో చూడండి.

జీవితాన్ని మెరుగు పరచుకునేందుకు యజమానులకు విజ్ఞప్తి చేయాలనుకుంటే, వారి భాష వేరు. యజమానులు ఎక్కడో, మధ్యవర్తిలో, మేనేజర్లో వుండేవారు. మేనేజర్లు తెల్ల వారే.

ఇదేదో తెల్లవారి పెత్తనం సాగే పెట్టుబడు

ల కథ అనుకునేరు. తెల్లవారి పెట్టుబడి పాత బెంగాల్ రాష్ట్రంలో కేంద్రీకృతమై వుండేది. అస్సాం టీ తోటలలోనే గాక, జూట్ పరిశ్రమ లో సహితం వారిదే పై చేయి. అయితే కాటన్ (ప్రత్తి) టెక్స్టైల్ పరిశ్రమ ముడిసరుకు లభ్యమయ్యే బొంబాయి రాష్ట్రంలో కేంద్రీకృత మైంది. ఇందులో ప్రధాన పెట్టుబడి భారతీ యుల చేతుల్లో వుండేది. కార్మికులను చేర్చుకోడంలో వీరూ ఏజంట్లు మీదే ఆధార పడేవారు. వారు రిక్రూట్ మెంట్ ఏజంట్లే కాదు. ఉత్పత్తిలోనూ కార్మికుల మీద అజమాయిషీ చేసేవారు. అజమాయిషీ సులభతరంగా సాగేందుకు తమతమ గ్రామాల నుండి, తమ తమ కులాల నుండి తీసుకొచ్చే వారు. జీతం వీరే నిర్ణయించే వారు. పని ఇచ్చినందుకు జీతం లో కమిషన్ తీసుకునే వారు. (ఇది ఈనాటికీ వ్యవసాయ రంగంలో వుంది గదా! ‘జాబర్లు’ కార్మికుల జీతాల నుండే కమిషన్ తీసుకునేవారు. అవి పరిశ్రమ ప్రారంభపు రోజులు. భూస్వామిక సంస్కృతి విలయతాండవం చేసే రోజులు. కార్మికులు “జాబర్”కు కోపం తెప్పిస్తే ఉపాధి పోతుందని, అతని కనుసన్నల్లో మెలిగేవారు. ఆనాటి బొంబాయిలో ఒకే గదిలో మూడు నాలుగు కుటుంబాలు వుండేవి. పురుడు, వుణ్యాలు నహితం అదే గదిలో జరుగుతుండేవి. కార్మికులను శిక్షించే అధికారం ఇక్కడా యజమానులదే. అడివి కాదుగనుక, బాణాలు వాడే వారు కాదు కాని ఇతర పద్ధతులన్ని అమలు జరిపే వారు.

మేధావుల కృషి

నీరు పల్లానికే ప్రవహిస్తుంది. ఎన్ని అవరోధాలు ఎదురైనా కార్మికవర్గం ఒకటై తీరుతుంది. అజ్ఞానమో, కుల-మత విభజనో, భ్రమలో దానిని కొంత ఆలస్యం చేయగలవు అసలు పరిణామాన్ని ఆపలేవు. ఈ కార్మికుల

విషయంలోనూ అంతే జరిగింది.

వలస కార్మికుల స్థితిని, తోటల, ఫ్యాక్టరీల స్థితిగతులతో బాధపడిన అనేక మంది మేధావులు, మానవతా దృక్పథంతో వీరి పరిస్థితులను అధికారుల దృష్టికి తెచ్చే ప్రయత్నం చేశారు. తాగుడు వంటి దురలవాట్లు, నిరక్షరాస్యత, పొదుపరి తనం లేక పోవడమే వీరి కష్టాలకు కారణమని భావించేవారు. తాగుడు మాన్పించేందుకు, చదువు నేర్పేందుకు, పొదుపు వంటి అలవాట్లు నేర్పేందుకు ప్రయత్నించారు. వీరి పరిస్థితులను వివరిస్తూ వత్రికలలో రాసేవారు. కార్మికులను సంఘటిత పరచే ప్రారంభ ప్రయత్నాలకు పూనుకున్నారు. ఈ ప్రయత్నాలను మించి కార్మికులు ఒకే పరిశ్రమలో డిపార్టుమెంటు వారిగా, ఫ్యాక్టరీల వారిగా, ప్రాంతాల వారిగా ఎక్కడికక్కడ చెల్లా చెదరుగా పోరాటాలు చేసేవారు, తాత్కాలిక ఉపశమనాలు పొంది గాని, ఓడిపోయిగాని ఇవి ముగింపుకు వచ్చేవి.

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం- పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహం

ఈ సమయంలో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం వచ్చిపడింది. నాటి వరకు దేశ పారిశ్రామికీకరణను వ్యతిరేకించిన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం యుద్ధ అవసరాల కోసం భారతీయ పరిశ్రమాధిపతులను ప్రోత్సహించింది. ఒక్క జాతీయ విప్లవకారులు, సాయుధ పోరాట వీరులు తప్ప మిగతా మేధావి, పారిశ్రామిక, భూస్వామిక శక్తులన్నీ (గాంధీజితో సహా) యుద్ధ ప్రయత్నాలలో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి తోడ్పడమూ ఇందుకు కారణం కావచ్చు. 1900 సంవత్సరంలో రు.36 కోట్ల పెట్టుబడితో 1360 జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీలు వుండేవి. 1907 నాటికి పెట్టుబడి 50 కోట్లు కాగా, యుద్ధ సమయంలో రు.72 కోట్లకు పెరిగింది. 12 ఏండ్లలో రెట్టింపు అయింది. యుద్ధకాలంలో రు.106 కోట్లు అంటే 2 సంవత్సరాలలో 150% అయింది. 1914-18 మధ్య యుద్ధ సమయంలో ఒక్క కాటన్ టెక్స్టైల్స్ కార్మికులు 282 వేల మంది యుద్ధం ముగిసే సమయానికి 306 వేలు అయినారు. ఇలా జూబ్, రైల్వేల వాటి లోనూ కార్మికుల సంఖ్య పెరిగింది. యజమానుల లాభాలు 200 % పెరిగాయి. కాని ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. సరాసరి పెరుగుదల 75 % పైగా వుండగా, యుద్ధ బోనస్ తో కలిపినా కార్మికుల

జీతాలు 35-40 % మించి పెరగలేదు.

కార్మికుల సంఖ్య పెరిగినా నివాస వసతులు పెరగక కార్మికుల జీవన పరిస్థితులు మరింత దుర్భరంగా మారాయి. యుద్ధం ముగిసింది. యుద్ధ కాలంలో సహాయపడిన పారిశ్రామిక వేత్తలు ఇండస్ట్రియల్ కమిషన్ వంటి వాటిని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసేలాగ ఒప్పించగలిగారు. తమ అవకాశాలను బాగ పెంచుకున్నారు. యుద్ధావసరాల కోసం ఫ్యాక్టరీలు 3 షిఫ్టులు గూడ పని చేసాయి. యుద్ధం ముగిసేసరికి ఎక్కువగా ఉపయోగించిన యంత్రాలకు పనిలేకుండా పోయాయి. యుద్ధ కోసం ఏర్పడిన 'మార్కెట్' సహితం పోయింది. యజమానులు రిట్రెంచ్ మెంట్ కు పూనుకున్నారు.

యుద్ధ కాలంలో ధరల పెరుగుదలకు పరిహారంగా 'యుద్ధ బోనస్'గా ఇచ్చేవారు. పేరు యుద్ధ బోనస్. కాని అది ధరల పెరుగుదలకు పరిహారం. యుద్ధం అయిపోయింది యుద్ధ బోనస్ ఇవ్వనవసరం లేదని యజమానులు బోనస్ కోత పెట్టారు. ధరలు తగ్గనందున బోనస్ కొనసాగించాలని కార్మికవర్గం కోరింది.

ఈ విస్తారమైన దేశంలో చెల్లాచెదరుగా, ద్వీపకల్పాల లాగా పెరిగిన పారిశ్రామిక కేంద్రాలన్నిటా రిట్రెంచ్ మెంటూ, బోనస్ కోత కార్మికులందరినీ ఒకే వేదిక మీదికి రాక తప్పని పరిస్థితి ఏర్పడింది. కుల, మత, ప్రాంతాలకు అతీతంగా కార్మికవర్గం సంఘటిత పడే అవసరం ఏర్పడింది.

ఐఎల్ ఓ ఏర్పాటు

దీనికితోడు యుద్ధం అంతర్జాతీయ పరిస్థితులలోనూ మార్పు తెచ్చింది. ప్రపంచ మార్కెట్ కోసం, అందుకోసం దేశాల మీద పెత్తనానికి సామ్రాజ్యవాద దేశాల మధ్య జరిగిన పోరే మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం. సామ్రాజ్యవాదుల మధ్య యుద్ధం పెట్టుబడి దారీ విధానపు బలంకాదు. అది వారి బలహీనత. పెట్టుబడిదారీ విధానపు చరమదశ. అలాంటి దశలో సామ్రాజ్యవాద దేశాల మధ్య ఘర్షణను, కార్మికవర్గం తనకు అనుకూలంగా మార్చుకొని, సోషలిస్టు విప్లవం జయప్రదం చేయాలని లెనిన్ పిలుపు నిచ్చారు. రష్యాలో జారిస్ట్ నియంతృత్వాన్ని కూలద్రోసి, కార్మికవర్గ రాజ్యం ఏర్పాటు. ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ వర్గం ప్రపంచ మార్కెట్లో ఆరవవంతు కోల్పోయింది. ఒక ప్రత్యామ్నాయ అభివృద్ధి మార్గం ప్రపంచం

ముందు ఆవిష్కరణ అయింది.

తమ మధ్య ఘర్షణలను నివారించి, రష్యాలో లాగా కార్మికవర్గ రాజ్యాలు ఏర్పడకుండా చూడాలని సామ్రాజ్యవాదం ఒక ప్రపంచ వేదికను- లీగ్ ఆఫ్ నేషన్స్ ను ఏర్పాటు చేసుకుంది. అంతవరకు యంత్రం లో మరొక యంత్రంగా కార్మికుని చూచే వైఖరి, కార్మిక సమ్మెలకే గాక, తిరుగుబాట్లకు కార్మిక వర్గ రాజ్య ఏర్పాటుకు దారి తీస్తుందనే అనుభవం కూడా వారికుంది.

ఈ పరిస్థితిని నివారించాలంటే, కార్మిక వర్గానికి కొన్ని సౌకర్యాలు ఇవ్వక తప్పని పరిస్థితిని గుర్తించారు. కొద్ది పాటి సౌకర్యాలు కలిగించడం ద్వారా తిరుగుబాట్లకు మూలమైన వర్గ దృక్పథం స్థానే, సౌకర్యాల కోసం మాత్రమే పోరాడే "ఆర్థిక తత్వం" వైపు మళ్లించే సైద్ధాంతిక దాడి ప్రారంభించారు. అందుకు సాధనంగా అంతర్జాతీయ కార్మికవర్గ సంస్థ (ఐ.ఎల్.ఓ.)ను ఏర్పాటు చేశారు.

లీగ్ ఆఫ్ నేషన్స్ లో బలం కోసం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం భారతదేశానికి ప్రత్యేకంగా సభ్యత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఫలితంగా ఐఎల్ ఓ లో కూడ భారత దేశానికి ప్రత్యేక స్థానం వచ్చింది. ఈ దేశానికి ఆ సంస్థలో ఎవరు ప్రాతినిధ్యం వహించాలనేది ఒక సమస్య అయింది. ఐఎల్ ఓ నిబంధనల ప్రకారం దేశం లో గుర్తింపబడిన సంఘం పేర్కొన్న వారే ప్రాతినిధ్యం వహించాలి. అలా లేనప్పుడు ప్రభుత్వం నియమించిన వారే ప్రాతినిధి జేతారు. 1920ల నాటికి వంద లాది బ్రేడ్ యూనియన్లు ఏర్పడ్డాయి. కాని వాటికి ప్రభుత్వ గుర్తింపు లేదు. (ఆనాటికి బ్రేడ్ యూనియన్ చట్టం లేదు) దేశ వ్యాపితంగా ఒకే వేదిక లేదు. ఫలితంగా ఐఎల్ ఓ ప్రాతినిధిని సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వమే నిర్ణయించదలచుకుంది. కార్మికవర్గ అనేక పోరాటాలలో బాలగంగా ధర్ తిలక్ చేదోడుగా వున్నారు. సామ్రాజ్య వాదం పట్ల గట్టి వ్యతిరేకి. ఆయనే తమకు ప్రాతినిధ్యం వహించాలని కార్మికులు కోరారు. ప్రభుత్వం యం.ఎన్.జోషీని నియమించాలని నిర్ణయించింది. ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని ఓడించాలంటే ఒకే వేదికపైకి రావాలని కార్మికవర్గం భావించింది. రిట్రెంచ్ మెంట్, యుద్ధ బోనస్ సమస్యల తో దేశవ్యాపిత వేదిక ఏర్పడేందుకు భౌతిక పరిస్థితి ఏర్పడగా, ఐఎల్ ఓ ప్రాతినిధ్య సమస్య ఒక తక్షణ కారణమై భారత కార్మికవర్గ ఐక్య వేదికగా ఎ.ఐ.టి.యు.సి. ఏర్పడింది.

కాంట్రాక్టు కార్మిక చట్టం ఏం చేస్తోంది?

మన దేశంలో ఎన్నో సంవత్సరాల పోరాటాల ఫలితంగా 1970లో కాంట్రాక్టు కార్మికుల (రెగ్యులేషన్ మరియు అబాలిషన్) చట్టం వచ్చింది, ఏడు అధ్యాయాలు 35 సెక్షన్లు దీన్నో ఉన్నా, ఇంతకాలం ఇది కాంట్రాక్టు కార్మిక వ్యవస్థ రద్దు (అబాలిషన్) కంటే నియంత్రణ (రెగ్యులేషన్) పైనే ప్రధానంగా కేంద్రీకరించింది.

ఈ చట్టానికి సెక్షన్ 10 గుండె కాయ వంటిది. ఒక పరిశ్రమ, వ్యాపారం, ఉత్పత్తి రంగాల్లో చేసే ఫలానా పని ప్రధాన పనితో ముడిపడి ఉన్నదా? పరిశీలన చేయాలని, వాటిలో జరిగే ఆ పని ఎక్కువ రోజులు జరుగుతున్నదా చూడాలని, ప్రధానంగా ఆ పనిని ఆ పరిశ్రమలోగాని, అటువంటి ఇతర పరిశ్రమల్లో గానీ శాశ్వత ఉద్యోగులే చేస్తున్నారా? అని పరిశీలించాలని, ఆ పని చేయడానికి ఎక్కువగా శాశ్వత ఉద్యోగులే చేయాలా వంటి అంశాల్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని కాంట్రాక్టు లేబర్ అడ్వైజరీ బోర్డు సిఫార్సుపై ప్రభుత్వం ఆయా పరిశ్రమల్లో కాంట్రాక్టు పనిని రద్దు చేయాలని ఈ సెక్షన్ 10 పేర్కొంటున్నది.

విద్యుత్ వంపిణీలోగాని, నరసరాలోగానీ ఇప్పుడు కాంట్రాక్టు కార్మికులు చేసే పనులన్నీ సెక్షన్ 10 క్రిందికి వస్తాయి.

అయితే ఇక్కడ దుర్మార్గమైన విషయమేమంటే రాష్ట్రంలోని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 2003 మార్చిలో ఈ సెక్షన్ 10ని, అడ్వైజరీ బోర్డులను సవరించింది. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత వరకు అడ్వైజరీ బోర్డులు రద్దు అయిపోయాయి. ఇంత “మంచి” సవరణ చేసినందుకు బాబుగారిని వాజ్ పేయిగారు శభాష్ అని మెచ్చుకున్నారు. తాము ఇటువంటి సవరణ చేస్తామన్నారు. ఈ స్థానంలో చేసిన సవరణ ప్రకారం “కోర్ పని”లో కాంట్రాక్టు కార్మికులుండరు. ఈ చట్టంలో కీలకమైన మరో రెండు సెక్షన్లు 7

మరియు 12. ప్రతి ప్రధాన యజమాని (ప్రిన్సిపల్ ఎంప్లాయర్) ఈ సెక్షన్ 7 ప్రకారం రిజిస్టర్ చేసుకుని తీరాలి. అయితే విద్యుత్ సంస్థలు (డిస్కాంలు, ట్రాన్స్కో) ఈ సెక్షన్ను పూర్తిగా అతిక్రమించాయి. రాష్ట్రంలోని ఏ ఒక్క డి.ఇ గానీ, ఎస్.ఇ. గానీ, సి.ఎం.డి. గాని రిజిస్టర్ చేయించుకోలేదు. కనీసం ఈ సెక్షన్ అమలు జరిగేలా చూడగలిగా కార్మికులకు కొన్ని ప్రయోజనాలు కల్పించవచ్చు. రిజిస్టర్ చేయకుండా కాంట్రాక్టు కార్మికులను వినియోగించరాదు. అలా వినియోగించే వారిపై చట్ట ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవచ్చు. దీనిపై మనం కార్మిక శాఖ అధికార్లను వత్తిడి చేయాలి.

ఇటువంటి ప్రాధాన్యత ఉన్న సెక్షన్ -12. దీని క్రింద ప్రతి కాంట్రాక్టరు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలి. “రిజిస్ట్రేషన్ చేయించకుండా కాంట్రాక్టు కార్మికులతో పని చేయించుకోవటం ఏ రోజుకారోజు చట్టాన్ని అతిక్రమించడమే. ఆ విధంగా చేయటం చట్ట ప్రకారం నేరం” అని 1978లో ఢిల్లీ హైకోర్టు పేర్కొంది. డిస్కాంలలోని అత్యధిక మంది కాంట్రాక్టర్లు రిజిస్ట్రేషన్ లేనివారే. ప్రాసిక్యూషన్ నోటీసులు పంపలేనంత “పవర్” ఫుల్ వారో, లేక పంపలేనంత బలహీనంగా కార్మిక శాఖ ఉందో మనం తేల్చుకోవాలి.

సెక్షన్ 7 క్రింద రిజిస్టర్ చేసుకుంటే లేదా మనం చేయించగలిగితే ఆ సంస్థ (డిస్కాం గాని, ట్రాన్స్కోగాని) రూల్ 18.2(బి) ప్రకారం ఎందరు కార్మికుల్ని వనిలో పెట్టుకుంటారో రిజిస్ట్రేషన్ సమయంలోనే ప్రిన్సిపల్ ఎంప్లాయర్ పేర్కొనాలి. దానికి మించి ఏ రోజు ఉండటానికి వీలేదు. రూల్ (25.2.ii) అంటే దీనివల్ల కేవలం 33/11 కెవి సబ్ స్టేషన్లకు మాత్రం రిజిస్టర్ చేయించుకుని డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో కె2-అగ్రిమెంట్లు, ఎల్.ఎస్. అగ్రిమెంట్లు వంటివి అమలు చేయడానికి డిస్కాం అధికార్లకు అవకాశం ఉండదు. డిస్కాంలలో జరిగే దోపిడీలో

ఇదే ప్రధానమైంది.

అన్ని జిల్లాల్లో విద్యుత్ అధికారులు కాంట్రాక్టు కార్మికులకు తమకు ఏమి నంబంధం లేదని, వారి వేతనాల విషయం కాంట్రాక్టర్లతో మాట్లాడుకొమ్మని బుకాయిస్తున్నారు. కాంట్రాక్టు కార్మిక చట్టంలోని సెక్షన్ 21.4 ప్రకారం కాంట్రాక్టర్లు వేతనాలు సక్రమంగా చెల్లించకపోతే ప్రధాన యజమానిదే ఆ బాధ్యత అని స్పష్టంగా వ్రాశారు. కాంట్రాక్టు కార్మిక చట్టం, దాని రూల్స్ను సరిగా చదివి అవన్నీ అమలు జరిగేలా పోరాడగలిగితే వున్నంతలో కార్మికులకు ఉపయోగం కల్పించవచ్చు. సెక్షన్ 21 ప్రకారం ప్రిన్సిపల్ ఎంప్లాయర్ తన ప్రతినిధి సమక్షంలో జీతాలు చెల్లించేలా చూడాలని వ్రాశారు. రూల్ 72,73 లో దీని ఆవరేషన్ ఏ విధంగా ఉండాలో స్పష్టీకరించబడ్డది.

ఈ విషయంలో అన్నిటికంటే ప్రధానమైంది రూల్ 25.2. V(ఎ). “కాంట్రాక్టరు నియమించిన కార్మికులు, నేరుగా ప్రధాన యజమానిచే నియమించబడ్డ కార్మికులతో సమానమైన పని చేస్తూంటే వారి వేతనాలు, శెలవులు, పనిగంటలు, ఇతర సర్వీసు కండిషన్లు ప్రిన్సిపల్ ఎంప్లాయర్ యొక్క రెగ్యులర్ ఉద్యోగులతో సమానంగా ఉండాలి” అని వ్రాయబడి ఉంది.

దీన్ని ఉపయోగించుకుని ఐ.డి. యాక్ట్లోని 33సి(2) క్రింద లేబర్ కోర్టులో కేసులు వేయటం ద్వారా డిస్కాంలు, ట్రాన్స్కోపై యుద్ధం ప్రారంభించవల్సి యున్నది.

కాంట్రాక్టు కార్మిక చట్టంలో ఇతర ఎన్నో అంశాలు మనం ఉపయోగం పెట్టుకునేవి ఉన్నాయి. అయితే పైన పేర్కొన్నవి చాలా కీలకమైనవి. అవి ఉపయోగపడాలన్నా వటిష్టమౌన ఉద్యమం లేనిదే సాధ్యం కాదు. ఇది మనకు అనుభవ పూర్వకంగా తెలుస్తున్న విషయం.

బడాయి కబుర్లు- నిరుద్యోగ భూతం

ఇది ఎన్నికల తరుణం. కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్న బి.జె.పి., టి.డి.పి పార్టీలు ఓట్ల వేటకు తమ గాలాలను సిద్ధం చేసుకుంటున్నాయి. ఇప్పటికే ముందస్తు వరాలతో నోరూరిస్తున్నారు. వేరొకవైపు అప్పిచ్చిన వాడికి నమ్మకం పోకుండా ఉండేందుకు (ప్రపంచబ్యాంకుకు) ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ సంస్కరణలు అగవని చెప్తునే ఈ వరాల వర్షం కురిపిస్తున్నారు. సంస్కరణలంటే ఏమిటో గత పది సంవత్సరాల అనుభవం చెప్తున్నది..

■ 1990కి ముందు జాతీయోత్పత్తి లో 50శాతాన్ని కార్మికులు వేతనంగా పొందే వారు. సంస్కరణల పర్వంలో అది 48 శాతానికి పడిపోయింది. ప్రైవేట్ పరిశ్రమలో ఇది మరీ దారుణంగా ఉంది. 1994లో 43 శాతంగా ఉన్నవి 2000 సంవత్సరం వచ్చేసరికి తాము చేసిన ఉత్పత్తిలో కేవలం 36.03 శాతం మాత్రమే వేతనంగా పొందుతున్నారు.

■ చైనాలో 1978లో జాతీయోత్పత్తి లో 57 శాతాన్ని కార్మికులు పొందేవారు. 1995 వచ్చే సరికి ఇది 61 శాతానికి పెరిగింది. అభివృద్ధి చెందిన పశ్చిమ దేశాల్లో 1978లో జాతీయోత్పత్తిలో 60% పొందే కార్మికులు నేడు 80% పొందుతున్నారు.

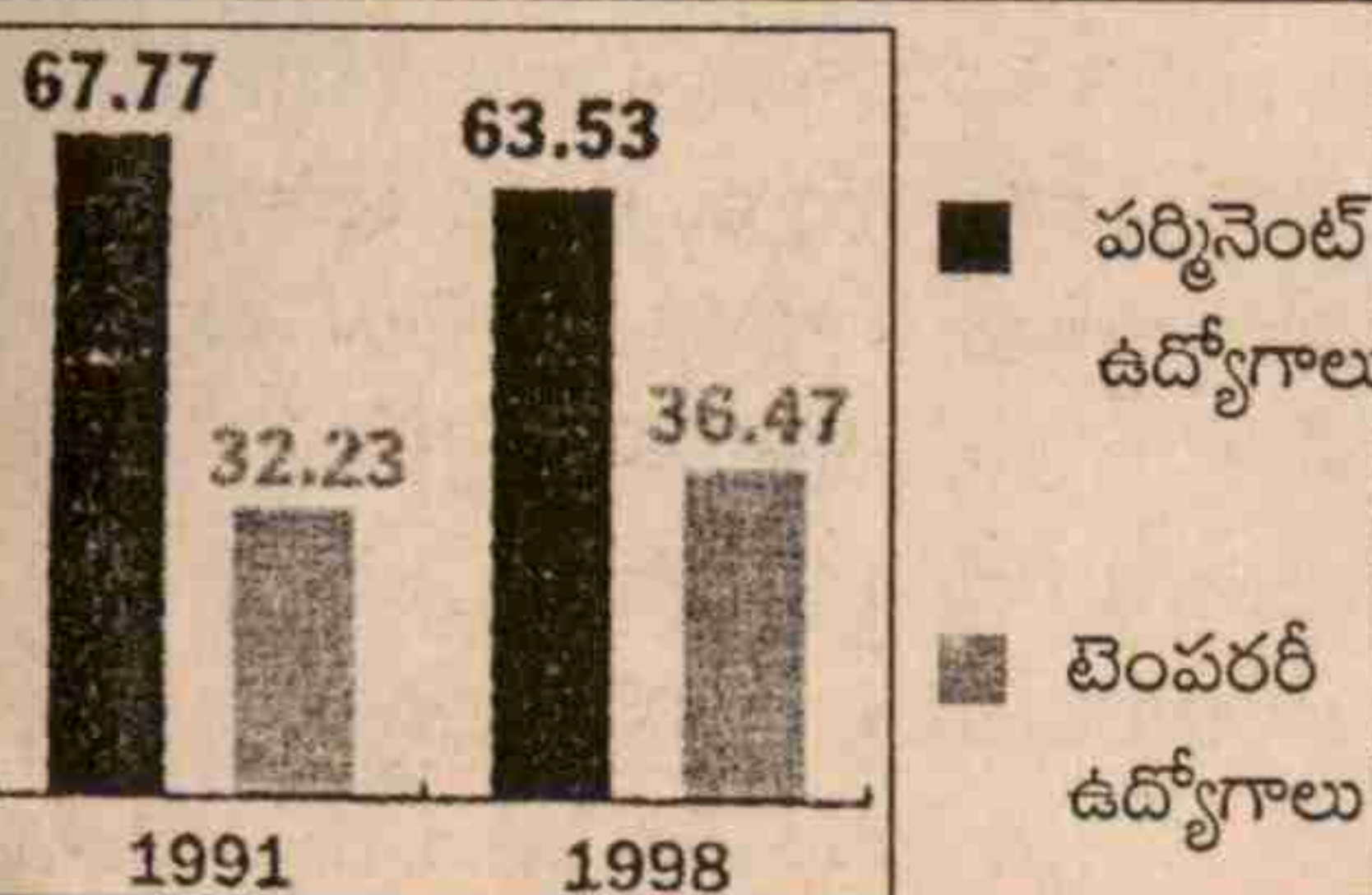
■ 2000-2002 మధ్య కాలంలో 84 లక్షల ఉద్యోగాలు కల్పించబడినవని ప్లానింగ్ కమిషన్ చెప్తోంది. ఇదే విషయాన్ని బడాయిగా కేంద్ర ప్రభుత్వము డప్పు కొట్టు కుంటోంది. 1994-2000 మధ్య కాలంలో 210 లక్షల ఉద్యోగాలు కల్పించామని అంటున్నారు. కానీ ఇంకా 270 లక్షల మంది

నిరుద్యోగంతో మ్రగ్గుతునే ఉన్నారు. ఈ 210 లక్షల ఉద్యోగాలు నాసీరకమైనవి, ఉద్యోగ భద్రత లేనివి. కనీసవసరాలైన తిండి, బట్ట, ఇల్లు వగైరాలు కూడా వీటి వల్ల అతి కష్టంగానైనా తీరటం లేదు. ఇవన్నీ అసంఘటిత రంగం లోనే కల్పించబడ్డాయి.

1980వ దశకం లో కంపెనీ ల యాజమానులు రిటైర్మెంట్ మెంట్లు, లే-ఆఫ్లు వగైరా పద్ధతుల ద్వారా 227 లక్షల మందిని ఉద్యోగాల నుండి వెళ్ళగొట్టారు. ఈ సంస్కరణల కాలంలో ఇలా వెళ్ళగొట్టబడిన వారి సంఖ్య 250 లక్షలకు పెరిగింది. 2012 నాటికి 800 లక్షల మంది పని చేసేందుకు అదనంగా వస్తారని ప్లానింగ్ కమిషన్ అంచ నా వేసింది. ఇప్పుడు డప్పు కొట్టుకుంటున్న 8శాతం వార్షికాభివృద్ధి కొనసాగిందను కున్నా అప్పటికి 480 లక్షల మంది నిరుద్యోగులుగా ఉంటారని ప్లానింగ్ కమిషన్ చెప్పింది.

■ బిజినెస్వరల్డ్ సాక్షిత్వంతో

తగ్గుతున్న పర్సినెంట్ ఉద్యోగాలు

తగ్గుతున్న సంఘటితరంగ ఉద్యోగాలు

	సంఘటిత రంగం	అసంఘటిత రంగం
1988-1994 మధ్య	3.56	96.44
1994-2000 మధ్య	3.51	96.49

దేశంలో బాగా అభివృద్ధి చెందిన పెద్ద పరిశ్రమల అధిపత్యం పెరిగిపోతున్నది. కానీ చిన్న పరిశ్రమలు ఆ పోటీకి నిలవలేక కృశించి పోతున్నాయి. క్రమంగా ఈ చిన్న సంస్థలు పెద్ద పారిశ్రామిక సంస్థలకు, కార్మిక శ్రమశక్తిని అద్దెకిచ్చే స్థాయికి దిగజారుబడుతున్నాయి.

- ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త సైమన్ కుజ్నెట్స్.

సంఘటిత, అసంఘటిత జీతాల తారతమ్యం :

■ అతని పేరు దినేష్. పంజాబ్ లో పటాన్ కోటా నివాసి. తండ్రి కాంట్రాక్టర్. నెలకు 10వేల సంపాదన పరుడు. సహారాన్ పూర్ లో ఐటిఐ వెల్డర్ గా చేసి 1996లో గుర్గాంవ్ లోని హీరోహోండా కంపెనీలో ఉద్యోగం పొందాడు. 2,200 రూపాయల ప్రారంభ జీతంతో ప్రవేశించిన అతను 7 సం॥ల తరువాత నెలకు రూ.10,000 ల జీతం, ఇన్సెంటివ్లు వగైరా ఇతర సౌకర్యాల ద్వారా నెలకు 12 నుండి రు.14 వేల లకు అదనంగా పొందుతున్నాడు.

■ పటేల్ ఇతని పేరు. గుజరాత్ నివాసి. తండ్రి సాధారణ వ్యవసాయదారుడు. ఇతను కూడా దినేష్ లాగానే ఐటిఐ చేసాడు. కానీ ఇతను చిన్న కంపెనీలో ఉద్యోగం సంపాదించాడు. ఈ కంపెనీ హిందూస్థాన్ లీవర్ వారికి అవుట్ సోర్సింగ్ గా ఉంటున్నది. ప్లాస్టిక్ ట్యూబ్ లలో పెప్సోడెంట్, కోజివ్ పేస్టులను నింపటం ఈ కంపెనీ పని. ఇతని జీతం రు.1800లతో ప్రారంభమై 5 సంవత్సరాల తరువాత ఇప్పుడు కేవలం రు.3200 మాత్రమే. కారణం అది చిన్న ప్రైవేట్ కంపెనీ. ఇతను తన దైనందిన అవసరాలకు కూడా తన అన్నగారి ఆర్థిక సహాయంపై ఆధారపడి వున్నాడు.

హుకుంపేట గిరిజనులపై దమనకాండ

విశాఖ బ్రెబల్ ఏరియా హుకుంపేట మండలంలో 988 మంది గిరిజనులు 2003 నవంబర్లో, 2004 ఫిబ్రవరిలో ఇళ్ళ స్థలాలు, పట్టాలు కోరుతూ ఎమ్మార్వోకు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. కానీ వారికి స్థలాలు ఇవ్వలేదు. కూలీ పనులు చేసుకుంటున్న గిరిజనులు మండల కేంద్రం హుకుంపేటలో ప్రభుత్వం స్థలంలో గుడిసెలు వేసుకున్నారు.

2004 ఫిబ్రవరి 23న అధికారులు, ఇద్దరు ఎస్సెలు, 50 మంది కానిస్టేబుళ్ళు మష్టిలో వచ్చారు. వారు గిరిజనులు వేసుకున్న గుడిసెలను ధ్వంసం చేశారు. అన్యాయం అన్న వారిని చితకొట్టారు. లారీచార్జీ చేశారు. నోటికొచ్చినట్లు తిట్టారు. మగ పోలీసులు మహిళల మర్మావయాలపై పొడిచారు. తుపాకీ కాల్పులు జరిపారు. పిల్లలపైబడి కొడుతూ వుంటే గిరిజన మహిళలు తిరగబడ్డారు.

పోలీస్ స్టేషన్లో రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యురాలు ధనలక్ష్మిని, కొన్ని సభ్యులు సూర్యనారాయణను లారీలతో చితకొట్టారు. నోటికొచ్చినట్లు తిట్టారు. మహిళ అయిన ధనలక్ష్మిని మగపోలీసులు కొట్టుకుంటూ పోలీస్ స్టేషన్కు తీసుకెళ్ళారు. పాడేరు సిఐటియు ఆఫీసులో ఉన్న ఎం.వి.ఎస్.శర్మ గారిని మాట్లాడాలని పోలీస్ స్టేషన్కు పిలిపించారు. నడిరోడ్డు మీద ఒక పోలీసు ఎం.వి.ఎస్.శర్మ గారిని చెప్పుతో కొట్టాడు. ఆ కానిస్టేబుల్పై శర్మగారు పోలీస్ స్టేషన్లో ఫిర్యాదు చేశారు. ఆ ఫిర్యాదును వారు తీసుకోలేదు. శర్మగారిని పోలీస్ స్టేషన్లో

నిర్బంధించారు. గత నవంబర్లో ఈ గిరిజన ప్రాంతంలో 700 కి.మీ. పాదయాత్ర చేసి గిరిజనుల సమస్యలను అధ్యయనం చేసి వెల్లడించిన ప్రతిష్ట కల్గిన వ్యక్తి శర్మగారు. అటువంటి వ్యక్తిని అ వ వ నా నిం చి దౌర్జన్యము చేయటమే గాక వారితోపాటు 11 మంది పై తప్పుడు కేసులు బనాయించారు.

24వ తేదీన జి.కోటేశ్వరరావును పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. చావ బదుతూ, రోడ్డుపై ఈడ్చుకుంటూ లాక్కెళ్ళారు. ఎన్కౌంటర్ చేసి కాల్చివేస్తామన్నారు. ఈ ఘోరకలికి భీతిల్లి ఆ ప్రాంత ప్రజలు ఇళ్ళలోకి వెళ్ళి తలుపులు మూసు కున్నారు. అక్రమంగా అరెస్టు చేసిన వారిని కోర్టుకు హాజరుపర్చ లేదు. శరీరం మొత్తం రక్తసిక్తమైన కోటేశ్వర రావును కనీసం హాస్పిటల్కి తీసుకువెళ్ళలేదు.

7గురితో కూడిన ఆలిండియా లాయర్స్ యూనియన్ బృందం 25వ తేదీన ఈ సమస్యపై హుకుంపేటలో నిజనిర్ధారణ జరిపింది. బాధితులను, అధికారులను, పోలీసులను విచారించింది. ఈ భూమిని గిరిజనేతరుల నుండి కొన్నట్లు ఎమ్మార్వో లాయర్ల బృందానికి తెలిపారు. 1/70 చట్టం ప్రకారం ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో గిరిజనేతరులకు భూమిపై హక్కులుండవు. కానీ గిరిజనేతరులకు 2000 సం॥లో నష్టపరిహారం కూడా

■ ఎ.అజయ్ శర్మ

విశాఖ జిల్లా సిఐటియు ప్రధాన కార్యదర్శి

చెల్లించారు. నిబంధనలను అతిక్రమించి, అమానుషంగా వ్యవహరించిన పోలీసులపై చర్యలు తీసుకోవాలి. అడవి పుత్రులు గిరిజనులకు వారి భూమిని వారికి అప్పగించాలి.

విశాఖ నడిబొడ్డులో కోట్లాది రూపాయల విలువ చేసే స్థలాల్ని ఎల్&టికి ప్రభుత్వం కారుచౌకగా ధారాదత్తం చేసింది. కానీ అదే ప్రభుత్వం గిరిజన ప్రాంతంలో వారి భూమిని వారికి ఇళ్ళ స్థలాలుగా కేటాయించి ఇవ్వడానికి నిరాకరించి నిర్బంధానికి పూనుకుంది. మరోవైపు ఎన్నికల వరాలుగా ఇళ్ళ స్థలాలు, పట్టాలు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రి ఊదర ప్రచారం చేస్తున్నారు. కానీ గిరిజనులపైన, ఉద్యమకారులపైన హింస కాండ జరుపుతున్నారు. ఇది ఈ ప్రభుత్వ పక్షపాత వైఖరికి, కపటత్వానికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనంగా ఉంది.

భద్రాచలం మండలం నల్లకుంట ఆశ్రమ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయురాలు అదే పాఠశాలలో 5వ తరగతి చదువుకొనే నూపా రోజాను తన స్వంత పనికి వినియోగించుకుంటూ వెట్టి చాకిరి చేయిస్తోంది. పైగా ఆ పాపను ఆశ్రమ పాఠశాల నుండి హైదరాబాదు తీసుకు వెళ్లి అక్కడ పని చేయించుకోవటాన్ని సహించలేక జి.రామ చంద్రయ్య అనే ఎస్.జి.బి.టి ఉపాధ్యాయుడు భద్రాచలం ప్రాజెక్టు అధికారికి ఫిర్యాదు చేస్తే తప్పు చేసిన వార్ని వదిలి కంప్లయింట్లు చేసిన జి.రామ చంద్రయ్య గారినే

విద్యకు బదులు వెట్టి

సస్పెండుచేసి, దర్యాప్తుకు ఆదేశించటం అత్యంత దారుణ చర్య. పైగా ఆ పసిపాపకు చదువు కోవాలని ఉన్నా, హాజరీ సరిగా లేదనే వంకతో టి.సి. ఇచ్చేశారు.

ఈ గిరిజన ఆశ్రమ పాఠశాలలో ఎటు వంటి కనీస సౌకర్యాలూ లేవు. పాఠశాలలో విద్యుత్ మోటర్ పాడయింది. నీరు దూరంగా ఉన్న బోర్లనుండి తెచ్చు కోవలసివస్తోంది. కనీసం అన్నం తినడానికి

అందరికీ సరిపోయే ప్లేట్లు కూడా లేవు. నీరు త్రాగే గ్లాసులు కూడా లేవు. విద్యార్థులకు కప్పుకునేందుకు దుప్పట్లు లేవు. తగినన్ని స్నానమ గదులు, మరుగుదొడ్లుకూడా లేవు. ఇవన్నీ ప్రాజెక్టు అధికారికి కన్పించక పోవడం విడ్డూరం.

ఇదే కాలంలో ముగ్గురు గిరిజన ఉపాధ్యాయులను కూడా అక్రమంగా సస్పెండు చేసినట్లు తెలియ వస్తోంది. ప్రాజెక్టు అధికారి నిరంకుశ చర్యకు వ్యతిరేకంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐక్య ఉపాధ్యాయ ఫేడరేషన్ నిరాహార దీక్ష జరిపింది.

పలాయన పర్వంలో ఉగ్రోగ్ర అమెరికా

ఇరాక్ లో అమెరికా సైనికులను హత్య చేస్తామన్న గోడరాతలను నలిపేస్తున్న అమెరికా సైనికుడు

చిప్పటికి ముప్పది ఏండ్ల క్రితం దుష్ట అమెరికా వియత్నాం గడ్డ నుండి తన సైన్యాలను వెనక్కు తీసుకుంది. 17 సం॥ల పాటు వియత్నాంపై దురాక్రమణ యుద్ధం జరిపి చివరకు అవమానంతో పారిపోయింది.

మళ్ళీ ఇప్పుడు అదే గతి ఇరాక్ దేశంలో అమెరికాకు పట్టింది. నెల రోజుల్లోనే ఇరాక్ లో గెలిచానని జబ్బులు చరుచుకుంది. కాని ఎనిమిది నెలలు గడిచినా అమెరికా గట్టెక్కు

లేదు. ఇరాక్ ప్రజలు గెరిల్లా దాడులు జరిపి అమెరికాను మూడు చెరువుల నీళ్ళు తాగిస్తున్నారు. రోజూ తన సైనికుల శవాలను విమానాల్లో తరలిస్తున్నది. బుడుగులో నుండి తనను ఒడ్డుకు తీయడని పొరుగు దేశాలను, ఐక్యరాజ్యసమితిని బతిమిలాడుతున్నది.

యుద్ధం చేయొద్దు అని అనేక దేశాలు, ఐరాస చెప్పినా వినిపించుకోలేదు. తోడు దొంగ టోనిబ్లెయర్ ను వెంటేసుకొని తల పొగరుతో ఇరాక్ మీద యుద్ధం చేసింది. ఇప్పుడేమో ఎటూ దిక్కుతోచక బుడుగులో నుండి తనను ఒడ్డు లాగమని పొరుగు దేశాలను, ఐక్యరాజ్యసమితిని బ్రతిమిలాడు తున్నది. ఈ ఏడాది నవంబరులో జరిగే అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో బుష్ నెగ్గాలంటే పరువుతో యుద్ధం ముగించాలి. దారి కనిపించటం లేదు. ఇక మిగిలింది పారిపోవటమే. వియత్నాం నుండి పారిపోయినట్లుగానే ఇరాక్ నుండి కూడా పారిపోవాలి. ప్రగల్భాల పర్వం, యుద్ధపర్వం ముగిసింది. ఇక మిగిలింది పలాయన పర్వమే!

యూరప్ నంతటినీ గడగడా వణికించిన నాజీనియంత హిట్లర్. 60 ఏళ్లనాడు పలాయనం చిత్తగించి విషం మింగిచచ్చాడు.

గుణపాఠం నేర్చుకోని వారికి అదే గతి తప్పదు.

పలాయన పర్వం

సరిగ్గా 60 ఏళ్ళ నాడు జర్మనీ నాజీ సైన్యం సోవియట్ యూనియన్ ను మింగుదామని లక్షల సైన్యంతో దాడి చేసింది. రాజధాని మాస్కో నగర పొలిమేరల దాకా ఉరుగులు పరుగుల మీద దండయాత్ర సాగింది. సోవియట్ సూర్యుడిని మింగుదామని ఎగిరి భంగపడింది. కార్మికుల కర్షకుల ఎర్రసైన్యం ఎదురు దాడులు చేయగా నాజీ సైనికులు జర్మనీ రాజధాని బెర్లిన్ దాకా పలాయనం చిత్తగించి మిత్రరాజ్యాల సేనల ముందు మోకరిల్లారు. ఇది 60 ఏళ్ల నాటి మాట.

దురాక్రమణ యుద్ధాల వారసత్వాన్ని జర్మనీ నుండి అమెరికా పుచ్చుకుంది.

50వ దశకంలో కొరియాపై యుద్ధం చేసి ఓడిపోయి సంధి చేసుకుంది. తిరిగి 60వ దశకంలో వియత్నాం గడ్డ మీద దురాక్రమణ యుద్ధం చేసి 70వ దశకంలో అవమానకరంగా పలాయనం చిత్తగించింది.

మరల మొన్న ఆఫ్ఘనిస్తాన్ పైన, నిన్న ఇరాక్ గడ్డ మీద మెరుపు యుద్ధాలు చేసి గెలిచానని ప్రగల్భాలు పలికింది.

గెలిచాను, యుద్ధం ముగిసింది అని లోకానికి చాటినప్పటి నుండి ఇరాక్ ప్రజల ప్రతిఘటన దాడుల్లో ప్రతి రోజూ పదుల సంఖ్యల్లో అమెరికా సైనికులు చచ్చి పోతున్నారు.

వెంషిస్తో చేసిన యుద్ధంలో గెలిచామనుకున్న అమెరికా మనుషులతో చేసే యుద్ధంలో అడుగడుగున తన సైనికులను మృత్యు రక్కసికి బలి ఇస్తున్నది.

తీరా ఇప్పుడు ఇంటా బయట వస్తున్న వత్తిడికి తట్టుకోలేక ఇరాక్ నుండి పలాయన మెట్లా అని తలబాదుకుంటున్నది.

ఇరాక్ బుడుగులో నుంచి తనను ఒడ్డుకు లాగమని దేశదేశాలను వేడుకుంటున్నది. ఐరాసను లెక్కచేయక పొగరుబోతు తనంతో ముందుకు సాగిన అమెరికా ఇప్పుడు ఐరాసను వేడుకుంటున్నది.

70వ దశకంలో వియత్నాం గడ్డ నుండి పలాయనం చిత్తగించినట్లుగానే 30 ఏళ్ల తర్వాత ఇరాక్ గడ్డ మీద అదే నాటకంలో చివరి అంకంలో వున్నది- సామ్రాజ్యవాద చరిత్ర పునరావృతమవుతున్నది.

ఐరాస గొంతు నులమకు

ఐరాసను గోచి చేసి
సిగ్గుబిళ్లగా మార్చావు
కొరియా యుద్ధం చేశావు
కొరివితో తలగోకావు
వేలమైళ్లు పసిఫిక్ దాటి
వియత్నాంపై విరుచుకపడ్డావ్
స్వంత జనాలే సిగ్గుతీయగా
పరాభవంతో పరుగులు తీశావ్
గ్రెనడా, చిలీలు కావు ఇరాక్
కాదసలే ఎల్ సాల్వడార్
బూచోడా బుష్నా
ఐరాస గొంతు నులమకు
ఇరాక్ గడ్డపై నీకు ఇంతే సంగతులు
హెర్ హిట్లర్ దారి నడవకు
కాదంటే సైనైడ్ గుళికే నీకు గతి

నిరాశలో కూరుకుపోయిన బిజెపి

ఊసరవెల్లి ఎలా అయితే పరిసరాల కను గుణంగా రంగులు మారుస్తూ వుంటుందో అలానే బిజెపి కూడా తన పాపిష్టి రాజకీయ అవకాశవాదానికి అనుగుణంగా వాదనలను మారుస్తున్నది. నేరమయ చరిత్ర వున్నదన్న ఆరోపణలను ఎదుర్కొంటున్న డి.పి. యాదవ్ ను పార్టీలో చేర్చకోవటాన్ని బిజెపి గట్టిగా సమర్థించుకొన్నది. తిరిగి అతని సభ్యత్వాన్ని ఉపసంహరించటాన్ని, అది కూడా అంతకు నాలుగురోజుల క్రితం తామే ఘనంగా ప్రసాదించిన సభ్యత్వాన్ని ఉపసంహరించు కొన్న చర్యను కూడా అంతే గట్టిగా సమర్థించు కొన్నది. ఇదంతా కూడా ఒకే వారంలో జరిగింది. బిజెపి ఒక మహాసముద్రం వంటిది. కొన్ని నదుల మురికి నీరు కేవలం శుద్ధి చేయటానికే దానిలోకి చేరుతుంటాయి అని తొలుత సమర్థించటం జరిగింది! అయితే సభ్యత్వ ఉపసంహరణ తరుణంలో మాత్రం వివాదం పుట్టించే ఇలాంటి అకవిత్వాన్ని చెప్ప లేదు. సమర్థించ వీలుగాని తమ చర్యను సమర్థించే ఆదుర్దాలో బిజెపి ప్రతినిధులు కొన్ని సత్యాలు విస్మరించారు. సముద్ర జలాలు త్రాగడానికి పనికిరావు. కనుక అవి దాహ ర్తిని తీర్చలేవు. ఒకవేళ బిజెపి గాని సముద్రం వంటిదైతే ప్రజలు తమ దాహాన్ని తీర్చుకోవటానికి వేరే చోట వెతకవలసి వుంటుంది.

నిరాశలో కూరుకుపోయిన బిజెపి ఈ ఎన్నికల తరుణంలో పలువురు కోరుతున్న రాజకీయ పార్టీగా తమను తాము చూపు కొనేందుకై ప్రతి ఒక్కరికీ పార్టీ తలుపులను తెరచివుంచింది. వివిధ రకాల వారినీ తమ లో చేర్చుకొనేందుకై అది బెదిరింపులకు, బుజ్జగింపులకు, ఎరలు విసరటానికి, అధికార బలంతో రక్షణ కల్పిస్తామంటూ అభయం ఇవ్వటానికి, కొనుగోళ్ళకూ సిద్ధపడుతున్నది. ఆరెస్సెస్, బిజెపిలను మేము తరచుగా కలియుగ రామభక్తులుగా వర్ణించటం జరిగింది. (కలియుగంలో ప్రతిదీ అంతకు ముందు జరిగినదానికి విరుద్ధంగా జరుగుతుందని చెప్తూ వుంటారు. హనుమంతుని వంటి రామభక్తులు అప్పటిలో చావుబ్రతుకుల్లో వున్న లక్ష్మణుని బతికిస్తే కలియుగ రామభక్తులు మాత్రం ఆరోగ్యంగా వున్న భరతుడిని చంపి వేస్తారు). నిజం చెప్పాలంటే ఆయారాం, గయారాంల పట్లే వాళ్ళకి భక్తిమెండు.

ఒకప్పుడు తారాపథంలో ఒక వెలుగు వెలిగి ప్రస్తుతం పనిలేకుండా కూర్చున్న సినీ తారలను ముందుగా ఆహ్వానించారు. ఖరీదైన శస్త్రచికిత్సలతో తమ మచ్చలను కప్పి పెట్టు కొన్న వారు బిజెపికి ఆకర్షణను కలిగించటానికి బదులు నిరాశనే మిగిల్చారు.

ఇహ ఆ తరువాత నేర చరితుల వంతు వచ్చింది. వీరి వెనుక అనామకులైన ముస్లిం నాయకులు వచ్చారు. వీరిలో చాలా మంది ఇంతకు ముందు అనేక పార్టీలు మారినవారు ఉన్నారు. రాజ్యసభ సీటు నాశించిన ద్రాక్షావల్లి ఇదంతా చేస్తున్నది! రాజ్యసభ సీటు కోసం తమ ఆత్మలను అమ్ముకునే వీరిని గురించి ఎవరైనా ఏమంటారు? మైనారిటీల సదస్సును కూడా అది నిర్వహిస్తుంటుంది. వారిపట్ల తాము సాగించిన అకృత్యాలకు క్షమాపణలు చెప్పటానికో లేక గుజరాత్ లో సంభవించిన దానికి విచారాన్ని వ్యక్తం చేయటానికో వారు ఈ సదస్సు ఏర్పాటు చేశారు. ఈ రకమైన బెదిరింపులతోనూ, భయ పెట్టడంతోనూ మైనారిటీ మతస్తుల ఓట్లను పొందాలని బిజెపి కోరుతున్నది.

చిత్తడి నేలలను వెదుకుతూ వలసపోయే పక్షులతో ఈ అవకాశవాదాన్ని చాలా మంది పోల్చి చెబుతున్నారు. బురదలోనే కదా కమలం బాగా వికసించేది.

వలసపోయే పక్షులతో పోల్చడం కన్నా మునిగిపోయే ఓడను విడిచిపెడుతున్న వారి తో పోల్చడం సరిగా వుంటుంది. జమ్మూ-కాశ్మీర్ లోని నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్, పాశ్వాన్ నాయకత్వంలోని లోక్ జనశక్తి పార్టీ, అజిత్ సింగ్ నేతృత్వంలోని లోక్ దళ్, చౌతాలా గారి ఐఎన్ఎల్డి, డిఎంకె, ఎండి, ఎంకె, పిఎంకెలు ఎన్నీయే ను విడిచిపెట్టాయి. ఎన్నీయేలో కొన సాగుతున్న సమతా పార్టీ వంటి వాటి నుండి కొంతమంది ప్రముఖులు బయటకు వెళ్ళి పోయారు. ఎన్నీయే నుంచి ఒక్కొక్కరు వెళ్ళి పోతున్న వాస్తవాన్ని మరుగుపరచేందుకై బిజెపి అధ్యక్షుడు ప్రతి ఒక్కరినీ కౌగిలించు కుంటున్నాడు.

ఊసరవెల్లి తన రంగును మార్చగలదు. కాని చిరుతపులి మాత్రం తన మచ్చలను మార్చలేదు. బిజెపి వినిపించే హస్తాస్పద వాదనలెలా వున్నప్పటికీ, అది ఆరెస్సెస్ రాజకీయ విభాగమనడం కాదనలేని సత్యం. అసహనపూరితమైన పాసిస్టు “హిందూ రాష్ట్ర” ను స్థాపించాలన్న ధ్యేయంతో భారతదేశ లౌకిక ప్రజాస్వామ్య గణతంత్ర స్వభావాన్ని రూపు మపడానికే అది కంకణం కట్టుకున్నది. కనుక నే రానున్న ఎన్నికలలో భారతదేశ శ్రేయస్సు కోసం దానిని ఓడించవలసిన అవసరం వున్నది.

వార్తాపత్రికల రిజిస్ట్రేషన్ (రూలు 8వ ఫారం IV ప్రకారం) కార్మికలోకం పత్రిక ప్రచురణ వివరాలు

ప్రచురణ స్థలం	:	హైదరాబాద్
పత్రిక ప్రచురణ కాలం	:	మాసపత్రిక
ముద్రావకుని పేరు	:	ఎం.ఎ.గఫూర్
జాతీయత	:	భారతీయుడు
చిరునామా	:	1-1-60/4, ఎన్.వి. భాస్కరరావు స్మారక కేంద్రం, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20
ప్రచురణకర్త పేరు	:	ఎం.ఎ.గఫూర్
జాతీయత	:	భారతీయుడు
చిరునామా	:	1-1-60/4, ఎన్.వి. భాస్కరరావు స్మారక కేంద్రం, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20
నంపాదకుని పేరు	:	వై.సిద్ధయ్య
యాజమాన్య వివరాలు	:	పత్రిక ఆస్తులన్నీ సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీకి చెందినవి.

ఎం.ఎ.గఫూర్ అను నేను పైన ప్రకటించిన వివరములన్నీ యదార్థమని పేర్కొనుచున్నాను.

ఎం.ఎ.గఫూర్
ప్రచురణకర్త

సమరానికి సన్నద్ధం !

“సిగ్గు లేనివాడు చిరకాల జీవిరా” అన్నారు వేమన కవి.

మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు గారిలో అదే లక్షణాలు ప్రకోపిస్తున్నాయి. ఎన్నికలు తేదీలు ప్రకటించకముందే ఓటమి భయం పట్టుకుంది. ఏం మాట్లాడుతున్నాడో ఆయనకే అర్థం కావడం లేదు.

■ విజయభేరి సభలో- “2020 వరకూ నేనే రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిని... ఈ సభతో నా విజయం ఖాయం... ఇక ప్రమాణ స్వీకారం చేయడమే ఆలస్యం” ఇది ఆత్మ విశ్వాసమా? కాదు తమ పార్టీ కార్యకర్తలు నాయకులలో దిగజారుతున్న ఆత్మవిశ్వాసాన్ని నిలబెట్టేందుకు బరితెగించి అబద్ధాలు చెప్పేవాడు.

■ కాంగ్రెస్, టిఆర్ఎస్ ల మధ్య పొత్తు కుదిరాక బాబుగారు ఏమంటున్నారు?

- ★ ఇది అవకాశవాద పొత్తు
- ★ చంద్ర శేఖర రావు లబ్ధిపొందాడు.
- ★ కోస్తాలో కాంగ్రెస్ నష్టపోతుంది.
- ★ వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి పొత్తును బహిరంగంగా ఎదిరించి వుంటే ఆయన ప్రతిష్ఠ పెరిగేది.

‘మిత్రబేధం’ పాఠం బాబుగారికి బాగా ఒంటబట్టినట్లుంది. అందుకే ‘సమగ్ర ఆంధ్ర’ నినాదం ఎత్తుకున్నాడు. కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టుల పైకి కోస్తా, రాయలసీమ ప్రజలను రెచ్చగొట్టేందుకు ఉపక్రమించాడు.

■ ఒక హైటెక్ ముఖ్యమంత్రి, ప్రపంచ బ్యాంకు ఫేమ్... ఇన్ని అబద్ధాలు ఆడవచ్చునా? ఇలాంటి వారిని ఉద్దేశించే వేమన కవి అని వుంటారు. “సిగ్గులేని వాడు చిరకాల జీవిరా!”

■ ఎంతో కాలంగా ఎదురుచూస్తున్న ఎన్నికల షెడ్యూలు రానే వచ్చింది. రాష్ట్రంలో ఎన్నికల ప్రక్రియ ఊపు అందుకుంది.

■ ఈ ఎన్నికల సమరంలో ప్రజల ఆకాంక్ష ఏమిటి? తెలుగుదేశం, బిజెపిల ఓటమి. ఫిబ్రవరి 24 సమ్మెతో ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, కార్మికులు ప్రజల ఆకాంక్షలకు తమ మద్దతు ప్రకటించారు. సమ్మె స్ఫూర్తితో ఎన్నికల పోరుకు సిద్ధమౌతున్నారు.

■ ప్రజల ఆకాంక్షలు తీర్చగలేది ప్రతిపక్షాల మధ్య గరిష్ట ఐక్యతే. ఈ క్రమం రాష్ట్రంలో ఆరంభమయింది.

■ కాంగ్రెస్, టిఆర్ఎస్ ల మధ్య ఎన్నికల పొత్తు కుదరటం సంతోషకరం. ఈ ఒప్పందంలో కాంగ్రెస్ వుదారంగా వ్యవహరించింది. ఇదే దృష్టితో సిపిఐ(యం), సిపిఐ లతోనూ అవగాహనకు రావాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు. చర్చల క్రమం ప్రారంభమయింది.

■ బాబుగారి గంగవెర్లు :

ఈ పరిణామాలతో తెలుగుదేశం, బిజెపిలు గంగవెర్లులేతుతున్నాయి. కాంగ్రెస్ నాయకుల మధ్య ‘మిత్రబేధం’ సృష్టించి ప్రజలను గందరగోళ పరచే ప్రచార వ్యూహాలు పన్నుతున్నారు. చంద్రబాబు కొత్త నినాదం ఎత్తుకున్నారు. అదే ‘సమైక్య ఆంధ్ర’ నక్సలైట్స్ తో ప్రతిపక్షాలు కుమ్మక్కై సోనియా విదేశీయత వంటివి ఆయన అబద్ధాల అంబుల పొదిలో ఈపాటికే సిద్ధంగా వున్నాయి.

ప్రత్యేక తెలంగాణా వాది టిఆర్ఎస్ తో పొత్తు కాంగ్రెస్ నష్టపోతుందని చంద్రబాబు మొసలి కన్నీరు కారుస్తున్నారు. ఇది అపవిత్ర పొత్తుగా రాగాలు తీస్తున్నారు. శాపనార్థాలు పెడుతున్నారు.

■ మహాప్రభో చంద్రబాబూ! బిజెపితో తమరి చట్టపట్టాల్ సంగతేమిటి? 10 సం॥ల వరకు బిజెపి ప్రత్యేక తెలంగాణా నినాదం లేదని బాబుగారి సమర్థన బిజెపి కిషన్ రెడ్డికి కోపం వచ్చింది. “మా ఎజెండాను చంద్రబాబు ఎవరు నిర్ణయించటానికి? మా పార్టీ ప్రత్యేక తెలంగాణాకు ఇప్పటికీ కట్టుబడి వుందని” తెగేసి చెప్పారు.

■ కోస్తా, రాయలసీమ ప్రజలు కోరుతున్నదేమిటి? ముందు తెలుగుదేశాన్ని, బిజెపిలను ఓడించాలి. తద్వారా సమైక్య ఆంధ్రను కాపాడుకోవాలంటున్నారు. తెలంగాణా ప్రజల వాంఛ ఏమిటి? టక్కరి జంటను ఓడించాలన్న కాంక్షే ముందున్నది. ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఆ తర్వాతేనంటున్నారు.

■ నక్సలైట్లతో కుమ్మక్క ఎవరికి?

నక్సలైట్స్ తో ప్రతిపక్షాలు కుమ్మక్కయ్యాయా? నక్సలైట్లే దేశ భక్తులని నినాదం ఇచ్చింది తెలుగుదేశం. అనేక జిల్లాలో నక్సలైట్స్ కు మహారాజు పోషకులు తెలుగుదేశం వారే. తన బంధువు కిడ్నాపర్లకు అరకోటి రూపాయలు సమర్పించింది బిజెపి

కరీంనగర్ నాయకులు కాదా? నక్సలైట్ల హత్యాకాండను ఎవరూ సమర్థించరు. అదే సమయంలో నక్సలైట్స్ అంశాన్ని ఎన్నికల ఎజెండాలో చేర్చింది తెలుగుదేశం కాదా? ఎన్ కౌంటర్ల పేర మారణకాండ సాగిస్తున్నదెవరు? కేంద్రం అండతో బాబుగారి ప్రభుత్వం కాదా? నక్సలైట్ల హత్యాకాండతో దేశంలో, రాష్ట్రంలో ఘోరంగా నష్టపోయిన పార్టీ సిపిఐ(ఎం) అన్న విషయం పాలకులకు తెలుసా? కేవలం ఎన్నికల స్వార్థంతో చరిత్రను వక్రీకరిస్తారా?

■ చర్చలు ఒక కొలిక్కిరాక ముందే కొన్ని ప్రాంతాల కాంగ్రెస్ నాయకులు కమ్యూనిస్టులకు తమ ప్రాంతంలో సీట్లు ఇవ్వరాదని పత్రికలకెక్కటం దురదృష్టకరం. రాజకీయ లక్ష్యం కంటే వారి దృష్టిలో స్వప్రయోజనాలు ప్రధానం. ఈ ఆటంకాలు అధిగమించి ప్రతిపక్షాలు ఏకమై రాజకీయ లక్ష్యాన్ని సాధిస్తాయని కాంక్షిద్దాం.

టిఆర్ఎస్ అపశృతి :

‘లేడికి లేచిందే లోకం’- టిఆర్ఎస్ నేత చంద్రశేఖర్ రావు గారికి నోరూపారేసుకోవటం అలవాటు. మిత్రులనే శత్రువులుగా చూడటం దురదృష్టకరం. సిపిఐ(యం) అభ్యర్థులపై పోటీ పెడతాడట. ఆపార్టీ సమైక్య ఆంధ్ర అంటున్నదట. అందుకు దానిని ఓడించాలట. మరి ఎవరిని గెలిపిస్తారు? తెలుగుదేశం, బిజెపిలనా? ప్రతిపక్షం జట్టులో చేరి, ఐక్యతా సూత్రధారులు -సిపిఐ(యం) కే వెన్నుపోటు పొడిచే కుట్రలా? ప్రజల సహించరు. ఈ విషయం సరికాదని కాంగ్రెస్ వారు వారించటం సరైనది. ఇప్పటికైనా చంద్రశేఖర్ రావు శత్రువులవలలో పడరాదని కోరుదాం.

■ ప్రతిపక్షం సమైక్యంగా ఎన్నికల సమరానికి సిద్ధం కావాలన్న ప్రజల ఆకాంక్షలు నెరవేరాలి.

కళ హృదయాను గతమైనది. ఆలోచించి, అర్థం చేసుకునే స్థాయి నుండి అనుభవించే స్థాయికి మనిషిని తీసుకెళ్తుంది. చక్కటి కుటుంబ, సామాజిక, మానవీయ విలువలతో ఆ కళా సృష్టి జరిగినప్పుడు మనోఫలకం పై రసజ్ఞతతో చెరగని ముద్రవేస్తాయి. మళ్ళీ మళ్ళీ ఆ అనుభవాన్ని పొందడానికి మనస్సు అగ్రులు చాస్తుంది.

విజయా వారి చిత్రాలు మిన్నమ్మ, గుండమ్మ కథ, పాతాళభైరవి, మాయాబజార్ మొదలైనవి ఎన్నిసార్లు చూసినా మళ్ళీ మళ్ళీ చూడాలనిపించే కోరిక ఇదే.

లాహిరి లాహిరి లాహిరిలో... ఓహో జగమే ఊగెనుగా.. శరత్ చంద్ర వెన్నెల రాత్రులలో నౌకావిహారం చేసే అవకాశం అదృష్టం అందరికీ రాదు. కాని ఆ అనుభూతిని అందరికీ రసజ్ఞతతో సినీ వెండితెర ద్వారా పంచడం విజయా వారికే సాధ్యమవుతుంది. ఎందుకంటే ఆ విజయా-వాహినీ స్టూడియో అప్పటికే ఆసియాలోకెల్లా ఓ సినీ విశ్వవిద్యాలయంగా రూపుదిద్దుకుంది. సినీ కళను ప్రజోపయోగంగా, ఆరోగ్యకరమైన నైతిక విలువలతో నిర్మించాలనే లక్ష్యంతో పనిచేసే మేటి నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణులు, సంగీత సాహిత్య స్రష్టలు అందులో కొలువై వుండి తమ తమ రంగాలను సుసంపన్నం చేయడానికి త్రికరణశుద్ధిగా కృషి చేసేవారు. వారంతా ఆ విధంగా కృషి చేయడానికి దండలో దారంలా బి.నాగిరెడ్డి అద్భుతమైన నేర్పు, ఓర్పు చాకచక్యమైన కృషి దాగి ఉన్నదనేది కాదనలేని సత్యం.

లాహిరి...లాహిరి... పాటను రచించింది పింగళి నాగేంద్రం. స్వరకల్పన చేసి సంగీతం సమకూర్చింది ఘంటసాల. నటించింది ఎస్టీఆర్, సంధ్య, ఎ.ఎన్.ఆర్, సావిత్రి... తదితరులు. ఏది ఏమైనా ఆ చిత్ర సన్నివేశాన్ని తిలకిస్తున్నప్పుడు, మొత్తం జగమే ఊగిపోతున్నంత తాదాత్మకతకు ప్రేక్షకుడు లోనవుతాడు. అది పౌరాణిక చిత్రమైనా ప్రస్తుతం మన మధ్య, మన కుటుంబాల్లో జరుగుతున్న విధంగా కట్టిపడేసినట్టు చిత్రీకరించారంటే సమిష్టి కృషితో పగడ్బందిగా నిర్మించబట్టే అది సాధ్యమవుతుంది. సమిష్టి కృషిని

చలన-చిత్ర విలువల కృషి వలుడు నాగిరెడ్డి

వినమ్రంగా గౌరవించడం, కళాకారులను ప్రేమించడం, అభిమానించడం, ఆదుకోవడం, ఎవరెవరిలో ఏ శక్తిసామర్థ్యాలు ఉన్నాయో పసిగట్టి ప్రోత్సహించడంలో నాగిరెడ్డి గారిది ప్రత్యేక శైలి. విలువలతో రాజీపడని ఆ నిర్మాణ వ్యవహారదక్షతకు నాగిరెడ్డి మార్గదర్శకులయ్యారు అంటే అతిశయోక్తికాదు. మహామహానటులు, సాంకేతిక నిపుణులు నెల జీతాలుకు సైతం విజయా సంస్థలో పని చేయడం ఓ ప్రతిష్టగా భావించేవారు.

నిత్య కృషి వలుడైన నాగిరెడ్డికి ప్రాణంలో ప్రాణంలా కలిసిన వ్యక్తి చక్రపాణి. నాగిరెడ్డి-చక్రపాణి గార్లది దక్షిణభారత సినీ జగత్తులో అద్భుతమైతి. అది సినిమా అయినా, చంద మామ పత్రిక అయినా, స్టూడియో అయినా ఏ విషయమైనా గాని దానిలో నడక నాగిరెడ్డి గారిదైతే చూపు చక్రపాణి గారిదనే నానుడి ఉండేది. 1975లో చక్రపాణిగారు అస్తమించాక నాగిరెడ్డిగారు ఒంటరివారయ్యారు.

అయినా ఆయన గడించిన విశేష అనుభవాన్ని పరులకు పంచడానికి తాపత్రయ పడ్డారు. ఒక విధంగా హైద్రాబాద్లో అన్న పూర్ణ స్టూడియో నెలకొనడానికి, హైద్రాబాద్కు తెలుగు చలన చిత్రసీమ తరలిరావడానికి ఆయన ప్రత్యక్ష పరోక్ష కృషి ఎంతో ఉన్నది. అందుకే తెలుగు సినీలోకం నాగిరెడ్డి గారికి ఎంతో రుణపడి ఉందని ఆయన సంస్మరణ సభలో సినీ ప్రముఖులు పేర్కొన్నారు.

నాగిరెడ్డి-చక్రపాణిల ఆధ్వర్యంలో జనించిన 'చందమామ' బాలల మనోవికాసానికి,

సృజనశీలకు ఎంతగా తోడ్పడిందో వేరుగా చెప్పక్కర్లేదు. నేడు బహు బాషల్లో లక్షలాది కాపీలతో విరాజిల్లుతోంది. ఆ తర్వాత యువత కోసం యువ, వనిత కోసం వనిత మాసపత్రికలు సినీ వార్తలు కోసం విజయచిత్ర పత్రికలు వచ్చినప్పటికీ నిలువలేకపోయాయి.

వారు నిర్మించిన విజయా హాస్పిటల్స్ మద్రాసులో పేదలకు తగు రీతిలో వైద్యం అందించడంలో ముందుంటూనే ఉన్నది.

1912లో జన్మించిన దాదా సాహెబ్ పాల్సే అవార్డు గ్రహీత నాగిరెడ్డి ఫిబ్రవరి 25న 92 ఏట మరణించారు. తన 18 ఏటనే మలేషియా, సింగపూర్ వెళ్ళి ఉల్లిపాయలు వ్యాపారం చేశారు. చిన్నప్పటి నుండే కష్టపడే స్వభావం, పరులకు సహకరించేతత్వం, ఆయనను ముందుకు నడిపించాయి. సత్యంగాత్యం కోసం, స్నేహం కోసం తపించే వాడు. అందుకే డబ్బుపోయినా ఫర్వాలేదు కాని మంచి స్నేహాన్ని పొగొట్టుకోకు అని తన వద్దకు వచ్చిన వారికి ఆత్మస్థైర్యం చెప్పేవాడు. హెచ్.ఎం.రెడ్డి గారి సాహచర్యం, దిగ్దర్శకుడు బి.ఎన్.రెడ్డి గారి సోదరత్వం, సాహితీశీలి చక్రపాణి మిత్రత్వం ఇవన్నీ నాగిరెడ్డి గారి కృషికి వన్నెతెచ్చి తెలుగు సినీలోకానేకాక దక్షిణ భారత చిత్ర జగత్తుకే విలువలతో కూడిన చిత్ర నిర్మాణ ఒరవడిని చూపెట్టాయి. కేవలం డబ్బుకోసమేగాక విలువగల అలాంటి చిత్రాల నిర్మాణాన్ని ఆదర్శంగా చేపట్టడమే మహనీయుడు నాగిరెడ్డికి ఇచ్చే ఘనమైన నివాళి.

■ శైలి

ఇండియా ప్లెనింగ్

నిర్జీవ శరీరాల ఆత్మల, వెలుగుల్ని,
కాంతి రేఖలని, భ్రమిస్తున్న అధికారలాలస.
మొలకెత్తిని విత్తనాన్ని మాయం చేసి
మొక్కలను చూపుతున్న గొంతుల విన్యాసం.
దేశంపై, ఏడు రంగుల, ఇంద్రధనుస్సువాలిందని
కాగడానిత్యం వెలుగుతుందని
దండోరా వేస్తున్న కాషాయగళాలు.

విభజన స్వరాలను గుండెలలో దాచుకొని
అందమయిన సుఖమయిన
కలల్ని కనమంటున్న పాలకులు
చావుముఖం దగ్గర నిలబడి
తమ ప్రతిబింబాల్ని ఆశగా చూసుకుంటున్నారు.

స్వర్ణ చతుర్ధుజి,
ఆకలి దుఃఖం తీర్చదు
ఒకే వాహికలోకి నెడితే
సన్యశ్యామల భారతం, కనబడదు

దేశమంతా వెలుగు దివ్యేల సవ్వడి
మనుషుల, జీవన పరిమళం నిండా
పరుచుకున్న చీకటి స్వప్నాలు
మనుషులు, హాయిగా లేరు
ఆశాజీవులుగా లేరు
దుఃఖితులుగా నిలబడి వున్నారు

ఓ ధర్మయుద్ధానికి, నిరసన,
ఆయుధాన్ని పేనుతున్నారు
ఓటికుండ భళ్ళున పగిలేదాకా
దేశం, వెలుగుతూనే ఉంటుంది
దేశం నిండా ప్రసరిస్తున్న వెలుగులోనే
చికటిని ధ్వంసం చేసి
కొత్త వెలుగుల కోసం స్వస్తిక్ ముద్రల
దగ్గర నిలబడతారు

■ అరసవిల్లి కృష్ణ

అంగన్వాడీ అమ్మ

ఇంట్లో అమ్మ - అంగన్వాడిలో బొమ్మ
గొడవ చేస్తే - గోడ మీద బొమ్మ చూపిస్తుంది
అల్లరిచేస్తే - ఆటలు ఆడిస్తుంది
పిలిచిమరి - ఫీడింగ్ పెడుతుంది
పరుగిడితే నేను - పట్టుకొంటుంది
కబుర్లు చెపితే - క్యాండిల్ ఒకటి ఇస్తుంది
రెస్టు లేకుండ - రిజిష్టర్లు రాస్తుంది
అమ్మను ఆదుకోండి - అధిక భారం తగ్గించండి

■ కె.పద్మవతి

ఔత్సాహికులకు ఆహ్వానం :

ఆసక్తి, ఉత్సాహం గల ఔత్సాహికులు, రచయితలు
తమ పాటలు, కవితలు పంపగలరని కోరుతున్నాము.
ఉత్తమమైనటువంటి వాటిని తప్పకుండా
ప్రచురించగలము.

అడ్రస్

ఎడిటర్, కార్మికలోకం

1-1-60/4 ఆర్టీసీ క్రాస్రోడ్స్

ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్

కొత్త 'అమ్మ' కం

ఇది మాయలోకం.. మాయదారి లోకం ... ఇన్నాళ్లు సైకిళ్లు, కార్లు, లారీలు మాత్రమే అద్దెకు దొరికేవి. ఈ నవీన ప్రపంచంలో మాతృత్వాన్ని ప్రసాదించే అవయవాలు కూడా అద్దెకు దొరుకుతున్నాయి. అన్నీ అలవాటు చేసినట్లుగానే ఈ కొత్త సంప్రదాయాన్ని కూడా విదేశీయులే అలవాటు చేస్తున్నారు. పిల్లలు కనాలనుకునేవారు అనారోగ్య కారణాల వల్ల ఆ 'బరువు'ను భరించలేకపోతే ఆ పిండాన్ని 'మోసేందుకు' కొత్త అమ్మలు సిద్ధంగా ఉన్నారు. తొమ్మిది నెలల పాటు తమ గర్భాన్ని అద్దెకు ఇచ్చే అమ్మలు ఇప్పుడు రంగం మీదకు వచ్చారు. భారతదేశంలో ఈ విధంగా తన గర్భసంచీని అద్దెకు ఇస్తే మూడువేల డాలర్లు, విదేశాల్లో అయితే లక్ష డాలర్లు వీళ్లు అద్దె రూపంలో తీసుకుంటున్నారు. అనారోగ్య కారణాల రీత్యా పిల్లల్ని కనడానికి వీల్లేదని డాక్టర్లు తేల్చేయడంతో ఆ తల్లులు వాళ్ల పిల్లలకు అద్దె అమ్మల కోసం వెతుకుతున్నారు. ఇందులో విదేశీయుల్ని పెళ్లి చేసుకున్న భారతీయ వనితలు, విదేశాల్లో ఎన్నాళ్ల నుంచో సెటిల్ అయిన ఎన్ఆర్ఐలు ఎక్కువ మంది ఉండడం గమనార్హం. ఢిల్లీకి చెందిన 25 సంవత్సరాల అనిత అమెరికాలో సెటిల్ అయిన తన యజమాని కూతురు కోసం తన గర్భసంచీని అద్దెకు ఇచ్చింది. ఇందుకోసం లక్ష రూపాయలు అనితకు ఎన్ఆర్ఐ భార్యభర్తలు అద్దెగా ఇస్తామని

చెప్పారు. ఇందులో 20వేల రూపాయలు అడ్వాన్స్ గా చెల్లించారు కూడా. అనిత అంత కు ముందే ఇద్దరు పిల్లలకు జన్మనిచ్చింది. ఢిల్లీలోనే నివసించే 24 సంవత్సరాల జస్వీందర్ తన భర్త దగ్గరి బంధువు కోసం మాతృత్వాన్ని అద్దెకు ఇవ్వాలని నిర్ణయించు కుంది. భర్త పర్వీందర్ బంధువు, తొమ్మిది నెలల పాటు బిడ్డను మోయలేదని అక్కడి డాక్టర్లు చెప్పడంతో ఈ తలిదండ్రులు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. జస్వీందర్ కు ఇంతకు ముందు ఓ కొడుకు. యునైటెడ్ కెనడాలో నివసించే ఆ భార్యభర్తలు తమ కొడుక్కు కెనడాలోనే చదువు చెప్పిస్తామని చెప్పడంతో జస్వీందర్ ఈ ఒప్పందాన్ని అంగీకరించింది. ఈ కొత్త తరహా విధానం కోసం ఒక్కో దేశం ఒక్కో ధరను నిర్ణయిస్తున్నారు. అమెరికాలో అన్ని ఖర్చులు కలిపి లక్ష డాలర్ల వరకూ

ఉంటే, కెనడా, యూరోపియన్ దేశాల్లో ఈ ధర 30 నుంచి 35 వేల డాలర్ల వరకూ ఉంటోంది. కాలిఫోర్నియాలో ఇలాంటి ప్రయోగాలు చేసే ముందు ఇరు జంటలు కోర్టుల నుంచి తప్పనిసరిగా అనుమతి తీసు కోవాలి. భారతదేశంలో మాత్రం ఇలాంటి నిబంధనలు ఏవీ ఇంత వరకూ అమలులోకి రాలేదు. ఈ తరహా ప్రయోగాల కోసం కొందరు బంధువులను సంప్రదిస్తే, మరి కొందరు తమకు అంతగా పరిచయంలేని వారిని సంప్రదిస్తున్నారు. 'ఈ రెంటిలోను ఇబ్బందులున్నాయి. బంధువులైతే లేనిపోని భయాలకు గురి కావాల్సి వస్తుంది. తెలియని వారైతే వారికి రావాల్సిన డబ్బులు వస్తాయో, రావో అనే అనుమానం వస్తోంది' అని ప్రొఫెసర్ కె.ఎన్.గంగూలీ అన్నారు. ఒకరికి మరొకరు ఉపకారం చేయాలనే ఉద్దేశంతోనే తాము ఇలాంటి వాటిని అంగీకరిస్తున్నామని డాక్టర్లు చెప్తున్నారు. 'మేం అంత వరకూ మాత్రమే చూస్తాం. డబ్బు తీసుకోవడం ఇలాంటివి మాకు తెలిసే అవకాశం ఉండదు' అని డాక్టర్ నిర్మలా అగర్వాల్ అన్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో అన్నీ కమర్షియల్ అవుతున్నాయని, అలాగే ఈ ప్రక్రియ కూడా కమర్షియల్ అయ్యిందని వాళ్లు అంటున్నారు. 'కొన్ని మహిళా పత్రికలు ఇలాంటి తలిదండ్రులు కావాలంటూ ప్రకటనలు కూడా ఇస్తున్నాయి' అని డాక్టర్ సోనియా మల్లిక్ అన్నారు. దీని వల్ల పిల్లలు లేని వారికి ఉపయోగపడ్డామనే సంతృప్తి కూడా కలుగుతుందని, అయితే, ఈ తల్లులు కోల్పోయేది వాళ్ల అందాన్ని మాత్రమేనని డాక్టర్లు అంటున్నారు.

■ ఆంధ్రప్రభ సౌజన్యంతో

□ డియర్ ఎడిటర్

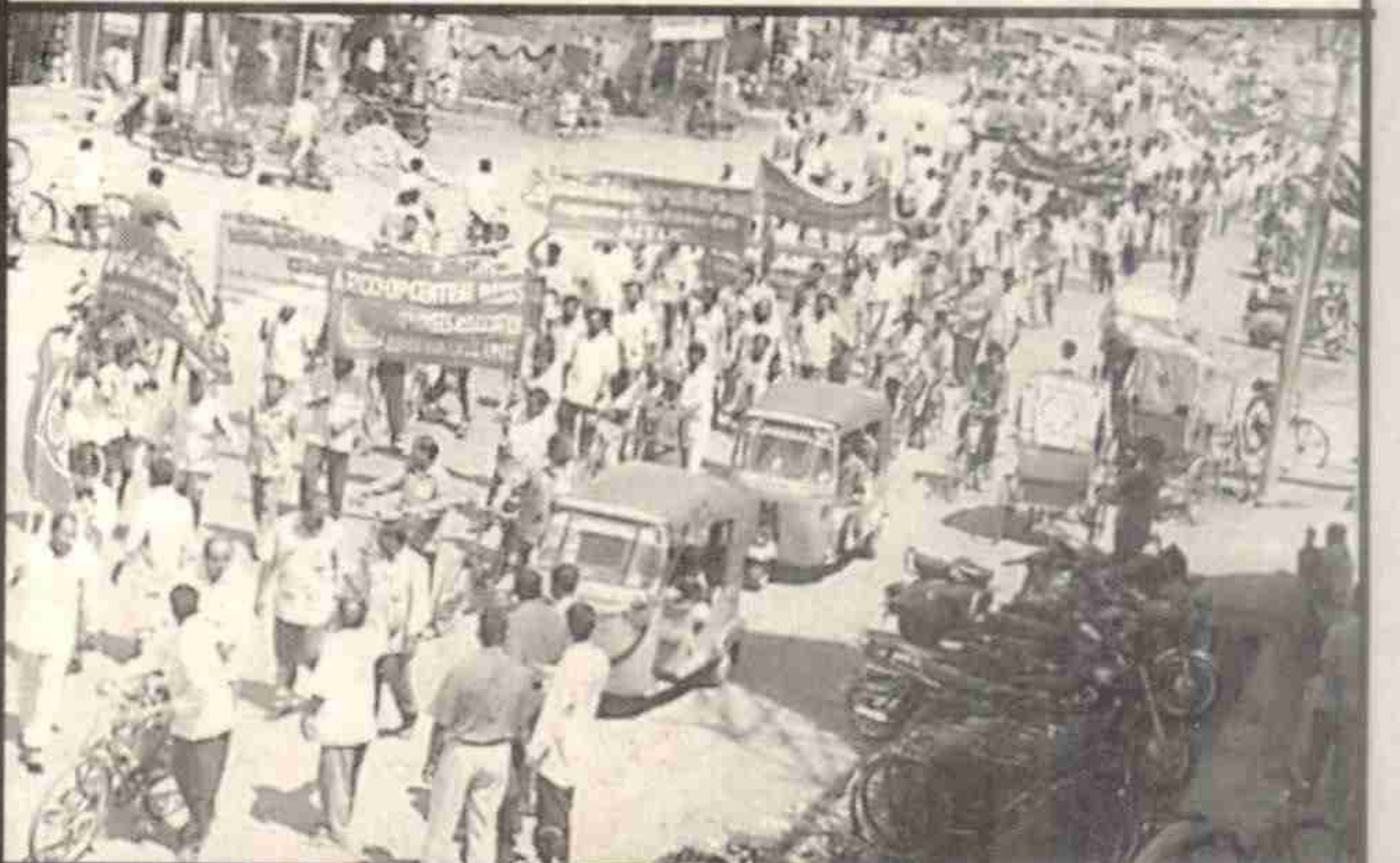
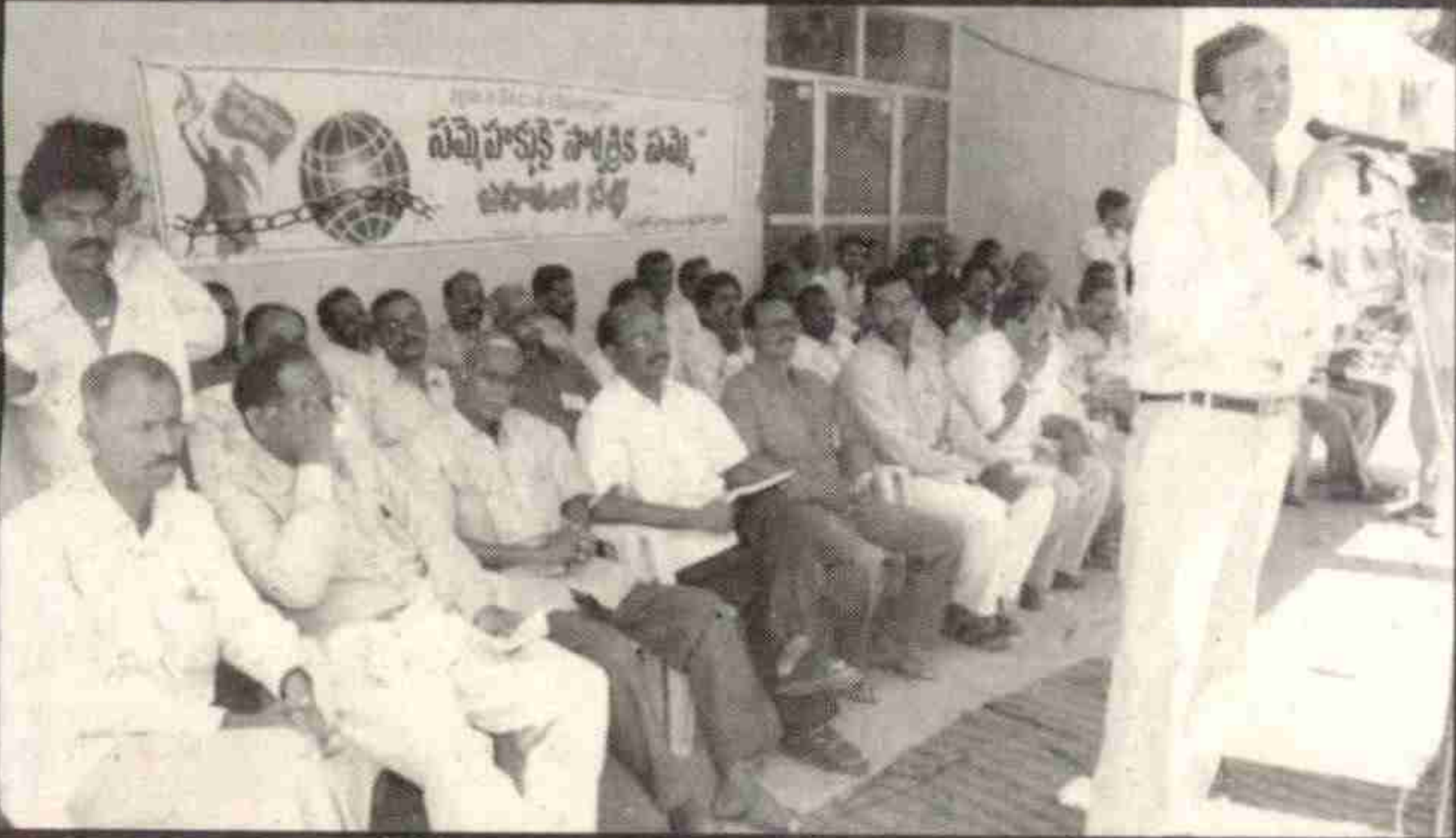
కవితల సంఖ్య పెంచండి.

కార్మికలోకం ఫిబ్రవరి పత్రికలో 'డాక్టర్... డాక్టర్...' శీర్షికలో "నులి పురుగులు-నివారణ మార్గాలు" గురించి తెలిపారు. బాగుంది. కవితల సంఖ్య పెంచండి. నాదీంక చిన్న మనవి మార్చినెల నాలుగవ తేదీ భద్రతా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని భద్రతపై పాటలు మరియు భద్రతా నినాదాలు ప్రచురించగోరుచున్నాను. అలాగే మార్చి 21వ తేదీ 'ఉగాది'ని పురస్కరించుకొని ఉగాది కవితలు ప్రచురింప గోరుచున్నాను.

■ వైదా ఈశ్వరరావు
విశాఖపట్నం

ఇళ్ళ స్థలాకై తెనాలిలో ధర్నా

అర్జునైన పేదలకు ఇళ్ళ స్థలాలు ఇవ్వాలని సిఐటియు తెనాలి డివిజన్ ఆధ్వర్యంలో ఫిబ్రవరి 6న ఎమ్మార్వో కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా జరిపారు. అంతకు ముందు 200 మందితో ప్రదర్శన జరిపారు. డివిజన్ కార్యదర్శి కె.ఉమామహేశ్వర్ రావు, డాల్ మిల్ వర్మర్స్ యూనియన్ ప్రెసిడెంట్ ఉల్లి వెంకటరామయ్య, శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీ కన్వీనర్ కె.ధనలక్ష్మి, భవన నిర్మాణ సంఘ కార్యదర్శి మర్రిపూడి శివయ్య ప్రసంగించారు. ఎమ్మార్వోకు వినతి పత్రం ఇచ్చారు.

ಮಹಸು ಫೌಂಡೇಷನ್
ಪುಸ್ತಕಾಲ ಪರಿಶೀಲನಾಪಟ್ಟಿಕೆ

ಪುಸ್ತಕಂ ಸಂಖ್ಯೆ	KLVOIA 362
ಪುಸ್ತಕಂ ಪೆರು	SP8266050
ತಾರೀಖು	25-8-2023
ಮುಂದು ಅಟ್ಟ	YES
ವೆಚುಕ ಅಟ್ಟ	YES
ಮೊತ್ತಂ ಪೆಜೆಲು	37
ಪದ್ಧ ಸೇಜ ಪೆಜೆಲು	NO
ಖಾಕೆ ಪೆಜೆಲು	NO
ಲೆವ ಪೆಜೆಲು	NO
ತಯಾರು ಚೆಸೆವದಿ	Mounika
ಪೆಜೆಲು ಖಡದಿಸೆವದಿ	Mounika
ಪ್ಲಾನ್ ಚೆಸೆವದಿ	Nandhu
ಪರಿಕ್ಷೆ ಚೆಸೆವದಿ	Pragathi
ಪೆಜೆಲು ಸರಿಮಾಸೆವದಿ	
ಲೇಂಡಿಂಗು ಚೆಸೆವದಿ	
ಪ್ಯಾಕಿಂಗು ಚೆಸೆವದಿ	
ಪ್ಲಾನ್ ಚೆಯ್ಯುವಿವಿ	
ತಪ್ಪುಲು	NO
ಪರಿಸ್ಥಿತಿ	Good